Kamniški OBČAN

Št. 19 | 49. leto | Kamnik, 5. november 2010

Mandat novemu županu Marjanu Šarcu in novemu občinskemu svetu se začenja v sredo

Drugi krog županskih volitev v Kamniku je v nedeljo, 24. oktobra, prinesel zmago priljubljenemu imitatorju in igralcu Marjanu Šarcu, ki je bil s 53,49% glasov volivcev prepričljivejši od Braneta Golubovića, ki je zbral 46,51% glasov.

Marjan Šarec bo tako dosedanje delo novinarja, urednika na RTV Slovenija zamenjal za vsaj štiriletno župansko delo, ki ga bo prevzel od Antona Toneta Smolnikarja, ki je pred šestnajstimi leti županovanje prav tako začel kot novinar, urednik nacionalne televizije.

V sredo, 27. oktobra, je še aktualni župan Tone Smolnikar v občinski hiši sprejel novoizvoljenega župana Občine Kamnik Marjana Šarca (na fotografiji). Govorila sta predvsem o aktualnih dogajanjih in investicijah, ki so v teku. Obiskala sta načelnika Upravne enote Kamnik Miha Novaka. Z direktorjem Občinske uprave Občine Kamnik Vladimirjem Koroščem so se pogovarjali tudi o organizaciji Občinske uprave in obiskali večino sodelavcev.

Tema pogovora je bila tudi **prva konstitutivna seja Občinskega sveta, ki je sklicana v sredo, 11. novembra**, ko bodo novoizvoljeni župan in svetniki Občinskega sveta tudi uradno nastopili nov mandat.

Več o drugem krogu volitev na 2. strani, pogovor z novim županom Marjanom Šarcem pa na 3. strani.

SAŠA MEJAČ

Takšen je bil pogled z Grintovca na Kamniške planine (Skuta, Ojstrica, Planjava in Brana) v petek, 29. oktobra, ko so bili vremenski pogoji za v hribe res idealni. Le kako bi se lahko uprla skušnjavi, da se s Kokrskega sedla ne bi podala še proti vrhu Grintovca, ki je pobeljen s snegom še bolj privlačen. In res se je splačalo. Preprosto te gorski svet premami s svojo veličastnostjo, lepoto, spokojnostjo. Tam gori si resnično odpočiješ, osvobojen vseh skrbi enostavno uživaš v tem, kar ti velikodušno ponuja narava.

Bilo je tako, kot bi se tudi gore v dneh obujanja spominov na mrtve poklonile bližajoči se obletnici smrti našega rojaka, velikega alpinista Tomaža Humarja, ki je 9. novembra lani za vedno ostal v svoji preljubi Himalaji. Njegova duša se zagotovo večkrat sprehaja nekje tu gori med vršaci, kjer se je njegova alpinistična pot tudi začela ...

Istega dne so v spomin na Tomaža z Grintovca poleteli kamniški jadralni padalci Matej Kališnik, Aco Randjelovič, Sašo Slabajna, Matevž Gradišek in Klemen Hančič. Kamniški pevec Franci Pušnik pa je v počastitev prve obletnice smrti zanj napisal in posnel pesem *Tomažu*, ki jo objavljamo na 11. strani. Kot pravi tudi pesem, *tvoj duh ostal je v nas, Tomaž, v naših srcih boš ostal ...*

ANITA MEJAČ

V vrtec Zarja se je naselil otroški vrišč in smeh

155 otrok je v ponedeljek, 25. oktobra, vstopilo v velike, svetle prostore novega vrtca Zarja na Perovem. V pol leta je investitorju - Razvojnemu zavodu GPI uspelo realizirati projekt izgradnje sodobnega deset oddelčnega vrtca, ki bo z novimi 155 mesti bistveno omilil stisko zaradi pomanjkanja prostorskih kapacitet v kamniških vrtcih. Župan Tone Smolnikar je 21. oktobra podpisal koncesijsko pogodbo z direktorjem Razvojnega zavoda GPI Janezom Končanom za izvajanje programa predšolske vzgoje in varstva za obdobje desetih let.

Najmlajšim, prvi starostni skupini, je namenjenih šest oddelkov, drugi starostni skupini en oddelek, trije oddelki so kombinirani. Vrtec se lahko pohvali z veliko telovadnico, lastno kuhinjo, ki se nahaja v osrednjem prostoru v pritličju, ter urejenimi zunanjimi površinami. Investitor je tik ob Kamniški Bistrici uredil tudi kolesarsko in pešpot.

Kot je povedala direktorica novega vrtca Jelka Golob, se tako otroci kot 28 zaposlenih v novem okolju dobro počuti, v kar smo se prepričali tudi ob včerajšnjem obisku vrtca, uradno odprtje pa načrtujejo konec novembra.

SAŠA MEJAČ

IZ VSEBINE

AKTUALNO stran 2
Nihalka na Veliko planino po nujnih vzdrževalnih delih ponovno obratuje
O drugem krogu županskih volitev
PROSTOVOLJSTVO MED NAMI na strani 4
NAŠA DEDIŠČINA na strani 5
Fosili Tunjiškega gričevja
NAŠA ANKETA na strani 6
Ali danes še varčujemo, kako?
KULTURA na strani 7
Bila sem ptica, razstava Andreje Pekljaj
KDPM na festivalu uličnega gledališča v Peruju
KOLEDAR PRIREDITEV
ZANIMIVOSTI na strani 10
Tekaška preizkušnja okoli mogočnega Mont Blanca
Evropski teden zmanjševanja odpadkov
NAŠA DRUŠTVA, OD TU IN TAM
Srečanje cerkvenih zborov kamniške dekanije na Selih
Jesenski izlet društva Utrip iz Motnika
Popoldne z ljudskimi pevci in godci
MED MLADIMI na strani 12
ŠPORT na strani 13

Dragi bralci, naslednja številka Kamniškega občana bo med vami v petek, 19. novembra. Rok za oddajo člankov je v petek, 12. novembra; za oglase in zahvale pa v sredo, 17. novembra, v uredništvu v Kamniku, Glavni trg 23 (stavba med občino in sodiščem), tel.: 01/83 91 311, 041/662-450, fax: 01/83 19 860, e-naslov: sasa.mejac@siol.net.

Kamniški občan lahko prebirate tudi v elektronski izdaji na www.kamnik.si

SD
OO Kamnik
Šutna 14
1241 Kamnik

Socialni demokrati se **zahvaljujemo** vsem, ki ste se udeležili obeh krogov lokalnih volitev, nam zaupali in nam dali svoj glas. S svojim delom **bomo upravičili vaše zaupanje.**

mag. Julijana Bizjak Mlakar, predsednica

HP Commerce SI ISO 9001 080 22 36
Za toplo zimo in pomlad
KURILNO OLJE Hubat

Nihalka po nujnih vzdrževalnih delih obratuje

Intenzivne priprave na zimsko sezono na Veliki planini

Dušan Bombač, direktor družbe Velika planina, nam je sporočil, da po opravljenih nujnih vzdrževalnih delih na obratovalnih napravah nihalka po treh tednih mirovanja od petka, 29. oktobra, spet obratuje. Vzdrževalni stroški v višini približno 30.000 evrov tokrat niso presegli načrtovanih. Trenutno je v zaključni fazi tudi menjava celotne strehe na spodnji postaji nihalke, direktor in ekipa pa se intenzivno pripravljajo na zimsko sezono na Veliki planini. Ljubitelje zimskih športov, še posebej družine, vabijo na sankanje in smučanje v neokrnjeni naravi naše prelepe planine. Vodstvo družbe s celotno ekipo si želi, da bi nas letošnja zima bogato obdarila s snegom in nam omogočila, da se srečamo na beli planini za božično polnočnico in na novoletno noč, ko je na Veliki planini največ obiskovalcev. Seveda pa se bodo snega na Veliki planini razveselili predvsem sankači in smučarji ter vsi tisti, ki bodo na Veliki planini ponovno obujali spomine na zasnežene koče in romantične bele zime. Obiskovalci se bomo lahko pogreli ob čaju in prijateljskem klepetu na Zelenem robu, kjer so ravno v tem času vgradili mini čistilno napravo za vodo.

V družbi Velika planina se zavedajo, da bodo le skupaj z majhnimi in večjimi koraki lahko ustvarjali pogoje, da bomo ljudje radi prišli na planino in se naužili vse njene lepote tudi v zimskem času. Tudi mi jim želimo, da jim narava letos pomaga pri njihovih prizadevanjih in jih obdari z dolgo, belo zimo.

V Spodnjih Stranjah poteka gradnja pločnika, otoka za umirjanje prometa in prehoda za pešce

Občina Kamnik v Spodnjih Stranjah nadaljuje z izvajanjem ukrepov z naslova Sporazuma o sofinanciranju izvedbe ukrepov za izboljšanje stanja prometne varnosti na regionalni cesti Kamnik-Stranje, ki je bil podpisan s strani Direkcije RS za ceste in Občine Kamnik.

V okviru sporazuma so izvajalci v torek, 19. oktobra, začeli z izgradnjo ukrepa za umirjanje prometa pred naseljem Spodnje Stranje, v sklopu katerega bo zgrajen pločnik v dolžini 450 metrov, otok za umirjanje prometa in prehod za pešce. Urejena bo javna razsvetljava in brv čez potok Stolnišnica.

Vložena dokumentacija za pridobitev gradbenega dovoljenja za gradnjo OŠ Frana Albrehta

Občina Kamnik je 29. oktobra na Upravno enoto Kamnik vložila dokumentacijo in vlogo za pridobitev gradbenega dovoljenja za gradnjo OŠ Frana Albrehta.

Župan **Tone Smolnikar** je sporočil, da pričakuje čim manj dopolnitev vložene dokumentacije, kar pomeni, da bi Občina Kamnik proti koncu letošnjega leta že lahko objavila javni razpis za izbiro izvajalca del.

Kamniški OBČAN - Izdajatelj Bistrica, d.o.o., Kamnik, Ljubljanska cesta 3/a. **Odgovorna urednica Saša Mejač, univ. dipl. ekon.** Na podlagi mnenja Ministrstva za kulturo sodi časopis med proizvode informativne narave. Medij Kamniški občan je vpisan v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za kulturo RS, pod zaporedno številko 333. Kamniški občan izhaja dvakrat mesečno v nakladi 15.000 izvodov in ga prejemajo gospodinjstva občine Kamnik brezplačno. **Naslov uredništva: Kamnik, Glavni trg 23 (zgradba med občino in sodiščem), tel.: 01/83-91-311, 041/662-450, fax: 01/83-19-860, e-mail: sasa.mejac@siol.net** Uradne ure: ponedeljek in petek od 9. do 15. ure, sreda od 8. do 12. in od 13. do 17. ure. Nenaročenih člankov in fotografij ne honoriramo. Tisk Set d.d., 5. 11. 2010.

Rezultati 2. kroga volitev za župana občine Kamnik po voliščih – 24. oktobra 2010

VOLIŠČE	BRANE GOLUBOVIČ		MARJAN ŠAREC	
	Št. glasov	% glasov	Št. glasov	% glasov
KULTURNI DOM MOTNIK	73	54.48	61	45.52
KULTURNI DOM ŠPITALIČ	28	31.11	62	68.89
KULTURNA DVORANA LAZE	181	39.35	279	60.65
KULTURNI DOM ŠMARTNO	158	46.33	183	53.67
KS PŠAJNOVICA, MALI RAKITOVEC	33	45.83	39	54.17
KULTURNI DOM SREDNJA VAS	153	55.64	122	44.36
GASILSKI DOM SELA PRI KAMNIKU	228	69.72	99	30.28
OŠ F. ALBREHTA, PODRUŽ. NEVLJE	257	35.64	464	64.36
OŠ F. ALBREHTA, PODR. VR. PEČ	32	24.24	100	75.76
KRAJEVNA SKUPNOST GODIČ	160	44.69	198	55.31
OŠ STRANJE, PODRUŽNICA GOZD	94	34.06	182	65.94
OSNOVNA ŠOLA STRANJE	306	38.20	495	61.80
ŠPORTNO KULTURNO DRUŠ. MEKINJE	260	45.22	315	54.78
OŠ F. ALBREHTA, PODR. TUNJICE	100	36.23	176	63.77
OSNOVNA ŠOLA MARIJE VERE	860	55.45	691	44.55
KULTURNI DOM ŠMARCA	140	20.35	548	79.65
KULTURNI DOM VOLČJI POTOK	43	22.87	145	77.13
OBČINA KAMNIK, GLAVNI TRG 24	527	52.81	471	47.19
ŠOLSKI CENTER R.MAISTRA KAMNIK	194	51.60	182	48.40
GD KAMNIK, LIVARSKA 1	525	58.01	380	41.99
KULTURNI DOM PODGORJE	136	35.51	247	64.49
OŠ TOMA BREJCA KAMNIK,ŠUTNA 39	463	53.65	400	46.35
PREDČASNO GLASOVANJE	315	60.23	208	39.77
VOLIŠČE, KI JE DOSTOPNO INVALIDOM	/	/	/	/
GLASOVANJE PO POŠTI	1	9.09	10	90.91

Vodenje občine zaupali Marjanu Šarcu

V nedeljo, 24. oktobra, je v 74 slovenskih občinah potekal drugi krog županskih volitev, med njimi tudi v kamniški občini. Najuspešnejša kandidata iz prvega kroga sta se znova pomerila. Igralec in poznan imitator Marjan Šarec, sicer novinec na političnem prizorišču, je bil prepričljivejši od politično bolj izkušenega dosedanjega podžupana Braneta Golubovića.

6.057 ali 53,49% glasov volivcev je prineslo sladko zmago Marjanu Šarcu, ki se je s prijatelji in podporniki veselil v gostišču Pod skalo. V zmago je ves čas verjel, saj, kot je povedal, ne bi šel v kandidaturo, če ne bi vedel, da obstaja možnost za zmago. Že pred samim glasovanjem je bilo jasno, da bo boj napet in izid zelo tesen, tako so kazale tudi zadnje javnomnenjske ankete. Brane Golubović je zbral 5.267 ali 46,51% glasov volivcev, medtem, ko je kot zmagovalec prvega kroga volitev dobil slabih 7% glasov več od Šarca. Očitno se je zgodilo to, kar so nekateri napovedovali: odločili so glasovi desno usmerjenih volivcev, ki so bili bolj naklonjeni Marjanu Šarcu kot človeku, ki ni obremenjen s politiko.

Marjan Šarec je v svojem prvem govoru podpornikom, prijateljem in volivcem dobro uro po preštetju glasov, ko je bilo jasno, da je zmagovalec, poudaril: *»Ne gre za to, da je danes zmagal Marjan Šarec, gre za to, da je zmagal glas ljudstva nad močjo kapitala. Boj je bil neizenačen. Marsikaj je bilo proti nam. Nekateri so me tudi razočarali – tisti, od katerih tega ne bi pričakoval, nekateri, ki bi danes morali biti tu, pa jih ni, iz takšnih ali drugačnih razlogov...*

Marjan Šarec se je z najbližjimi, prijatelji in podporniki veselil zmage. »Ta zmaga, za tolikšno razliko glasov, je še toliko slajša. Boj je bil neizenačen, toda dokazali smo, kaj zmorejo ljudje, kaj zmore nek kandidat, ki ga imajo ljudje radi in ki je tukaj zaradi ljudi«, je med drugih poudaril v svojem prvem govoru po razglasitvi zmage.

Ta zmaga, za tolikšno razliko glasov, je še toliko slajša. Boj je bil neizenačen, toda dokazali smo, kaj zmorejo ljudje, kaj zmore kandidat, ki ga imajo ljudje radi in ki je tukaj zaradi ljudi. Nisem samo komedijant, komik. Kako morejo nekomu očitati, če spravlja ljudi v dobro voljo, medtem, ko drugi spravljajo ljudi v slabo voljo s tem, da jim ne dajo plač, da jih zatirajo in da jih ne poznajo takrat, ko jih ne potrebujejo. Tudi sam sem veliko naredil za nekatere, ki so se takrat radi kazali z menoj; ko sem jih potreboval, pa jih ni bilo. Že sami vedo, kdo so. Pravijo, da je pravica slepa, a danes to ni bila«.

Kot je še povedal novi župan, je vesel, da so ljudje dali možnost in prednost človeku, ki bo delal za ljudi in ni obremenjen s politiko. »Mislim, da bodo ljudje v štirih letih spoznali, da nisem le komedijant, ampak da sem popolnoma samostojen in resen človek, ki gleda, kaj se da narediti, ki zna delati zavzeto in odgovorno«.

SAŠA MEJAČ

Hvala vsem, ki ste mi izkazali podporo in mi še vedno stojite ob strani

Znanje, izkušnje in vizijo razvoja občine smo združili v program dveh mandatov in mnogi so ga prepoznali kot vsebinsko dober program, ki temelji na konkretnih projektih, zagovarja odprto občino za vse pod enakimi pogoji, sodelovanje, dialog, inovativnost, kakovost bivanja in enakomeren razvoj občine.

Zato sem ponosen na doseženo, ponosen na svojo ekipo, brez katere mi ne bi uspelo doseči tega in na vse, ki so nas podpirali in verjeli v to, da se občino lahko vodi tudi drugače.

Volitve se niso izšle po naših željah, a smo dokazali, da lahko z odkrito, pozitivno in pošteno kampanjo, brez podpore političnih strank ali list, le s podporo ljudi, ki občino oblikujejo in soustvarjajo ter ji dajejo identiteto in dušo, tudi v Kamniku veliko dosežemo. Prav to so prepoznali tudi nekateri drugi kamniški politiki, zaradi česar lahko zapišemo, da nam je uspelo premakniti stvari naprej.

Županu, g. Marjanu Šarcu, iskreno čestitam za zmago na volitvah ter verjamem, da bo skupaj z novim občinskim vodstvom nadaljeval z zastavljenimi projekti in vodil občino po vnaprej izdelanem programu, v dobro vseh nas v občini. Volivkam in volivcem pa namenjam iskreno zahvalo za izraženo podporo in za zaupanje.

Brane Golubović
brane.golubovic@gmail.com

Pogovor z novim županom Marjanom Šarcem

Ravnal bom preudarno, počasi, brez prenagljenih odločitev

32-letnega Marjana Šarca smo Kamničani izvolili za župana. Diplomirani igralec in eden najbolj priljubljenih imitatorjev bo svoje dosedanje delo zamenjal za zahtevno županско delo. V sredo, 10. novembra, uradno prevzema dolžnosti župana ene večjih slovenskih občin kot najmlajši župan, če smo natančni, imajo 32-letnega župana tudi v Sodražici. S prevzemom mesta župana, za katerega se čuti sposobnega, je sebi in svoji mladi družini (z ženo Barbaro in hčerkama triletno Vivijano in enoletno Gabrijelo živijo v Šmarci) naložil kar težko breme in odgovornost. Pravzaprav ni veliko ljudi njegovih let, ki bi se lotili česa takšnega. Kljub mladosti, ki je koga v času volilne kampanje tudi »zmotila«, pa se ob sicer zdravem humorju, ki ga nosi v sebi, pokaže kot razmišljujoč, resen in odgovoren človek. In seveda zanimiv sogovornik.

Deset dni je minilo, odkar smo vas Kamničani izvolili za župana. Kakšni so vaši vtisi in kako doživljate ta čas zmagoslavja? Verjetno se vam je življenje z zmago na volitvah in vstopom v aktivno politiko precej spremenilo?

Prav gotovo je to velika sprememba, tako življenjskega sloga kot poklicnega življenja. Kar se tiče odsotnosti od doma, se kaj dosti ne bo spremenilo, že prej sem bil veliko zdoma, tudi za vikende sem bil »na terenu«. Naenkrat pa sem se zavedel, da je čez noč konec obdobja nastopanja, s čimer sem se ukvarjal kar deset let. In tega se zaveš šele po izvolitvi, ko se vse umiri, ko realno pogledaš in vidiš, da so »danes dovoljene sanje, jutri je nov dan«, če parafraziram nekdanjega predsednika. Marsikaj se bo spremenilo, ampak ne bi mogel reči, da na slabše.

Poklic igralca in imitatorja sem dal »na stran«, zdaj bom župan

Zapuščate delo novinarja in urednika na RTV Slovenija ter delo imitatorja, s katerim ste se priljubili mnogim, prevzemate pa zahtevno in nič kaj priljubljeno županско delo. Je kaj nostalgije?

Prevzemati občino v današnjih časih krize, ko občina ni ravno pri najboljših močeh in financah, je odgovorno delo. Je pa dobra plat kamniške občine, da ni zadolžena, to je velika prednost, časi so dokaj težki, občina ni ravno majhna, potreb, zahtev, želja je veliko. Tega se dobro zavedam. Nekatere je zelo skrbelo, če se hecam, ampak poklic igralca je kot vsak drug poklic, zdaj sem ta poklic dal na stran in bom župan občine Kamnik.

Boste vsaj še občasno opravljali igralsko, imitatorsko delo ali bodo liki, v katere ste se doslej odlično vživeli in jih imajo ljudje radi, nenadoma odšli?

Liki bodo postavljeni na čakanje. Sem pa res pri svojem delu pokazal, da je mogoče delati humor na nežaljivi, nevulgarni ravni, da se da ljudi nasmejati brez šal o spolnosti, da je to prava pot in to si štejem v čast. Dr. Drnovška sem naštudiral do potankosti, kot verjetno, ne bom nikoli več nikogar. Naštudiral sem ga celostno, v razmišljanju. Pravzaprav mi ni bilo tako težko, saj sva si navsezadnje tudi malo podobna, kar sem pozneje ugotovil. Zasebno sem namreč zelo resen človek, nisem kakšen hud humorist, razposajenec, na svet gledam precej resno, imam vseskozi neko varovalko. Na odru pa sem dal »svoje ven«, se izživel, komik sem samo poklicno. Zasebno, v vsakdanjem življenju, pa sem povsem običajen občan, državljan, zato sem tudi za svojo starost kar veliko dosegel. Opravil bom še nekaj nastopov, ki so bili načrtovani že kakšno leto vnaprej, potem pa bodo liki mirovali.

Boste kanček humorja ohranili tudi pri županskem delu, stikih z občani... Ljudje pričakujejo komunikativnega, odprtega župana in ne »zategnjenega« politika?

To upravičeno pričakujejo in to bodo tudi dobili. Rad izrečem kakšen dovtip, šalo ad hoc, primerno situaciji, odreagiram z besedno igro in to seveda lahko pričakujejo. To je v meni in za razbremenitev marsikatere situacije je lahko zelo dobrodošlo. Lahko me bodo tudi ustavili na ulici, ne bom užaljen.

Čutil sem se sposobnega za župana, sicer ne bi kandidiral

Kako pa je sploh prišlo do vaše odločitve za kandidaturo za župana?

Nagovoril me je Brane Hafner, prišel je do mene in rekel, da vidi, da se spoznam na zadeve, da sem resen človek, da znam govoriti o resnih temah, da imam retorične sposobnosti, všeč mu je bilo moje razmišljanje. V meni je videl potencial, da imam možnost zmagati na volitvah, kar se je tudi pokazalo. Ni dovolj samo prepoznavnost, niso dovolj samo izkušnje in dosedanje delo brez prepoznavnosti, oboje mora biti!

Jaz seveda izkušenj z vodenjem občine nimam, imam pa kakšne druge, življenjske izkušnje, tudi v življenju mi ni bilo vselej lahko. Zato sem sprejel izziv, češ v svojem poklicu sem praktično na vrhuncu, veliko sem dosegel, lahko sem zadovoljen s tem in zakaj ne bi poskusil še kaj drugega... Po tehtnem premisleku sem privolil. Sem resen in dogovoren človek, sem pa tudi za kakšen miselni preskok, odmik od rutine. Videl sem se v tem, da bi bil sposoben za župana, in sem rekel »Pa dajmo!«.

Ste se lotili kandidature kot novega izziva ali ste šli na vse ali nič?

K vsaki stvari, ki sem se je lotil v življenju, so me povabili, nikoli se nisem sam silil v nekaj. Na igralsko akademijo sem se vpisal na povabilo režiserja, ki je v meni videl talent, tudi srečanje s Sašom Hribarjem je bilo spontano, ob neki predstavi me je povabil v oddajo. Praktično povsod sem bil povabljen in ravno zato, ker nisem stavil vse na to, mi je uspelo.

V svoji glavi sem neodvisen, skušal bom združiti tako leve kot desne v skupnih projektih

Kot ste povedali tudi za naš časopis ob začetku volilne kampanje, naj bi bila vaša prednost neodvisnost, politična neobremenjenost in mladostna energija. Volivce ste nagovarjali kot neodvisen kandidat, čeprav so vas podprle Lista Toneta Smolnikarja, Desus in Stranka mladih.

To je pač politika, v politiki imaš vedno določeno politično podporo, zakaj bi to zanikal. Vse tri stranke so odmaknjene od kapitalskih navez, lobijev ipd. in zato sem tudi sprejel njihovo podporo. LTS je nastala prav iz vidika nepolitičnosti, je stranka, ki združuje tako desnico kot levico. Podpora ni nič nenavadnega, bistveno je, da sem jaz v svoji glavi neodvisen, se ne nagibam v nobeno smer, skušal bom združiti tako leve kot desne v skupnih projektih in to sem ves čas kampanje tudi zagovarjal. Nimam nobenih predsodkov pred nikomer, tako v življenju kot zdaj v politiki. Dokler so drugi korektni z menoj, bom tudi jaz z njimi. Če bodo poskušali iskati kakšne obvoze, potem se bom pa drugače pogovarjal.

Pa je povezava z LTS, ki je s sedmimi svetniki zmagovalka v občinskem svetu, za vas prednost ali slabost? Nekateri namigujejo, da naj bi bili v ozadju tudi določeni »apetiti«?

Apetiti so vedno, kdor se gre politiko jih je deležen. To, da je LTS dobila sedem svetnikov, je velik uspeh. Je pa malo tudi moj uspeh njihova zasluga in njihov uspeh moja zasluga, mislim, da je to vzajemno. V tej listi so ljudje, ki niso profesionalni politiki, ki želijo Kamnik spreminjati na bolje in to si štejem kot prednost. Apetite pa mora pameten politik znati krotiti...

Volilna kampanja je podobna zidavi hiše, bolje, da ne veš, kaj te čaka

Volilna kampanja je bila zahtevna in kar dolgotrajna, kako jo ocenjujete?

Volilna kampanja je podobna zidavi hiše, bolje, da ne veš, kaj te čaka, saj potem nekako vsak dan spontano reagiraš na izzive časa. Če bi vse vnaprej vedel, bi po domače povedano »scagal«. Kampanja je bila napeta, sprva precej umirjena, zatišna, potem se je stopnjevalo. Je kot neka nočna mora, nikoli je ni konec, zvečer greš spat z mislijo, kaj vse bi moral še narediti, kako bi moral še nagovoriti ljudi, kam poslati oglas, s težavo zaspiš, zjutraj pa ponovno začneš tuhtati, kaj me vse danes čaka, kaj bo nasprotnik naredil. Bilo nas je veliko kandidatov, praktično sem se moral boriti proti šestim...

V drugem krogu se je začelo bolj na nož, ob tem pa moram povedati, da je bil moj protikandidat do mene vedno korekten, tudi na soočenjih. Mogoče je spustil kakšno pikro in mi dal vedeti, da vem dosti manj od njega o delovanju občine. Ima pa vsak kandidat v svojih vrstah takšne, ki jih težko kroti.

Tako, da sem bil vesel ob zaključku kampanje, veliko sem jih slišal na svoj račun, na račun svojega poklica, počutil sem se kot recimo Bossman, za katerega nimajo kaj drugega pripomniti, kot o barvi kože. Jaz sem se tako počutil zaradi svojega poklica, češ, kaj bo zdaj ta igralec, saj nima pojma, saj ta se samo »zeza«, saj ta ne bo vedel nič, nima pojma o denarju, še ni nikoli vodil občine... Seveda je nisem, če bi jo, potem bi verjetno bilo drugače in ne bi bil igralec. Ti očitki znajo biti včasih malo neprijetni, zlasti v kampanji, ko nenehno zvonijo telefoni, vsi ti svetujejo in so pametni, kaj vse bi moral narediti, tako kot pri gradnji hiše. Težko je izluščiti, kaj narediti, da bo uspešno in predvsem, ko nekaj narediš, ni povratka.

Pristen stik z ljudmi je najbolj pomemben, ljudje so tisti, ki odločajo, ki te imajo ali te nimajo radi

Kaj pa dobra plat kampanje?

Pozitivna plat kampanje je, da sem obiskal vso občino, večinoma na manjših shodih, kjer ni bilo prisotnih veliko ljudi, sem pa tiste, ki so prišli, imel priložnost spoznati in prav ti so ponesli sliko o meni tistim, ki jih tam ni bilo. Vemo, da se v majhnih krajih to širi hitreje kot po TV. Sem pa ob tem spoznal veliko problemov, ki tarejo ljudi in prav pristen stik z ljudmi je najbolj pomemben. Ljudje so tisti, ki odločajo, ki te imajo ali te nimajo radi. Morda so protikandidati podcenili mojo priljubljenost pri ljudeh, ki bo sedaj prav gotovo počasi padla. Vsem ne moreš nikoli ugoditi.

Kaj mislite, da je tisto, kar je prepričalo volivce, da ste drugačni in boljši od protikandidatov? Kaj je tisto, kar je nagnilo tehtnico vam v prid v drugem krogu proti politično bolj izkušenemu Branetu Goluboviču?

Priznavajo mi, da sem dober retorik, tudi o politiki ne vem tako malo, kot nekateri mislijo, sem dokaj podkovan in nisem šel v kandidaturo z neko naivnostjo, češ, saj so vsi pošteni in dobri... To mi je pomagalo, prav gotovo pa tudi neposreden stik z ljudmi. Vsi so me poznali s televizije, želeli so me srečati osebno. Ko sem enkrat navezal stik z njimi, so videli, da sem popolnoma običajen človek, noben posebnež in to jih je očitno prepričalo.

Sem široko razgledan človek, znam pogledati tudi z druge plati, v lokalno politiko sem vstopil z vseslovenskega nivoja, nisem se vrtel znotraj svojega kroga in znotraj meja občine, ampak sem razmišljal širše in morda jih je tudi to prepričalo.

Volitve so realni pokazatelj, kdo je na tvoji strani in kdo ni

Vašo zmago ljudje sprejemajo kot pozitivno presenečenje, češ, da prinašate nov obraz, nov veter in energijo, veliko pričakujejo... Se vam zdi, da preveč?

Moram priznati, da sem bil prijetno presenečen nad rezultatom volitev, saj je, kot pravi pregovor, težko biti prerok v svojem kraju.

Predvsem me je razveselil rezultat v Šmarci, tako v prvem kot v drugem krogu. Lahko rečem, da se mi je orosilo oko, ko sem videl rezultat Šmarce. Volitve so realni pokazatelj, kdo je na tvoji strani in kdo ni, in s tega stališča je kampanja pozitivna izkušnja, da vidiš, kako ljudje čutijo, mislijo... Na volišču, kjer jih nihče ne vidi, res volijo iskreno. Ko te hvalijo, ni nujno, da so iskreni. Ko te grajajo, so vselej iskreni.

Tisti, ki me niso volili, se bojijo, da bom vse »zafural«. Pa vendar se moram zahvaliti tudi tistim, ki me niso volili, ker so pokazali, da demokracija deluje. Ta zmaga s 53 odstotki je zame veliko slajša, kot bi bila z 80 dostotki. To pomeni, da je bila res prava tekma, da sem imel častivrednega protikandidata. Tisti, ki me niso volili, naj se me ne bojijo.

Tisti, ki pričakujejo, da bo vse po starem, ne bo!

Vse po starem ne more biti, ker sem že sam popolnoma drug človek kot dosedanji župan, nisem bil vpleten v nobene občinske strukture. Mislim, da bo to pametna sprememba, s premišljenimi odločitvami, ne bo revolucije, ker se v revolucijah uniči marsikaj dobrega.

Vsaka sprememba, ki je postopna, je več vredna kot neka šok terapija. Če ne bi verjel v spremembo, ne bi šel v kandidaturo.

Že doslej si pri svojem delu nikoli nisem pustil vsiljevati svojih misli, kaj bom naredil, kaj bom povedal, najraje sem nastopal brez vnaprej napisanega teksta, tudi Sašo Hribar ali Mario nista vnaprej vedela, kaj bom pripravil. Si bom pa pustil svetovati, pridobil različna mnenja in nato sam presodil, kako bo najboljše. Nezmotljiv pa ni nihče ...

Prenagljene odločitve niso nikoli dobre

V politiko vstopate kot novinec, kar so vam v predvolilni tekmi tudi nekateri očitali, vi pa ste odgovarjali, da se boste pri vodenju občine in sprejemanju odločitev posvetovali s strokovnjaki. To pa je nekatere tudi zmotilo ...

Ne vem, zakaj so se čudili, če sem rekel, da bom vključil strokovnjake in se posvetoval. Vsak, kdor ni ravno »iz foha«, težko sam sprejme najboljšo odločitev. Ko zasedeš odgovorno mesto, si moraš najprej vzeti čas, pogledati zadeve od daleč, kaj je za narediti, povprašati različne ljudi, kaj oni menijo o tem, in potem počasi peljati zadevo. Prenagljene odločitve niso nikoli dobre. Mislim, da mi bo moja umirjenost precej pomagala. Kdor pa bo pritiskal name, ne bo nič dosegel, kvečjemu kontra učinek. Ne maram pritiskov in pametovanj za hranjene lastnih interesov...

Kako se boste lotili županovanja, imate že oblikovano svojo ekipo?

Ravnal bom preudarno, počasi, brez prenagljenih odločitev. Zato tudi v času kampanje namenoma nisem dajal konkretnih odgovorov, ker z vsem nisem bil seznanjen do potankosti.

Tudi vseh kart razkrivati že takoj nima smisla. Se takoj pojavijo govorice, k čemur pa nisem pretirano nagnjen, govorice me motijo, ker ustvarjajo negativno vzdušje, zato bom ravnal počasi. Kar se tiče strokovnjakov bom ustanovil posvetovalno telo, nekakšen strateški svet, ki bo vključeval strokovnjake z različnih področij, tako s področja gradbeništva, turizma, gospodarstva, okolja in prostora, slišal bom različna mnenja in se potem lažje odločil. Seveda pa to ne sme biti nek debatni krožek, kjer se ne bo nič naredilo, pa samo govorilo in kavo pilo.

Ni vse odvisno samo od mene, odvisno je tudi od ljudi v občinski upravi

Katerih področij, projektov, ki bi bistveno izboljšali življenje občanov, se boste najprej lotili?

Najprej se bo potrebno lotiti gradnje šole Frana Albrehta, moti me avtobusna postaja, ki jo je nujno potrebno urediti in usposobiti sanitarije, Velika planina je tista, ki bo zahtevala veliko energije in pregovarjanj, pa seveda turizem na splošno, dodatne kapacitete v vrtcih...

Vendar ni vse odvisno samo od mene, odvisno je tudi od ljudi v občinski upravi, kako me bodo sprejeli. Bi pa položil na srce tako svetnikom kot zaposlenim v občinski upravi, da naj vendarle pozabijo na svoje predsodke, ki jih imajo do kogarkoli, naj ne vidijo v vsaki zadevi kaj slabega, zahrbtnega, ampak naj pomislijo, da morda želi kdo tudi kaj dobrega narediti, naj jih ne zavede barva stranke, spol, vera ipd...

Izhajam iz dejstva, da so vsi ljudje na nek način dobri, do vseh imam enako stališče, dokler me ne poskušajo izkoriščati, prinesti okoli, mi lagati.

Znam se vživeti v drugega človeka in tako lažje razumem njegov problem

Kaj menite, katere vaše lastnosti vam bodo prav prišle pri županovanju?

Rad poslušam, rad opazujem ljudi, najraje tako, da me ne vidijo. Zanimajo me človeške usode, vsak človek, ki gre po ulici, v glavi premleva nek svoj problem, ki je zanj tisti hip pomemben, npr. lahko, da ga tišči čevelj in to je zanj tisti hip velik problem.

Znam se vživeti v drugega človeka in tako je veliko lažje razumeti njegov problem. Sem komunikativen, poznam tudi veliko pomembnih ljudi širom Slovenije, veliko županov, pa tudi kak minister se najde... In to zagotovo ne bo odveč.

Sem resen človek, točen, ne maram zamujanja, precej asketski, kar se tiče določenih življenjskih nagnjenj, nimam kakšnih jaht. Najbolj uživam na domačem vrtu. Tu in tam se po vasi zapeljem s traktorjem IMT 539, s katerim smo včasih delali.

V času kampanje ste bili veliko med ljudmi po različnih krajih občine, kakšen je po vašem mnenju povprečen prebivalec kamniške občine?

Povprečnega Kamničana ni, ker je Kamnik zelo raznolika občina, vemo, da obsega štiri volilne enote, Domžale na primer samo eno. Znotraj občine je toliko različnih pokrajin, da bi težko našel povprečnega Kamničana. Potrebno bo veliko potrpežljivosti, ne bom pa pozabil na nobenega od teh krajev, zagotovo ne. Verjamem pa, če bi se to zgodilo, bi me sami hitro spomnili.

»Pozabimo na to, kar je bilo, tako v času kampanje kot tudi sicer, usmerimo se naprej, predvsem pa bodimo pripravljeni sodelovati in zaupati drug drugemu!« je s sporočilom vsem občanom pogovor zaključil naš novi župan Marjan Šarec.

Pogovarjala se je SAŠA MEJAČ

Kdo je Marjan Šarec?

2. decembra bo dopolnil 33 let. Z ženo Barbaro ter hčerkama triletno Vivijano in enoletno Gabrijelo živijo v Šmarci, kjer je tudi odraščal. Na osnovno šolo Marije Vere na Duplici ima zelo lepe spomine. Šolanje je nadaljeval na Srednji lesarski šoli v Ljubljani in opravil maturo. Na prigovarjanje režiserja Marjana Bevka (danes je predsednik društva TIGR), ki je prepoznal Marjanov talent, se je vpisal na AGRFT – Akademijo za gledališče, radio, film in televizijo. Pravi, da je že takrat imel srečo in bil izmed 180 kandidatov med 11 srečnimi izbranci, ki so imeli možnost podati se v študij igre. »Ponosen sem, da sem prišel na akademijo brez zvez, praktično s kmetov« dodaja Marjan Šarec. Doštudiral je dramsko igro in umetniško besedo pri prof. Borisu Cavazzi. Zaposlitev je dobil kot novinar-urednik na RTV Slovenija, kjer je že v času študija delal honorarno. Sprva je delal na radiu, nato pa na televiziji, kjer je s svojim talentom imitiral mnogo znanih slovenskih osebnosti, med njimi predvsem politikov: dr. Janeza Drnovška, Janeza Janšo, Karla Erjavca in mnoge druge. Sodeloval je v TV Popru, oddajah z Mariom Galuničem ter z ekipo Saša Hribarja v Radiu Ga-ga in Hri-baru.

V svojem kraju je aktivni član Gasilskega društva Šmarca.

Ni ga tebi enakega. Edinstven si, enkraten, neponovljiv. A tudi z vsemi napakami te imam rad - človek si.

Povsod, kjer se ljudje v srcu odločijo, da bodo postali novi ljudje, raste nov svet. Nov svet se ne rodi iz sanj, ampak iz trdne volje, da drug z drugim začnemo živeti drugače. Prostovoljstvo je področje, kjer je možno te sanje, skupaj z voljo in znanjem tudi živeti. Jeseni je zopet priložnost, da se prostovoljcem priključiš tudi ti!

Skupina udeležencev na vikendu samostojnosti - tik pred odhodom v Elerje nad Ankaranom - pričakovanja so bila velika... in skupaj smo preživeli tri prekrasne dni!

KAKO BITI DOBER PROSTOVOLJEC/PROSTOVOLJKA?

Prostovoljec, ki zna delati prav - za drugega in ne le zase.

»Za koga drugega pa?« vpraša Leon.

Lara: »Je moja mlajša sestrica tudi 'drugi', ker ravno potrebuje mojo pomoč pri zavezovanju čevlja?«

»Ne, ona je tvoja sestrica in takšno delo opraviš zato, ker je tvoja sestrica, a to delo ne sodi k pravemu prostovoljnemu delu.«

»Aha, torej mora biti ta nekdo 'drugi' nekdo, ki ne sodi ravno v mojo družino, je pa lahko nekdo, ki živi blizu mene ali pa daleč, v Afriki,« modruje Eva.

»Točno tako. A danes se bomo v skupini naučili, da je potrebno tistemu, s katerim se srečaš, že vnaprej povedati, koliko časa bosta skupaj. Ko čas druženja preteče, se je potrebno primerno posloviti.

»Učitlca, a se bomo lahko igrali igre vlog?« vprašuje Leon.

»Seveda, ti si lahko Sara, dekle s posebnimi potrebami in na vozičku, Dejan, ti pa si lahko prostovoljec. Predlagam, da zaigrata skupno uro v knjižnici in vrnitev v šolo.«

»O, super! Potem bova pa vlogi zamenjala.«

VSAKOTEDENSKA SREČANJA - DELAVNICE, POGOVORI

Tako se je začela ena izmed ur skupnega druženja mladih prostovoljcev iz OŠ Stranje. S skupino smo začeli s srečanji ob sredah popoldne. Prihaja okrog 30 mladih. Pogovarjamo se o tem, kako bomo izvedli različne delavnice z mladimi iz prve triade, kako pristopiti k mladim s posebnimi potrebami, kako poslušati ali pomagati ostarelemu človeku. Vsakdo se mora najprej usposobiti, saj ni dovolj le dober namen.

UČIMO SE SLIŠATI TUDI DRUGEGA, NE LE SEBE

Vse teme so povezane z našo **metodo**, ki je odprta za inovativno mladostniško in medgeneracijsko edukacijo (celostno učenje) s komunikacijo. Gre za odprto komunikacijo, ko se učimo slišati tudi drugega človeka, ne le sebe. Razvijamo socialne veščine, se učimo prepoznavati probleme, iščemo dobre rešitve zanje, se učimo zapisovanja pridobljenih spoznanj v dnevnike. K delavnicam z mladimi smo tudi letos povabili starejše. Metodo lahko na kratko opišemo z načeli:

1. pridi v skupino
2. učimo se poslušati
3. spoštujmo prisotnost drugačnih
4. postanimo odgovorni prijatelji
5. spoznajmo prostovoljno delo
6. pomagajmo
7. učimo se z drugimi.

Blaž pomaga pri nalogah v podaljšanem bivanju.

DOGOVOR ZAVEZUJE PROSTOVOLJCA IN MENTORICO

Po usposabljanju sledi podpis dogovora - prave pogodbe, ki zavezuje tako prostovoljca, da bo priden in pozitiven v šoli, kot tudi mentorico pri mentorstvu. Mladi so se sami odločili za področje dela: delavnice v šoli, pomoč pri učenju, srečanja v CIRIUS Kamnik z mladimi s posebnimi potrebami, obiskovanje ostarelih po domovih ali v Domu starejših občanov Kamnik. Vsako od teh skupin vodi prostovoljec, ki je bil član skupine vsaj dve leti. Tako se mladi lahko poleg socialnih veščin in dobre komunikacije učijo tudi organiziranja in vodenja.

Pripravljamo več ustvarjalnih srečanj:

- spoznavna delavnica - predstavimo se drug drugemu in vzpostavimo prvi stik;
- novoletna delavnica - skupaj izdelamo svečnike iz zgoščenk, pobarvamo čajne skodelice, naredimo novoletne voščilnice;
- ustvarjalne delavnice z Lions klubom – lani smo izdelovali knjižna kazala, kaj bomo letos, se bomo še dogovorili;
- božično-novoletni obiski ostarelih in oseb s posebnimi potrebami - skupaj s člani Karitas Stranje, društva Varius Kamnik in Društvom upokojencev Kamnik;
- sankanje z mladimi s posebnimi potrebami;
- srčkov (Valentinov) ples.

Poleg pogovorov s skupino na srečanjih pripravljamo drobna darila za tiste, ki jih obiskujemo.

VIKEND SAMOSTOJNOSTI

Lani smo organizirali kar dva: enega v CIRIUS Kamnik, drugega pa v Elerjih nad Ankaranom. Tri dni mladi prostovoljci in mladi s posebnimi potrebami preživijo skupaj. Sami si pripravijo načrt dela, kupijo hrano, jo pripravijo, pojedo in pospravijo za seboj, imajo družabne aktivnosti, se naučijo sprejeti gosta in ocenijo svoje delo. Tako organiziranega vikenda se je udeležilo 25 udeležencev, od tega 6 mladih s posebnimi potrebami iz CIRIUS-a, 10 mladih prostovoljcev iz OŠ Stranje, starih od 12 do 15. let, 2 prostovoljca - srednješolca in 7 odraslih spremljevalcev.

Tudi letos bomo verjetno nadaljevali na podoben način.

MEDGENERACIJSKA SREČANJA

Pripravili smo jih več - nekaj je bilo izobraževalnih, nekaj ustvarjalnih, najbolj slovesno pa je bilo v Domu starejših občanov Kamnik, 8. junija 2010, ko so se vse delujoče skupine prostovoljcev iz Stranj predstavile. Tako smo slovesno zaključili tudi inovativni projekt, ki je bil prijavljen pri Zavodu za šolstvo RS. Iz medgeneracijskih srečanj se je rodila želja tudi po samostojnem srečevanju starejših.

SKUPINE STAREJŠIH ZA SAMOPOMOČ IN PROSTOVOLJNO DELO

Ker je metoda dela dobra in so se starejše gospe, ki so bile na delavnicah v šoli, nad našo metodo dela navdušile in želijo prispevati kaj dobrega še za druge, smo ustanovili še **Skupino starejših za samopomoč in prostovoljno delo**. Vodenje je prevzela ga. Milenka Brajer.

Skupina starejših za samopomoč in prostovoljno delo v Stranjah. V septembru se dogovorijo, kako bodo pomagali najbolj pomoči potrebnim v njihovi okolici.

Na podoben način deluje tudi skupina Mladih po srcu v Domu starejših občanov, ki jo vodi mlada prostovoljka Saša.

Saša ima pripravljenih kup idej, kaj bodo počeli v skupini - pravi, da bo letos uporabljala elektronsko tablo. Uporabila bo svoje znanje računalništva in medijev, saj bo povezala stare filme in risanke z novimi tehnikami in vsebinami - to pa je odličen okvir za pogovore s starejšimi na temo Nekoč in danes. Pravi, da se srečanj veseli tako ona kot gospe v Domu, ki komaj čakajo vsakotedenskih srečanj.

Skupino Mladih po srcu v Domu starejših občanov vodi mlada prostovoljka Saša. Dogovor za dobro med generacijami je sklenjen.

DVE SKUPINI SREDNJEŠOLCEV

Starejša skupina srednješolcev se v okviru Župnijske karitas Stranje srečuje že šest let. Letos smo poleg promocijskih nastopov za prostovoljstvo po Sloveniji pripravili tudi fotografsko razstavo z naslovom Triglavski narodni park in mladost. Pripravljali smo se vse leto, skupaj s tremi dekleti s posebnimi potrebami. Razstava je bila naprej na Bledu, sedaj jo lahko vidite v prostorih občine Kamnik (do 15. novembra 2010). K skupnemu delu so se vključile tudi mlajše prostovoljke srednješolke, ki so se začele srečevati lani in jih vodita starejša srednješolca, prostovoljca Tjaša in Andraž.

ŠTUDENTSKA SKUPINA

se je oblikovala v septembru 2010. Pomagali bodo mladim migrantom pri učenju slovenščine. Na začetku delovanja so se preizkusili tudi v vodenju delavnic - v OŠ Stranje in v osnovni šoli Lütfi Banat v Istanbulu. V Osnovni šoli Stranje je Urška vodila petnajst mladih pri ustvarjanju praktične vrečke iz rjavega papirja, ki so jih kot darilo namenili otrokom z osnovne šole v Istanbulu.

V septembru se je oblikovala študentska skupina. V osnovni šoli Stranje je Urška vodila petnajst mladih pri ustvarjanju eko papirnatih vrečk za mlade iz Istanbula. Otroci v Turčiji so jih še pobarvali in nastale so unikatne eko-vrečke.

Neformalno učenje se je nadaljevalo v Istanbulu zadnji teden septembra. Urška je vsak dan dve šolski uri vodila skupino triindvajsetih otrok, starih 7 let. Kot tolmačka je bila prisotna tudi šolska svetovalka Kamuran Özdemir Üstüay.

Učiteljica Nermina Aras pravi, da so otroci po obisku kreativnih delavnic k pouku prihajali vidno boljše volje in polni energije, prav tako pa je bilo opaziti izboljšanje in poglobitev odnosov med učenci. Tudi ravnatelj Süleyman Yildiz je bil s prostovoljnimi delavnicami zadovoljen in je izrazil upanje za sodelovanje v prihodnosti.

Vsakdo izmed nas kdaj potrebuje pomoč - mogoče le kratek pogovor in stisk roke z obljubo, da se prihodnji teden spet srečamo. **Mladi, ki so spoznali prostovoljno delo, bodo imeli pozitivne vrednote za doto v življenju; starejši pa se tudi zavedajo, da je mladostna energija zagon, ki je nujen, da življenjske izkušnje zaživijo pri vseh generacijah.**

Potrudili se bomo, da bo dobljena nagrada za najprostovoljski projekt 2009 v Sloveniji rodila še več kot smo zasejali v teh letih. Sistem organiziranja in vodenja prostovoljnega in ustvarjalnega dela osnovnošolcev se je močno razširil na vse generacije. Pripravljeni smo svoja znanja in pridobljene izkušnje deliti tudi z drugimi. Kdor ima željo po izobraževanju za vodenje skupin ali za individualno prostovoljno delo ali bi se rad priključil kateri od delujočih skupin, nas lahko pokliče ali piše na naslov (v uredništvu).

Mnenja mladih prostovoljk in prostovoljcev osnovnošolcev, ki so si prislužili laskavi naslov naj prostovoljcev:

Sabina, Maruša, Nina, Katja:

Rada pomagam starejšim - preženem jim dolgčas, pogovarjamo se; sama nabiram izkušnje in uživam v prijetni družbi. Všeč mi je bilo tudi, ko smo šli na vikenda samostojnosti v Kamnik in v Elerje. To so bile priložnosti za spoznavanje novih prijateljev. Včasih me zmotijo le mlajši prostovoljci, ki se preveč vmešavajo v pogovore s starejšimi prostovoljci, kadar smo na skupini sami. Učim se, da je potrebno vsem dati prostor, da se potrudijo in izkažejo s svojim delom.

Nejc:

Meni je bilo zelo všeč, da smo razveseljevali otroke z delavnicami in ko smo šli na Festival prostovoljstva v Ljubljano.

Ema in Tinkara:

Misliva, da je naše delo zelo dobra priprava za življenje. Všeč nama je, da smo prostovoljci v skupini. Zelo mi je všeč, ker se srečujemo vsakih 14 dni sami in si povemo, kaj je bilo dobro in kaj je potrebno popraviti; pogovorimo se tudi o tem, kaj in kako spremeniti pri delu.

Zahvaljujem se mladim in njihovim staršem za pomoč in podporo, prav tako vsem sodelujočim institucijam, ki so omogočile razvoj prostovoljstva. Vemo, da je prostovoljstvo staro kot človeštvo, vendar novi časi in spremembe zahtevajo nove načine organiziranja - tako poskušamo uvajati informacijsko tehnologijo tudi na področje prostovoljstva.

Starejši lahko najdejo info točko na naslovu www.pid.si/oreli, kjer lahko na enem mestu najdejo veliko uporabnih informacij zase ali za svoje bližnje. Prav tako bodo s klikom preko spleta lahko poklicali prostovoljca. Modul prostovoljec je še v razvoju, a kmalu (v decembru) se bodo lahko vključili vsi, ki želijo prostovoljno delovati, v skupini ali individualno.

Vso finančno podporo smo pridobili s strani donatorjev: Klub Rotary Kamnik, Lions klub Kamnik in Občina Kamnik, za kar se jim v imenu prostovoljcev in uporabnikov iz srca zahvaljujem.

Martina Ozimek, dipl. soc. del.

FOSILI TUNJIŠKEGA GRIČEVJA

Medobčinski muzej Kamnik se letošnje leto predstavlja z izjemno zanimivo in unikatno razstavo fosilov, ki so bili najdeni v okolici Kamnika in Komende - v Tunjiškem gričevju. Razstava je odprta vse dni v tednu v 2. nadstropju gradu Zaprice predvidoma do septembra prihodnjega leta. Poleg javnega vodstva po razstavi, ki sta ga imela domačin, sicer doktor stomatologije Tomaž Hitij iz Godiča in dr. geoloških znanosti Jure Žalohar iz Kranja 24. junija letos, organiziramo še ciklus predavanj na temo geološke dediščine Tunjiškega gričevja. Na prvem predavanju v oktobru sta nam najditelja najstarejših fosilnih morskih konjičkov na Zemlji (dr. Jure Žalohar in Tomaž Hitij) osvetlila okoliščine ob odkritju teh izjemnih fosilov in njuno strokovno in znanstveno delo pri preučevanju le-teh.

Na drugem predavanju, ki bo potekalo v sredo, 10. novembra, pa bosta avtorja predstavila fosilno bogastvo Tunjiškega gričevja. Ciklus predavanj bomo zaključili spomladi prihodnje leto s predavanjem o evoluciji ter javnimi vodstvi po razstavi, ki jih bomo z avtorji organizirali v prihodnjem letu.

Kako je prišlo do sodelovanja avtorjev in Medobčinskega muzeja Kamnik?

Edo Grmšek s Križa pri Komendi se že zelo dolgo zanima za fosile in geologijo. Na Osnovni šoli Komenda-Moste že 15 let uspešno vodi geološki krožek »Kamenkost«, ki ga skoraj vsako leto obiskuje več nadebudnih mladih. Z veliko vnemo in veseljem izobražuje in vzgaja učence k spoštovanju geološke in naravne dediščine, jih usposablja in seznanja s terenskim delom, z načini raziskovanja fosilov, jih vodi na razstave in delavnice v muzejih po Sloveniji in na terene, najprej po Komendski okolici, nato širše. Prav Edo Grmšek je prvi prišel v muzej z idejo, da bi naša institucija predstavila delo in najdbe njegovih krožkarjev. Direktorica mag. Zora Torkar se je z idejo strinjala, Edo pa je pritegnil k sodelovanju še dr. Jureta Žaloharja (dr. geoloških znanosti, predavatelj fizike na Gimnaziji Kranj), Tomaža Hitija (dr. stomatologije) ter mag. Matijo Križnarja iz Prirodoslovnega muzeja Slovenije, da skupaj z nami javnosti predstavijo tudi svoje unikatne, doslej javnosti neznane fosile, ki so jih v zadnjih dvajsetih letih izkopali prav v naši bližnji okolici.

dr. Jure Žalohar

mag. Matija Križnar

Edo Grmšek

Tomaž Hitij

Idejna zasnova postavitve razstave in urednikovanje publikaciji, ki smo jo ob tej priložnosti izdali, je delo arheologinje Janje Železnikar. Besedila k razstavi in knjigi so napisali avtorji dr. Jure Žalohar, mag. Matija Križnar, Edo Grmšek in Tomaž Hitij. Razstavljeno gradivo so nam posodili: Prirodoslovni muzej Slovenije, Edo Grmšek in učenci krožka Kamenkost iz OŠ Komenda-Moste, Tomaž Hitij in Jure Žalohar (njuna zbirka je del zbirk Prirodoslovnega muzeja Slovenije) ter France Stare in Jaka Zevnik. Tamara Korošec je izrisala izjemne risbice, ki nas popeljejo v več milijonov let staro okolje in razmere, ki so vladale pod morsko gladino. Marko Jelovšek je poskrbel za prijetno oblikovanje, Vladimir Motnikar pa za jezikovni pregled besedil.

Muzejska postavitev razstave, vsebina knjige in razstave

Knjiga in razstava popeljeta bralca oz. obiskovalca skozi zgodovino geoloških raziskav na s fosili izjemno bogatem območju Tunjiškega gričevja. Posebno mesto smo namenili Simonu Robiču, ljubiteljskemu geologu, prvemu slovenskemu speleologu, ljubitelju narave in župniku, ki je dolga leta služboval na Šenturški Gori in odkril precej novih do konca 19. stoletja neznanih fosilov. Robič se je rodil 11. februarja 1824 v Kranjski Gori, leta 1874 postal upravitelj in vodja šole na Šenturški Gori. Predvsem ko je služboval v okolici Kamnika, je raziskoval in nabiral fosile v okolici krajev Viševca, Vrhovlje in Tunjice v Tunjiškem gričevju. Zbral je čez tisoč primerkov z okoli 130 vrstami. Robičeva zbirka fosilov, ki jo hrani Prirodoslovni muzej Slovenije, je izrednega pomena tako s stališča zgodovinske kot naravne dediščine.

Velikega pomena za popularizacijo in vzgojo na področju geologije imajo Geološko društvo in tudi geološki krožki. V posebni vitrini se predstavljajo učenci geološkega krožka »Kamenkost« s svojimi fosili. Razstava in knjiga tudi opozarjata in svarita pred preveliko zbirateljsko strastjo in vnemo, ki ponekod privedeta do uničenja in izropanja nahajališč in usmerjata potencialne najditelje, da se posvetujejo z za geološke najdbe pristojnimi strokovnjaki in institucijami.

V prvem razstavnem prostoru je prikazano nekaj literature in objav omenjenih najditeljev tudi v svetovno znani reviji National Geographic, kamor so prišli sedaj že slavni fosili morskih konjičkov. Prikazujemo pa tudi način preparacije fosilov, ki je dolgotrajen in natančen postopek.

V drugem razstavnem prostoru so predstavljeni fosili, ki datirajo v čas med 25 in 11 milijoni leti, ko je naše kraje še prekrivalo morje, imenovano Centralna Paratetida, ali enostavneje Panonsko morje. Zaradi gibanja afriške litosferske plošče proti severu so se morske povezave vedno bolj ožile. Centralna Paratetida je bila občasno bolj ali manj izolirana od okoliških morij. Dokončno pa se je morje umaknilo iz naših krajev ob koncu srednjega miocena, pred približno 11 milijoni let. V okolici Komende so bile odkrite čudovite karbonatne konkrecije (kamnite krogle) z odtisi vejic, storžev, polžev, rakovic in školjk. Fosili kažejo, da je bilo takrat morje plitvo, številni ostanki rastlin pa govorijo o bližini kopnega. V produ strug potokov južno od Sv. Ane pogosto najdemo večje ali manjše kose fosilnega lesa. Debla dreves pripadajo različnim listavcem in iglavcem, ki so v spodnjem miocenu, pred približno 20 milijoni let, uspevali na kopnem ali ob obali v mangrovovih gozdovih.

Odtis iglavca. Foto: Jure Žalohar.

Školjka z ohranjeno biserno matico iz spodnjega miocena. Najdišče: Komenda. Foto: Jure Žalohar.

Školjke v pesku, Komenda. Foto: Jure Žalohar.

Iz laporjev in peščenjakov - plasti, ki jih imenujemo šelf (nastajajo ob morski obali), pred 15 milijoni leti so znani številni odtisi okamnelega življenja. Številna nahajališča v okolici Viševca, Vrhovelj, Tunjic in Stranj so dala rakovice vrste *Tasadia carniolica*, precej školjk »srčank« – *Glossus humanus*, ki imajo obliko človeškega srca, drugih školjk, polžev, mahovnjakov, koral, morskih ježkov, rdeče alge, ribje zobe in zobe morskih psov.

Najbolj impresivne in impozantne najdbe, ki s svojo ljubkostjo navdušujejo ljubitelje morja in morskega življenja, pa so najdbe morskih konjičkov. Ti konjički so popeljali sloves najditeljev, Tunjiškega gričevja in Slovenije v svet.

Školjka Srčanka (*Glossus humanus*) ima obliko človeškega srca. Najdena pri Tunjicah. Foto: Jure Žalohar.

Stari so približno 12,5 milijonov let. Fosilov morskih konjičkov doslej niso odkrili še nikjer, razen v Tunjicah. Pripadajo vrstama *Hippocampus sarmaticus* in *Hippocampus slovenicus*. Obe vrsti sta njuna najditelja Tomaž Hitij in Jure Žalohar, na novo definirala. Prvi se imenuje po obdobju iz katerega ti konjički izhajajo – po sarmatiju, druga vrsta konjičkov pa je poimenovana po Sloveniji.

Živeli so v plitvinah ob obali med morskimi algami in travami, kjer so našli veliko primernih skrivališč in hrane. K nam so verjetno že v začetku srednjega miocena ali celo prej priplavali z območja današnjega Indijskega oceana. Morski konjički Tunjiškega gričevja so naša najbolj prepoznavna paleontološka naravna dediščina, znana po vsem svetu.

Poleg ostankov morskih in kopenskih rastlin so se na nahajališču morskih konjičkov ohranili tudi drugi ostanki, na primer mahovnjaki, polži, školjke, ribe, celo ostanki meduz, med najpogostejšimi pa so fosilne žuželke. Nahajališče fosilnih žuželk v Tunjicah je doslej najbogatejše pri nas. Geologi so našli več sto primerkov, ki pripadajo kačjim pastirjem, hroščem, kobilicam, dvokrilcem (muhe in komarji) ter kožekrilcem (ose, čebele, mravlje). Med najzanimivejšimi je prvi fosilni kačji pastir, najden na ozemlju Slovenije, ki pripada novemu rodu in novi vrsti *Sloveniatrum robici*.

Na lepo oblikovanih panojih prikazujemo življenje v geološki preteklosti Tunjiškega gričevja in planeta Zemlja. Z rekonstrukcijami okolja pred več deset milijoni let skušamo prikazati kako je bilo na območju Kamnika in okolice v morskih globinah, ko so v njih gospodarili morski psi, ko so tod okoli rasli mangrovovi gozdovi in so v morju plavale tropske ribice in kasneje morski konjički. Večina fosilov je bila najdena v okolici Komende, Kamnika, Sv. Ane, ter Tunjic.

Tomaž Hitij in Jure Žalohar ob odkritju morskih konjičkov v Tunjicah. Foto: Maja Hitij.

Edini odrasli osebek morskega konjiška vrste *Hippocampus sarmaticus*. Dolg je cca 5 cm. Foto: Jure Žalohar.

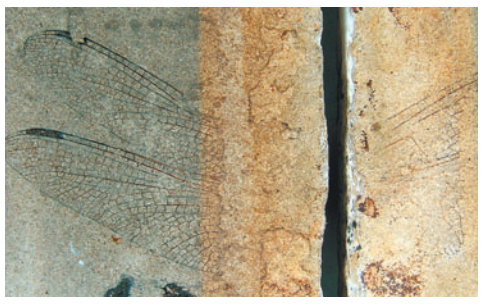

Fosil kačjega pastirja vrste *Sloveniatrum robici*. Foto: Jure Žalohar.

Žuželka - dvokrilec. Foto: Jure Žalohar.

Fosilna, 2,5 cm velika ribica iz rodu *Proantigonia*. Foto: Jure Žalohar.

Povabljeni na ogled razstave, nakup publikacije in na predavanje o geološki dediščini Tunjiškega gričevja v sredo, 10. novembra, ob 18. uri v salon gradu Zaprice, kjer boste izvedeli, da so najditelji v nedrjih Kamniško-Savinjskih Alp odkrili še starejše fosile, ki pripadajo vretenčarjem, notozavrom, pahiplevrozavrom, plakodontom in ihtiozavrom, skratka vretenčarjem triasne starosti, ki jih doslej pri nas še nismo poznali.

Janja Železnikar,
Medobčinski muzej Kamnik

Edo Grmšek in učenci geološkega krožka »Kamenkost« večkrat obiščejo Prirodoslovni muzej Slovenije in neveljskega mamuta. Foto: France Stele.

Iz poslanske pisarne

Lokalne volitve so mimo. Približno polovice prebivalstva Slovenije se njihova vsebina ni niti dotaknila. Tako bi lahko sklepali iz podatkov o udeležbi na lokalnih volitvah. Upajmo, da smo v vseh občinah izvolili sposobna, odgovorna in učinkovita vodstva. Naslednja štiri leta bodo zaradi gospodarske krize za občine zahtevna in zato ni vseeno, kakšen posluh za potrebe občanov bodo imela novo izvoljena vodstva občin.

So referendumi res rešitev?

Ne verjamem, da je referendum dobro nadomestilo pomanjkanju dialoga v času priprave in sprejemanja zakonov. Večina ljudi se namreč za vsebine zakonov ne zanima, pa četudi ti bistveno vplivajo na njihovo življenje. Pogosto so zakoni tako zahtevni, da jih večina težko razume. Zato se ob vsakem zakonu lahko odpre polje različnim interpretacijam posameznih vsebin zakonov.

Le poznavalci zakona lahko prepoznajo očitne neresnice v izjavah nekaterih politikov. Žal so med politiki tudi neetični. Mediji imajo močan vpliv na to, čigava »resnica« pride do veljave ob referendumu. Kadar je medijski prostor preveč zaprt, se lahko zgodi, da prebivalstvo ne ve, o čem v resnici glasuje. Referendumi so tudi izjemno dragi in so zato težko opravičljivi v času gospodarske krize.

O Zakonu o malem delu bo še odločal Državni svet

Žal je že zamujen čas za dialog pri Zakonu o malem delu. Zakon ustrezno ureja študentsko delo in delo upokojencev. Neustrezno pa ureja delo brezposelnih in s tem ogroža v zgodovini težko pridobljene delavske pravice. Zato smo v parlamentarnih razpravah nekateri predlagali, da se brezposelne izloči iz tega zakona. Vendar minister dr. Ivan Svetlik trmasto vztraja pri določbah zakona, ki lahko pripeljejo do referenduma o zakonu. O zakonu bo te dni odločal Državni svet. V kolikor bo Državni svet izglasoval veto, bomo o njem spet odločali poslanci Državnega zbora. Upajmo, da bosta odločitvi Državnega sveta in poslancev Državnega zbora takšni, da se bomo lahko izognili dragemu referendumu.

Prostora za dialog je pri pokojninski zakonodaji še dovolj

Največ klicev dobivam te dni iz naše občine, pa tudi od drugod, glede pokojninske zakonodaje. Ljudje, ki so nekaj let ali še bližje roku, ko naj bi se upokojili, so zaskrbljeni, da se jim bo upokojitev zamaknila za več let. Pa ne, da ne bi želeli delati dalj časa. Večino skrbi, ali bodo v naslednjih štirih, sedmih ali več letih sploh imeli delo in ali jim bo zdravje sploh dopuščalo delati.

Ni dvoma, da je pokojninska reforma potrebna. Treba bo delati dalj časa. Kljub temu pa je treba upoštevati psihofizične sposobnosti posameznika in postopno podaljševati delovno dobo. Težko se tudi strinjam s tako nizkimi pokojninami, da bi več kot polovica upokojenih potrebovala socialni dodatek, da bi lahko preživela. Analize in izračuni kažejo, da je za večjo postopnost in za blažje ukrepe pokojninske reforme ter s tem za dialog še dovolj prostora. To je tudi razlog, da sem s tremi poslanci vložila amandmaje, s katerimi želimo odpreti prostor dialogu. S tem bi lahko preprečili referendum, ki se sicer obeta.

Nenavadno je, da Karl Erjavec, predsednik Desusa, od svojega ministra dr. Ivana Svetlika, ki je minister iz Desusove kvote, ne zahteva zmernejših ukrepov pokojninske reforme. Rigorozni ukrepi bi namreč po nepotrebnem najbolj prizadeli sedanje in bodoče upokojence.

mag. Julijana Bizjak Mlakar,
poslanka DZ RS

ALI DANDANES ŠE VARČUJEMO?

Preteklo praznično nedeljo, 31. oktobra, smo že 86. leto zapored obeležili svetovni dan varčevanja. Leta 1924 so se v Milanu zbrali predstavniki 700 hranilnic iz 27 držav in z razglasitvijo svetovnega dneva varčevanja posameznike in gospodarske družbe opozorili na pomembnost varčevanja. Banke nas vabijo k varčevanju z obljubami, da nas bo varčevanje pripeljalo k uresničitvi osebnih ciljev in želja. Slovenci naj bi po raziskavah veljali za zelo varčen narod in v Evropi se lahko z bolj varčnimi varčevalci pohvalijo le v Avstriji, Nemčiji in Belgiji.

Po kamniških ulicah smo povprašali, kako varčujemo Kamničani. Se občani odločajo za tradicionalne oblike varčevanja v bankah, so bolj pustolovski pri svojih prihrankih, zakaj je za občane pomembno varčevanje in koliko se v današnjih časih, ko se soočamo s finančno krizo, sploh še da privarčevati. Ali občani varčujejo le z denarjem ali tudi kako drugače?

Špela: Varčujem kolikor le lahko. Žal nimam toliko denarja, da bi imela odprt varčevalni račun. Kot opažam pri sebi in prijateljicah in sošolkah, je denarja vedno premalo, zato mislim, da smo tudi mlajši vedno bolj ozaveščeni o pomembnosti varčevanja. Doma zelo varčujemo tudi z uporabo vode in elektrike. To se mi zdi še posebej pomembno, saj ni vsega na pretek za vse večne čase. Verjamem, da se je včasih dalo bolj varčevati kot danes, seveda marsikdo poskuša danes tudi prihraniti, kjer se le da, vendar je ravno zaradi finančne krize vse še težje.

Štefka: Varčujem bolj malo, saj kot upokojenka žal nimam dovolj visoke pokojnine. Je pa dober občutek, če ima človek prihranjenih nekaj evrov. V Sloveniji so ljudje danes zagotovo bolj razsipni kot včasih, kar pove že obisk trgovskih centrov. Sama posebno premislim pri nakupu oblačil in obutve, pri hrani težko privarčujem, saj menim, da najcenejša hrana ni kvalitetna.

Julijana: Varčujem že dolgo, svoj denar nalagam na banki. Varčevanje se mi zdi pomembno zaradi finančne varnosti, če se kaj zgodi... Varčujem tudi za dopust, saj grem zelo rada na morje, v toplice ali na kakšen izlet preko društva upokojencev. Dandanes je težje varčevati kot včasih, saj je pokojnina nizka, ne moreš ravno vsak mesec prihraniti visoke vsote denarja. Opažam, da pri nakupih vedno bolj premislim, kaj resnično potrebujem, predvsem pri obleki in obutvi. Pri hrani ne morem ravno veliko privarčevati, sedaj grem bolj poredko na kosilo v gostilno.

Barbara: Meni se zdi varčevanje izredno pomembno in zaradi tega seveda tudi varčujem. Pomembno se mi zdi, da imaš malo »na strani« kot prihranek za hude čase. Seveda lahko govorim le zase, ne vem, kako ostali, vendar sem si zadala, da vsak mesec prihranim nekaj denarja in se obnašam, kot da ta znesek ne obstaja. Varčevanje me kroti in vzame tisto, kar bi zagotovo zapravila za nepotrebno stvar. Nezavedno zase tega zneska pač nimam. Menim, da je dandanes v naši deželi tako velika trgovska ponudba, da se težje varčuje kot nekoč. Pomembno ni le finančno varčevanje, temveč varčujem tudi z energijo, doma kurim na drva, imam svoj vrt, tako prihranim nekaj z domačo zelenjavo in sadjem, uporabljam upokojenski popust v trgovini in podobno.

Barbara Patrizia: Varčevanje se mi zdi zelo pomembno, danes še toliko bolj kot včasih, saj so časi zelo negotovi. Sama imam občutek, da si z varčevanjem zagotovljam finančno varnost, saj varčujem za pokojnino. Formalnih oblik varčevanja je danes na voljo ogromno, čeprav mera zaupanja tudi ni več velika, žal mi pa je, da teh oblik varčevanja ni bilo, ko sem bila mlada in sem še imela večji občutek zaupanja v finančne institucije.

Nataša: Sem varčevalka. Sama varčujem zaradi denarja, saj mislim, da je zelo pomembno, da imaš vedno nekaj denarja na zalogi. Vse se vrti v krogu, nekje privarčuješ, malo »stisneš«, da drugje potem pridobiš. Sem dolgoletna varčevalka in z gotovostjo lahko rečem, da se je včasih dalo bolj varčevati in seveda več privarčevati. Sedaj je naš standard izredno visok, če samo primerjam moje otroštvo in moje otroke danes. Včasih nismo imeli toliko možnosti za zapravljanje denarja kot danes, danes imamo vendarle kapitalizem, kar smo tudi hoteli.

Maja: Seveda varčujem, menim, da je to pomembna življenjska odločitev, predvsem pa smiselna. Po mojem mnenju nismo dovolj varčevalno ozaveščeni in seveda posledično tudi ne varčujemo dovolj. V današnjih časih zagotovo živimo bolj razsipno kot nekdaj, ko ni bilo toliko možnosti. Sama bi pri sebi predvsem izpostavila varčevanje z energijo.

Mira&Marjan: Varčujeva, predvsem za starost, varčujeva za vsak slučaj, saj se nama zdi to zaradi situacije v slovenskem zdravstvu izredno pomembno. Danes se zagotovo težje varčuje kot včasih, zato tudi manj varčevanja, pa tudi pogoji varčevanja so danes drugačni kot nekdaj.

Tudi drugače varčujeva z dobrim gospodarjenjem. V trgovinah primerjava cene, seveda tudi z domačim vrtom, kjer gojiva domače sadje in zelenjavo. Misliva, da smo Slovenci na splošno dovolj varčni, ne pa preveč. Najini prijatelji v Nemčiji varčujejo za krizo, ne šele ko je kriza, kot se pogosto zgodi v našem okolju.

Pogovarjala se je
BOJANA KLEMENČ

Socialni demokrati uživamo na levi sredini največ zaupanja

Socialni demokrati smo na zadnjih lokalnih volitvah v občini Kamnik postali na levi sredini najmočnejša stranka. Največ občinskih svetnikov je dobila lista TS. V naslednjih štirih letih si bomo v občinskem svetu prizadevali za koristi občanov in občank.

Občinski svetniki SD pred občinskimi vrati: Jože Goltnik, mag. Barbara Besek, mag. Julijana Bizjak Mlakar, Zvonimir Kolenik

OO SD Kamnik je na občinskih volitvah nastopila s kakovostnim programom in z izjemnimi kandidati. Z rezultati občinskih volitev smo v SD zadovoljni, ker smo svoj rezultat iz preteklih občinskih volitev podvojili in dobili štiri občinske svetnike. V Tuhinjski dolini, Motniški kotlini, Nevljah in na Vranji Peči je bil za občinskega svetnika izvoljen **Jože Goltnik**. **Mag. Barbara Besek** je bila izvoljena za občinsko svetnico v volilni enoti št. 2 (Mekinje, Stranje, Kamniška Bistrica, Črna, Godič, Tunjice). V volilni enoti št. 3 (Duplica, Šmarca, Volčji Potok) je bil za občinskega svetnika izvoljen **Zvonimir Kolenik**. **Mag. Julijana Bizjak Mlakar** je bila izvoljena za občinsko svetnico v volilni enoti št. 4 (Kamnik Center, Perovo, Novi trg, Podgorje, Zaprice).

S temi rezultati je SD prehitela vse stranke leve sredine v občini (LDS, Desus, SMS, Zares) in si po številu občinskih svetnikov deli drugo mesto z NSI in SDS.

V drugem krogu županskih volitev so naši občinski svetniki za župana podprli Marjana Šarca. Državnozborska poslanka mag. Julijana Bizjak Mlakar je podprla Marjana Šarca z besedami: *»Gospoda Šarca sem imela priložnost spoznati v predvolilni tekmi. Je korekten, izobražen, inteligenten in resen človek s pozitivnimi vrednotami, ki zna prisluhniti ljudem. Njegov program modernizacije občine v korist vseh občanov je soroden mojemu. Pomembno je, da se je Marjan Šarec že izkazal v svojem poklicnem življenju. Brez trdega dela to ne bi bilo možno. Kot kamniška državnozborska poslanka in bodoča občinska svetnica si želim, da bi občina Kamnik dobila sposobnega župana, ki bo znal ljudi povezovati in bo delal v korist občanov in občank. Marjan Šarec je človek, ki mu lahko zaupamo.«*

Veseli smo, da smo dobili župana, ki mu lahko zaupamo.

MOJCA JONČESKA MALOVRH

Evropskega tedna regij in mest v Bruslju se je udeležil tudi župan Smolnikar s sodelavci

Med 4. in 7. oktobrom je v Bruslju potekal osmi Open Days - Evropski teden regij in mest, ki velja za največjo evropsko prireditev. Organizatorja vsakoletnega dogodka, ki je namenjen predstavitvi evropskih regij in mest, sta Odbor regij in Generalni direktorat Evropske komisije za regionalno politiko.

Okoli šest tisoč udeležencev, med njimi predstavniki lokalnih in regionalnih oblasti, strokovnjaki na področju kohezijske in regionalne politike, predstavniki evropskih institucij in podjetij, je letos sodelovalo na kar 130 seminarjih, delavnicah in razpravah, ki so bile v prvi vrsti posvečene razmisleku o prihodnosti kohezijske in regionalne politike EU po letu 2013. Sočasno je v državah članicah EU potekalo okoli 260 lokalnih dogodkov Open Days - v Mariboru je potekala razprava o čezmejnem, mednarodnem in medregijskem sodelovanju.

Dogodka Open days v Bruslju so se udeležil tudi predstavniki Agencije za turizem in podjetništvo Kamnik in Občine Kamnik z županom Smolnikarjem, ki je tudi član Odbora regij. Udeležili so se delavnic in se sestali z Majo Ferlinc iz Slovenskega gospodarskega in raziskovalnega združenja, s katerim Občina Kamnik tesno sodeluje. Združenje predstavlja kontaktno točko v Bruslju, ki skrbi za obveščanje o vseh aktualnih dogodkih in razpisih. Srečali so se z Ivom Piryjem - slovenskim predstavnikom Stalnega predstavništva pri Evropski uniji v Bruslju. Ta je izpostavil pozitivno vlogo Občine Kamnik in aktivno delovanje župana Smolnikarja v Odboru regij, kjer zastopa interese Slovenije. Na delavnici »Usmeritve za ustanovitev Alpske makroregije« so imeli pogovor z Marcom Onido, generalnim sekretarjem Alpske konvencije, in Tanjo Bogataj z Ministrstva za okolje in prostor. Tudi Marco Onida je pohvalil aktivnosti Občine, ki jih izvaja v okviru Alpske konvencije, Bogatajeva pa je Občino ob tej priložnosti povabila k nadaljnjemu sodelovanju pri implementaciji alpske konvencije na lokalni ravni, Kamnik pa celo izpostavila kot primer dobre prakse. V času obiska v Bruslju so predstavniki Občine z županom na čelu sklenili tudi novo partnerstvo z namenom prijave na program Evropskega teritorialnega sodelovanja – Območje Alp.

Ker Bruselj danes predstavlja center evropske politike, poleg tega je pomembno evropsko gospodarsko in kulturno središče, smo na občini mnenja, da je tovrstno vključevanje v aktualna evropska dogajanja in povezovanje v evropske partnerske mreže potrebno in pravilno.

NIKA VRHOVNIK
Občina Kamnik,
odnosi z javnostmi

BILA SEM PTICA

V galeriji Veronika je na ogled fotografska razstava mojstrice fotografije in Kamničanke Andreje Peklaj

Poleteti visoko in daleč sem si želela mnogokrat. Še danes sanjam o lepoti sveta, vzorcih in pokrajinah, ki se razlivajo pod očmi, ko se dvignemo na perspektivo, ki je sicer lastna le pticam. Perspektiva, ki nam omogoča, da se dotaknemo popolnosti v vsej njeni enkratni razsežnosti, razpremo krila in se prepustimo čutenju drugačnosti pogleda.

Podobna občutja me prevevajo, ko se sprehodim po Galeriji Veronika v Kamniku, kjer je od 20. oktobra do 25. novembra na ogled 36 mojstrskih fotografij (formata 70 x 100 cm) Andreje Peklaj. Priznana fotografinja se tudi tokrat predstavlja z nizom fotografij njej tako ljubega motiva – presihajočega Cerkniškega jezera. Jezera ne le fotografira, ampak z njim živi globoko, diha in čuti. In odraz te močne povezanosti so njene izpovedne, brezčasne zgodbe ujete na izvrstnih fotografijah.

Del te čudovite naklonjenosti do Jezera je avtorica že leta 1994 izdala v knjigi *Cerkniško jezero – skrivnost krasa,* impresivni fotomonografiji, za katero ji je Unesco tudi podelil Znak desetletja za ohranjanje naravne in kulturne dediščine. Andreja je poetičnost Cerkniškega jezera še mnogokrat postavila na ogled. Njena najodmevnejša razstava je *»Odstiranja«*, kjer je s fotografijami velikega formata leta 2007 krasila Jakopičevo sprehajališče v ljubljanskem Tivoliju. Istega leta je izšla tudi druga dopolnjena izdaja fotomonografija *Cerkniško jezero – Skrivnostno presihanje*. Za promocijo Cerkniškega jezera v svojih razstavah in fotomonografijah je Peklajevo nagradila tudi občina Cerknica z občinskim priznanjem »12. junij«. Andreja je doslej pripravila 54 samostojnih razstav doma in v tujini, na več kot 150 skupinskih razstavah in fotografskih natečajih je prejela preko 90 priznanj in nagrad. V letih 1978-1981 je bila na natečajih Fotografske zveze Jugoslavije štiri leta zapored izbrana za najboljšo fotografinjo. Je članica Društva oblikovalcev Slovenije in Fotografskega društva Janez Puhar Kranj ter ustanovna članica Kulturno-umetniškega društva dr. Lojz Kraigher Kliničnega centra in Medicinske fakultete (od leta 1979), kjer tudi rada razstavlja, se udeležuje likovnih kolonij in na ta način prispeva svoja dela k prijaznejšemu bivanju bolnikov v bolnišnicah. Danes je občasno selektorica in žirantka fotografskih razstav, s posebnim veseljem pa mentorica mladim fotografom.

Leta 1991 je Andreja Pekljaj zaključila 25-letno delo v kemijski industriji kot svojem osnovnem poklicu in postala samostojna kulturna delavka pri Ministrstvu za kulturo in se povsem posvetila fotografiji.

Raziskovanje in občudovanje narave pa izhaja že iz njenih otroških let s potepanj z brati ob reki Savi, po gozdovih Šmarne gore ali širnih vaških travnikih. Na njenih travnikih so zrastle hiše; našla pa je kraj, kjer cvetočih travnikov niso mogli pozidati - Cerkniško polje (jezero) je postalo domovanje njenemu srcu in duši, ustvarjalno izhodišče in tiho zatočišče. Tudi po 35-ih letih ga obiskuje in beleži njegovo večno spreminjanje z enako zavzetostjo in s še večjo naklonjenostjo.

Čeprav je Jezero morda ena najpomembnejših tem umetniškega ustvarjanja, pa to zagotovo ni edina. S svojo širino in igrivostjo pogleda se Andreja kot otrok radosti mogočnih, skrivnostnih pokrajin Ladaka in Tibeta, barvitosti južno italijanskega temperamenta, norčave pestrosti beneških mask, tihe, a zgovorne govorice šumečih gozdov, gorečih pokrajin ruja na krasu ali ljubeče bližine kačjih pastirjev in metuljev. Naravo upodablja tako čuteče, da zaslišimo celo šepet listov v gozdu, čutimo skrivnostno megličasto vzdušje, ki objema veje dreves, ali spev ptic. Z enako senzitivnostjo se je pred leti v črno beli tehniki dotaknila bogate pokrajine človeške psihe z nekoliko žalostno tematiko bivanja starostnikov v domovih za starejše občane. V posebno veselje ji je razstavljati prav pri njih z željo, da bi ljudi, ki so iz različnih razlogov iztrgani iz narave, ponovno povezala z njo preko svojih fotografij.

Bogat in doživet fotografski opus, pretkan z avtoričinim lastnim izpovednim doživljanjem sveta in sebe, nam predstavlja izredno senzibilno in čutečo opazovalko sveta, kar je v svojem nagovoru ob otvoritvi razstave poudaril tudi prof. Darko Slavec, mag. slikarstva in mag. grafike. »Fotografije Andreje Peklaj so resnično tako mojstrske, da izražajo tisto, kar se skriva za njimi,« poudarja prof. Slavec.

Fotografinja Andreja Peklaj ob svoji fotografiji Cerkniškega jezera. Foto: Igor Modic

Fotografinja ob tem poudarja, da ni dovolj sentimentalni odnos do lepot narave, aktivirati moramo osnovne postopke naše osebne ekologije, kar pomeni nenehno pozornost, skrben, odgovoren in ljubeč odnos do vsega sobivajočega.

Dovolite si poleteti na krilih lirične izpovedne senzibilnosti fotografske mojstrice Andreje Peklaj, ki bi ji za njen pogled na Življenje Jezera zavidale tudi ptice.

Besedilo:
dr. PETRA DRAŠKOVIČ

Miha Brajnik, Goran Završnik in Gorazd Žilavec na predstavitvi festivala Ficun 2010 v perujski Limi.

Kulturno društvo Priden možic na festivalu uličnega gledališča v Peruju

Na povabilo festivala FICUN 2010 iz Lime, glavnega mesta Peruja, se je ekipa Kulturnega društva Priden možic v septembru odpravila na prvo prekooceansko gostovanje. Kljub zapletom na carini (scenografija je v Južno Ameriko potovala nekaj dni prej) nam je gostovanje ostalo v lepem spominu, predvsem zaradi odličnega predavanja na Univerzi za znanost in humanistiko v okviru južnoameriškega kongresa o umetnosti v izobraževanju, kjer smo predstavili metode poučevanja gledališke improvizacije med slovenskemi osnovnošolci in srednješolci. Čustveno najmočnejše pa je bilo vsekakor srečanje s Slovenci v Limi, ki so ravno v septembru uspešno registrirali prvo Društvo Slovencev v Peruju. V ekipi smo bili Gorazd Žilavec, Goran Završnik, Matjaž Jug in Miha Brajnik.

Tako Kulturno društvo Priden možic zaključuje letošnjo precej raznoliko sezono uličnih predstav, bomo pa decembra domačemu predstavili predpremiero ulične pirotehnične akcije Čarostrelci.

GORAN ZAVRŠNIK

RAČUNOVODSKE STORITVE
za družbe, s.p. in društva
PRVI MESEC BREZPLAČNO
MIBOS d.o.o.
Zikova ul. 4, Kamnik
e-mail: mibos@volja.net
tel.: 01/831-45-15, 031/305-451

Cantemus zapel v Ljubljani ob odkritju kipa, posvečenega protestantskim piscem

V četrtek, 28. oktobra, so v Parku slovenske reformacije v bližini Evangeličanske cerkve v Ljubljani odkrili skulpturo akademskega kiparja Luja Vodopivca. Kip je posvečen slovenskim protestantskim piscem: Primožu Trubarju, Juriju Dalmatinu, Adamu Bohoriču in Sebastjanu Krelju, ki so v 16. stoletju s svojo besedo postavili temelje slovenski književnosti.

Svoj prispevek k prireditvi smo dodali tudi pevci in pevke iz MePZ Cantemus. Zapeli smo protestantski pesmi, k sodelovanju med izvajanjem njegove skladbe pa nas je povabil tudi kantavtor Jani Kovačič.

Skulpturo je odkril ljubljanski župan Zoran Janković skupaj s predsednikom Protestantskega društva Primož Trubar Viktorjem Žakljem in predsednikom državnega zbora Pavlom Gantarjem.

M.P.

NOVEMBER 2010

torek, 9. november 17h in 19:30h
NEPRIDIPRAV, KONTRABANT in ROBELDULE
koncert, organizacija: Kontrabant, JSKD

sreda, 10. november 20h
BARBARA JERNEJČIČ FÜRST mezzosopran
GAIVA BANDZINAITE klavir
recital samospevov

četrtek, 11. november 19h – GALERIJA DOMŽALE
PAOLO FERLUGA »Trst Center Export«
odprtje razstave, ki bo na ogled do 26. novembra 2010

sobota, 13. november
MEDVEDEK TRMOGLAVČEK
igrana predstava za otroke, KD Jožef Virk Dob

MestniKino Domžale

sobota, 6. november
17h **SVET IGRAČ 3**, risani film
20h **KUHINJA Z DUŠO**, komedija

sobota, 13. november
17 in 20h **PANIKA NA VASI**, animirani film

nedelja, 14. november
17h **PANIKA NA VASI**, animirani film

ponedeljek, 15. november
20h **BELI TRAK**, drama

četrtek, 18. november
20h **COCO CHANEL IN IGOR STRAVINSKY,**
romantična drama

INFO & REZERVACIJE:
tel. **722 50 50**
www.kd-domzale.si

Kulturni dom Franca Bernika Domžale

Turistično-informacijski center Kamnik
tel: +386 1 831 82 50,
www.kamnik-tourism.si

Kamnik

KOLEDAR PRIREDITEV

MATIČNA KNJIŽNICA KAMNIK
http://www.kam.sik.si

sreda, 10. 11., ob 19. uri,
dvorana Matične knjižnice Kamnik

Pogovor o romanu **ČEFURJI RAUS!** bo vodila Tina Košir. Predstavili bomo tudi nekatere kamniške zgodbe o priseljencih.

SREČANJA s knjigo:
Četrtek, 11.11., ob 19. uri, Malograjski dvor Kamnik

Louaan Brizendine, ŽENSKI MOŽGANI, MOŠKI MOŽGANI: Ameriška nevropsihiatrinja Lounn Brizendine v svoji knjigi Ženski možgani na razumljiv način pokaže, zakaj se ženske obnašajo na en in moški na drug način. V igri so hormoni in možgani. Angleški pisatelj Roald Dahl je napisal nenavadno novelo »William in Mary«. V njej na groteskni način opiše fantastično zgodbo o življenju možganov po smrti.
Vodi: Danijel Bezek

SREČANJA s knjigo:
Torek, 16.11., ob 17. uri, Motnik

GORA JE MOJA MUZA - planinstvo in gorništvo, doživljanje narave, tekmovanje s seboj in naravo spodbuja pisanje in fotografiranje, tudi na Kamniškem. In tako pisanje ima mnogo hvaležnih bralcev. O gorah, planinstvu, gornikih in podvigih skozi literaturo.
Tomaž Humar: NI NEMOGOČIH POTI;
V. Kopač: IVERI Z GRINTOVCEV;
M.Luštrek: GORA JE MOJA MUZA;
F. Malešič: SPOMIN IN SPOMIN GORA;
I. Sivec: HUDOMUŠNI LJUBLJANSKI HRIBOLAZEC: po evropskih gorah po poteh Janka Mlakarja;
C. Velkovrh: GORE IN SPOMINI OSTAJAJO: spomini s pohodov po slovenskih planinskih poteh in pri odpiranju razstav fotografij naravne in kulturne dediščine.
Vodi: Ivanka Učakar

V novembru je Študentski klub Kamnik v sodelovanju z Matično knjižnico Kamnik pripravil naslednji potopisni predavanji:
Kje: Matična knjižnica Kamnik
Kdaj: torek. 9. november, ob 19.30
Kdo: Tina Grčar in Matjaž Pirnat
Kaj: MADAGASKAR

MEDOBČINSKI MUZEJ KAMNIK
www.muzej-kamnik-on.net

sreda, 10. novembra, ob 18. uri
v salonu gradu Zaprice.
Predavanje: **Fosilna dediščina Tunjiškega gričevja.**
Predavala bosta **dr. Jure Žalohar in Tomaž Hitij.**
Vstop prost.

nedelja, 14. novembra, ob 20. uri
v salonu gradu Zaprice
Jazzovski koncert: **BRUNO CASTELLUCCI TRIO (Italija – Belgija – Slovenija)**
Bruno Castellucci – bobni, Benoit Vanderstraeten – bas, Paolo Loveri - kitara , gost Jaka Kopač – saksofoni (v sodelovanju z Društvom glasbenikov Slovenije)
Vstop prost.

DOM KULTURE KAMNIK
www.domkulture.org

Četrtek, 11. novembra, ob 16. uri
Mestno gledališče Ljubljansko
GLEDALIŠKA URA
Zaključena predstava za ŠC Rudolfa Maistra
Sobota, 13. novembra, ob 19.00

Galerija Doma kulture Kamnik
OTVORITEV RAZSTAVE EROLA ČOLAKOVIČA: ZAPIRANJE ELIPSE
Organizator: Foto klub Kamnik
Vstop prost!

Sobota, 20. novembra 2010, ob 17. in 20. uri
SREČANJE KLAP
Večer dalmatinske glasbe
Organizator: Klapa Mali grad Kamnik
Vstopnina: 20 eur

BUDNARJEVA MUZEJSKA HIŠA
www.domacija.com

Nedelja, 14. november, ob 14. uri
MARTINOVA NEDELJA, Okusi slovenskega podeželja
MARTINOVO V POEZIJI, GLASBI IN DOMAČIH DOBROTAH.

Z AVTOMOBILOM NA MALTO

Malta ni ravno pogost cilj slovenskih lastnikov jeklenih konjičkov. Nič čudnega, saj leži daleč na jugu Evrope, za povrhu pa domačini vozijo po levi. To je le ena izmed posledic dolgotrajne prisotnosti Velike Britanije, ki je gospodarila nad otoško državo do osamosvojitve leta 1964. Malto sestavljata naseljena otoka Malta in manjši Gozo ter še nekaj otočkov in čeri, ki skupaj merijo le 316 km². Kljub temu pride lastni prevoz na otokih zelo prav.

Z obzidjem je utrjena tudi okolica prestolnice.

Slovensko srečanje

Večina turistov si avtomobil izposodi na Malti, meni pa je dolga vožnja prek italijanskega škornja in Sicilije pomenila izziv. Naj krajša trajektna povezava z Malto poteka iz letoviškega mesteca Pozzalo na jugovzhodu Sicilije. Sodoben trajekt vozi večkrat dnevno, za poldrugo uro dolgo pot pa je potrebno odšteti blizu sto evrov po osebi in še približno toliko za osebni avtomobil. K sreči je povratna vozovnica le za malenkost dražja. Cene goriva so na Malti podobne kot v Sloveniji. Do Pozzala nas loči približno 1500 km italijanskih cest ter polurna trajektna vožnja na Sicilijo.

Slikoviti malteški balkoni nad ozkimi ulicami.

Med vkrcavanjem me je presenetila Štajerka, ki se je z avtomobilom vračala z otoka, kjer je več mesecev delala v enem izmed hotelov. Na hitro mi je orisala življenje na osamljenih otočkih in me pripravila na srečanje s slabimi cestami. Imela je prav, saj otoške ceste res niso v zavidljivem stanju. Okoli najgosteje naseljenega dela v bližini prestolnice Vallette poteka štiripasovnica, ki zagotavlja, da ne pride do popolnega prometnega infarkta. Drugod so ceste ozke, asfaltna prevleka pa je zaradi neštetih popravil marsikje podobna makadamu. Nekateri kratki odseki so presenetljivo zgledno urejeni, kar je večinoma pridobitev zadnjih let, odkar je Malta članica EU. Malto z Gozom povezuje redna trajektna povezava, vožnja pa traja manj kot pol ure. V tednu dni je mogoče lagodno prevoziti večino otoških cest, kar pomeni dobrih 250 kilometrov.

Vožnje po levi se je mogoče hitro privaditi, tudi če imaš volan na »napačni strani«. Malo težje pa se je bilo sprijazniti z divjaško razpoloženimi domačini, množico krožnih križišč in pomanjkljivimi smerokazi. Semaforjev premorejo le za vzorec. Otočani skoraj enako hitro švigajo po večpasovnicah kot po ozkih enosmernih ulicah in vožnja med njimi ni prav prijetna. Še huje pa je, ko želiš poiskati parkirni prostor. To je zahtevna naloga že za domačine, kaj šele za tujce! Nič čudnega, da je vedno bolj priljubljen sistem parkirišč na robu prestolnice, s katerih za majhno plačilo v središče mesta vozijo kombiji.

Kljub majhnim razdaljam je na cestah presenetljivo malo kolesarjev in motoristov. »To je preprosto prenevarno!« se je razgovoril Victor, v enem izmed lokalov ob obali. »Ceste so preozke o kolesarskih stezah pa ne razmišlja nihče. Celo na odsekih, ki so jih zgradili zadnja leta, ni kolesarske steze! Marsikdo bi si morda omislil manjši motor, če bi imela vlada za tak, okolju prijaznejši način prevoza več posluha. Toda registracija in cestnina za motocikel ni dosti cenejša kot za avtomobil. Nič čudnega, da si družina raje omisli dva manjša avtomobila... Tudi zato, ker so avtobusne povezave precej slabe. Še posebno, če ne živiš v bližini pristanišča ali glavnega otoškega mesta«.

Značilni malteški čolni so za ribiče del vsakdana.

Zapuščina preteklosti

Prvo kar pade v oči na Malti so razkošne cerkve, palače in veličastne utrdbe. Valletta leži ob enem najboljših naravnih pristanišč v Sredozemlju. Tega so se dobro zavedali malteški vitezi (pripadniki duhovniškega reda sv. Janeza), ki so otoško prestolnico in okoliška naselja med 16. in 18. stoletjem obdali z mogočnim obzidjem. Malteške viteze je z otoka pregnal Napoleon, nanje pa še vedno spominja osmerokraki malteški križ, ki ga je mogoče videti na mnogih stavbah, na repu letal domače letalske družbe, od januarja pa je upodobljen tudi na malteških kovancih za en evro. Precej sledi so na Malti pustili tudi Britanci. Angleščina je poleg malteščine drugi uradni jezik, zato se Britanci na otokih počutijo kot doma. Pravzaprav še bolje, saj so cene ugodnejše, v restavracijah pa ni težko dobiti priljubljenega angleškega piva. Na Angleže spominjajo tudi značilne rdeče telefonske govorilnice, rdeči poštni nabiralniki in modre luči nad policijskimi postajami. Tradicionalne podobe, kakršne so danes manj pogoste celo v sami Veliki Britaniji.

Kakšno vožnjo je vredno narediti z lokalnim avtobusom.

Najzanimivejše mesto je prestolnica Valletta. Velik del je namenjen pešcem, zato je spoznavanje najbolj znamenitih zgradb, vključno s parlamentom ter nekaj muzeji in cerkvami, vedno prijetno. Zanimive podobe kažejo pročelja hiš. Na njih se šopiri na stotine majhnih lesenih balkonov, ki so značilni za malteška mesta. Oddahniti si je mogoče v številnih gostilnah ali v parkih na mestnem obzidju. Privlačen je sprehod v pristanišče, kjer so pred leti obnovili stare skladiščne prostore in jim vdahnili novo življenje v obliki številnih lokalov.

Podobno utrjeno je tudi predmestje Floriana ter sosednji rti Vittoriosa, Senglea in Cospicua. Najlepše in najudobnejše si jih je mogoče ogledati z morske gladine. To ne predstavlja težav, saj turistične ladje večkrat dnevno obkrožijo vse najbolj zanimive predele v globokem zalivu. Večina jih začenja svojo plovbo v predelu Sliema. Hoteli, bari, trgovine in restavracije se od tega mestnega dela raztezajo vse do St Juliansa in Paceville, ki najbolj slovita po razgibanem nočnem življenju.

Komur ni dovolj zgodovinsko-arhitekturnih znamenitosti Vallette in okoliških mest, se lahko odpravi še v staro otoško prestolnico Mdina. Ime so ji nadeli Arabci, ki so nekoč gospodarili nad otokom. Mesto za visokim obrambnim obzidjem daje mnogo mirnejšo podobo kot Valletta. Oživi le s prihodom skupin turistov, drugače pa v njem ne živi več veliko ljudi. Večina jih biva v bližnjem mestu Rabat. Na nekaterih koncih otoka je mogoče občudovati večtisočletno zgodovino, ohranjeno v obliki skrivnostnih templjev. Kamnite tvorbe so postavili pred več kot 5500 leti, preden so zgradili slovite egiptovske piramide v Gizi. Templji so kljub številnim proučevanjem ostali skrivnostni - nihče ne ve, kdo so bili graditelji in s kakšnim namenom so jih postavili. Najbolje ohranjeni so Hagar Qim in Mnajdra na južni obali Malte, ter Ggantija na Gozu.

Obnovljeni del pristanišča v Valletti.

Z muzejskim avtobusom naokoli

Če ne želite okušati posebnosti malteškega prometa, je mogoče po otokih brez večjih težav potovati tudi z lokalnimi avtobusi. Le precej počasneje gre vse skupaj, saj bolj odročni predeli nimajo pogostih povezav. Vožnja z avtobusom je poceni in zanimiva. Predvsem zaradi ohranjenih starih avtobusov, ki na malteških cestah vztrajajo že več desetletij. Nekateri so pravcati muzeji na prostem! Po dolgih desetletjih in sto tisočih prevoženih kilometrih še vedno predstavljajo pomemben del javnega prevoza. Razlog za ohranitev častitljivih starin je neobičajen sistem javnega prevoza. Vanj je lahko vključen vsak, ki premore avtobus! Obvezna je le predpisana kombinacija barve, med seboj pa se že na prvi pogled razlikujejo po številnih drobnih kromiranih dodatkih, filigranskih poslikavah in napisih, s katerimi jim skušajo lastniki dodati osebno noto. Vse to je značilno tudi za nove, sodobne avtobuse, ki pa še zdaleč ne vzbujajo toliko pozornosti kot muzejske starine na kolesih. Podobno zanimivi so tudi tradicionalni ribiški čolni, ki so s svojo pisano podobo eden najbolj hvaležnih ciljev fotografskih navdušencev. Največ jih je mogoče videti v pristaniškem mestecu Marsaxlokk.

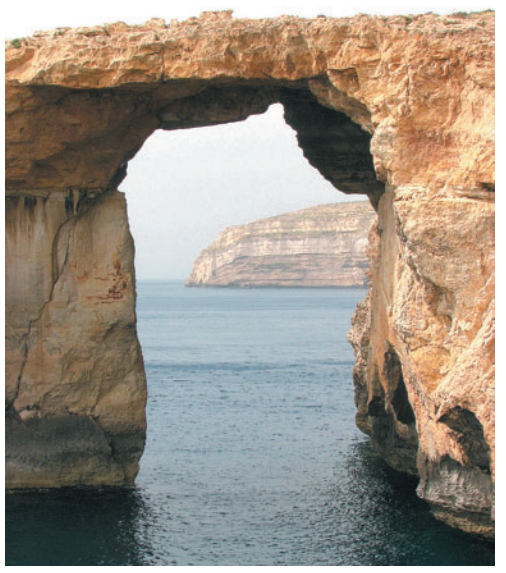

Azurno okno je ena največjih zanimivosti Goza.

Naravne atrakcije

Večji del otokov je skalnatih, poraslih le s travo in grmičevjem ter kakšnim borovcem. Drevesa je praviloma mogoče občudovati le v parkih in vrtovih. Temperature na apnenčastih planotah se poleti gibljejo okoli 40 stopinj Celzija, zato si domačini obvezno privoščijo daljši opoldanski premor - siesto. Kljub vsemu največji vtis na obiskovalca naredi narava. Večino otoških obal predstavljajo vratolomni klifi. Ponekod je možen dostop do kamnite obale, ki marsikje skriva čudovite posebnosti. Najlepši sta Modra jama na Malti in Azurno okno na Gozu. Slednji premore eno samo peščeno plažo Ramla bay in je tudi zato turistično manj obljuden, kar mu daje poseben čar. Na Malti je kar nekaj peščenih obal, najbolj znani sta Mellieha bay in Golden bay, ki se, žal, ponašata tudi s številnimi hoteli in množico turistov v vseh letnih časih. Marsikaj zanimivega se nahaja tudi na kamnitih obalah. Apnenčasta tla ponekod skrivajo zanimivo posebnost, fosilne ostanke nekakšnih ploščatih ježkov. Na nekaterih planotah pa se je mogoče čuditi še bolj nenavadnim sledem - v kamen je vrezan nekakšen kolovoz, kot da bi tod na nekakšnih saneh, tovorili težke predmete. Predvidevajo, da sega njihov nastanek več kot pet tisoč let v preteklost, ko so na otoku postavljali skrivnostne kamnite templje.

V Modro jamo se je mogoče zapeljati s čolnom.

Tradicionalne vrednote

Kljub na prvi pogled sodobni in odprti družbi so na Malti trdno zakoreninjene tradicionalne vrednote. Nekatere tudi s pomočjo zakonov, med drugim sta prepovedana in sankcionirana abortus in ločitev, kar pa ni zagotovilo za srečo zakoncev, nezaželene nosečnosti pa se mnoge ženske rešijo v italijanskih bolnišnicah. Tradicionalna vloga Maltežank je podobno kot v arabskem svetu skrb za dom in družino. Nič čudnega, da je delež zaposlenih žensk na Malti najnižji v Evropski skupnosti kljub vedno večji izobraženosti in vplivom sodobnega načina življenja. Mnoga dekleta se zaposlijo po končani srednji šoli. Toda običajno ostanejo v službi le do rojstva prvega otroka. Potem ostanejo doma in se raje posvečajo družini, mož pa skrbi za zaslužek. Glede na dokaj nizke povprečne plače tudi s pomočjo honorarnih zaposlitev.

IGOR FABJAN

Slovenske viže v Andechsu

Slowenischer Musikabend je pevce iz Kamnika napovedoval zapis na zelenem lističu, prilepljenem v vitrini pod andeškim benediktinskim samostanom.

9. oktobra smo pevci Cantemusa in Odmeva vrnili obisk andeškim pevskim tovarišem, s katerimi smo minulo poletje v Kamniku skupaj izvajali Orffovo *Carmino Burano*. In kaj bi drugega ob taki priložnosti, kot da smo jim s pesmijo in besedo pripovedovali o svojem domu in domovini na sobotnem koncertu v delu samostana, ki so ga spremenili v dvorano.

Lepo množico poslušalcev (in pevcev) sta v uvodu pozdravili andeška županja Anna Elisabeth Neppel in dr. Andreja Eržen, direktorica Agencije za razvoj turizma in podjetništva v Kamniku, ki je predstavila Kamnik ter oba zbora. Nato se je lahno zaslišala *Meglica*, za njo *Je pa davi slanc'a pala*, žalostni toni *Zvomlane drumelce,* pa slovenski zvonovi iz *Pa se sliš'*...

Zapeli smo ljudske viže z vseh koncev Slovenije, ki so jih za zbor priredili različni slovenski skladatelji. In na koncu doživeli bučen aplavz stoječe množice.

Naj zapišem še nekaj besed o dogajanju ob pesmi in prepevanju, kot je bilo veselo razpoloženje na avtobusu, občudovanje pokrajine v Avstriji in naprej vedno bolj proti severu. Pa ne, ker bi bila lepša kot naša domača, ampak zaradi skrbi zanjo. Menda ti v Avstriji po določenem obdobju država preprosto vzame tvoj kos zemlje, če ga zanemarjaš.

V Andechs, ki leži 40 km od Münchna v okrožju Starnberg, smo se pripeljali že v temi. Vendar nas je vseeno očaral hotel, obdan z gozdičem in jezerom. Prav tako prijetna, topla, domačna je bila notranjost hotela. In naslednji dan vas Erling (del občine Andechs) pod vznožjem benediktinskega samostana, po vsem svetu znanega po pivovarni in dobrem pivu. Po jedrnatem sprehodu skozi zgodovino teh krajev, tesno povezani z benediktinci ter grofi Andeškimi, smo si ogledali še kapelo, v kateri počiva skladatelj Carl Orff, in cerkev, obnovljeno leta 1755 v slogu bavarskega rokokoja. V njej smo prisluhnili tudi organistu Antonu Ludwigu Pfellu in njegovemu izvajanju Bacha. Veličastno za oko in uho.

Hvala Andechsu, županji Anni Elisabeth Neppel, dirigentu Antonu Ludwigu Pfellu, s katerim se je naša zgodba začela (in upamo, da ji ni videti konca), andeškim pevcem, gospem, ki so pripravile pravo baročno gostijo po koncertu, občini Kamnik za naklonjenost in podporo pri izvedbi celotnega projekta, dr. Andreji Eržen, slovenskemu konzulu Marku Vrevcu, ki nas je prišel pozdravit iz Münchna ter obema dirigentkama ter pevcem.

Z druženjem zborov smo dokazali, da bi bilo slovenskemu pregovoru »V slogi je moč« treba dodati še »Je veselje in so žlahtni sadovi«. Zato bomo koncert ponovili tudi v Kamniku.

A. J.

Društvo ljubiteljev harmonike iz Godiča čez lužo

Zvok harmonike razveseljeval ameriške Slovence

Člani društva ljubiteljev harmonike iz Godiča pri Kamniku so se odzvali povabilu ameriških Slovencev in letošnje poletje veselo poleteli čez lužo na štirinajstdnevno gostovanje v ameriško zvezno državo Ohio.

Trije člani društva imajo namreč v Clevelandu sorodnike, ki so poskrbeli za njihovo namestitev in organizacijo nastopov. Druščina je bila velika, skupaj se jih je nabralo kar 25, od tega 11 harmonikarjev, kitarist in baritonist.

Zvoki harmonik so najprej odmevali na velikem pikniku pri gostitelju Mirku Kristancu, kjer se je zbralo veliko njegovih prijateljev in sorodnikov slovenskega rodu. Prav zanimivo je bilo, da so bližnji sosedje pridružili takoj, ko so zaslišali našo domačo glasbo. Še en dokaz, da harmonika, pravzaprav naša domača slovenska glasba, zbližuje ljudi. Veselilo, pelo in plesalo se je pozno v noč.

Godci iz Godiča so večkrat nastopili na slovenski Pristavi, kjer se vsak konec tedna družijo Slovenci različnih generacij. Največ gostujočih ansamblov igra tam. Prostor, velik več hektarov, ki so ga kupili slovenski izseljenci, je napolnila množica ljudi. Poleg velikanskega prostora za piknik sta tam tudi kopališče in velika pokrita dvorana. Druženje z več generacijami Slovencev v Ameriki je bilo izjemno veselo in prijetno, spletla so se nova prijateljstva. Zanimivo, da tudi mlajša generacija rada posluša domačo slovensko glasbo.

Poleg nastopov so si ogledali več znamenitosti in se srečali z družinami. Ogledali so si mesto Cleveland in največji muzej slavnih glasbenikov in skupin, kot so bili Michael Jackson, Beatles, Queen..., 25-metrski kip Marije Guadalupe, posebno skupnost Amishe, ki izvira iz Švice in zavrača napredno življenje, napredne tehnologije in živi v sožitju z naravo. Podali so se v Kanado na ogled Niagarskih slapov, kjer je bilo z eno besedo – prečudovito.

Odzvali so se tudi povabilu slovenskega podjetnika Janeza Hočevarja in zabavali veliko družbo njegovih prijateljev slovenskega rodu do jutranjih ur.

Kot so povedali, je bilo še posebej nepozabno v Pensilvaniji, kjer so nastopili na največjem prireditvenem prostoru ameriških Slovencev, združenih v slovensko narodno podporno jednoto (S.N.P.J.). Tam se vsako leto po prazniku neodvisnosti, 4. juliju, zbere okoli 5000 Slovencev iz različnih delov Amerike. Zabava je res velika, saj se naenkrat igra kar na petih odrih. Naši glasbeniki so zelo navdušili zbrane, ki tako velikega orkestra harmonik iz Slovenije še niso doživeli.

S sveto mašo in zahvalo vsem, ki so omogočili gostovanje, so se poslovili. »Ostaja pa upanje, da še kdaj obiščemo to deželo in z glasbo razveselimo ljudi, ki so nas tako dobrosrčno sprejeli,« pravijo godiški harmonikarji.

SAŠA MEJAČ

Odmev ponovno odmeval v Plznu na Češkem

Komaj smo se vrnili iz Nemčije, kjer smo združena kamniška zbora MePZ Odmev in Cantemus nastopili na skupnem koncertu v Andechsu, že nas je čakala nova pevska izkušnja in dogodivščina. Konec oktobra smo se člani MePZ Odmev na čelu z zborovodkinjo Anico Smrtnik odzvali povabilu dolgoletnega prijateljskega zbora Canticorum iz Plzna na Češkem, ki je v domačem mestu organiziral festival »Plzenske Notovani«, na katerem je sodelovalo osem zborov – poleg šestih čeških zborov še kamniški Odmev in nemški zbor iz Straubinga.

To ni bilo prvo sodelovanje z zborom Canticorum. Pred petimi leti smo jih gostili na našem koncertu ob 25. obletnici delovanja, že naslednje leto pa smo se odzvali njihovemu povabilu in poleg samostojnega koncerta skupaj z njimi zapeli nekaj čeških in nekaj slovenskih narodnih pesmi.

Tudi tokrat so nas pevke in pevci Canticoruma navdušili s svojo gostoljubnostjo in dobro organizacijo festivala.

Kot se za gostovanja v tujini spodobi, smo se želeli predstaviti z domačo slovensko pesmijo in v ta namen za nastop izbrali naslednje pesmi: Omnes gentes (Ambrož Čopi), San se šetao (prir. Ambrož Čopi, ljudska iz Gor. Bistrice), Visoki rej (koroški narodni plesi, v prir. Lojzeta Lebiča) in Še rož'ce so žalovale (koroška narodna) v priredbi Vasilija Mirka.

Žirija je ocenila, da zbor Odmev odlikuje lep, poln zvok s širokim dinamičnim spektrom, zlitost glasov in intonančna čistost. Navdušeni so bili tudi nad mladostjo zbora. Zelo je bil pohvaljen moški del zbora, predvsem basi, in raznolik izbor programa slovenskih skladateljev. Za ponovno izvedbo na zaključnem koncertu je žirija izbrala pesmi Visoki rej in Še rož'ce so žalovale.

Zaključni koncert, na katerem so se zbori predstavili s strani žirije izbranimi pesmimi, se je nadaljeval z nastopom Canticoruma, ki nas je dvignil na noge s svojo različico izvedbe pesmi Africa (Slovencem bolj znana v izvedbi Perpetuum Jazzile). Še vedno pa nam v ušesih odmeva skupna zaključna pesem You raise me up v priredbi zborovodkinje Canticoruma Stázke Šourové.

Da se je Canticorum potrudil za svoj prijateljski zbor iz Slovenije, dokazuje tudi dejstvo, da so se naučili kar nekaj slovenskih pesmi, na Plzenskem radiu pa so ob koncu intervjuja o festivalu zavrteli pesem z naše zgoščenke.

Na zabavi smo obudili spomine izpred štirih let in ponovno skupaj zapeli slovensko Je pa davi slanca pala (slovenska narodna) in Proč bychom (češka iz opere Prodana nevesta). Vzdušje je bilo prijateljsko, nostalgično in prav gotovo je vsak izmed pevcev pomislil, kako lepo je imeti prijatelje v tujini, ki se s tako zavzetostjo potrudijo za organizacijo festivala, nas gostoljubno sprejmejo medse in se hkrati še naučijo slovenskih pesmi z zelo lepo izgovorjavo slovenščine.

Polni lepih spominov na sprehode po srednjeveškem mestu in na prijateljske vezi, ki smo jih spletli med gostovanjem, si želimo, da bi prijateljstvo s Canticorumom gojili še vrsto let. Zelo bomo veseli vašega obiska spletne strani našega zbora http://sites.google.com/site/odmevkamnik/.

SLAVI PODBELŠEK IN ALEŠ SEDUŠAK

Tekaška preizkušnja okoli mogočnega Mont Blanca

Jure Grmšek – Cveto s Križa pri Komendi se je v petek, 27. avgusta, ob 18.30 uri iz Chamonixa podal na vzdržljivostno tekaško preizkušnjo okoli najvišje gore Evrope, mogočnega Mont Blanca (4.807 m), imenovano UTMB (Ultra-Trail du Mont-Blanc) z dolžino 166 km in 9.500 metri višinske razlike. Tekma je bila zaradi slabega vremena skrajšana na 98 km s 5.500 višinskimi metri, ki jih je Jure uspešno premagal s časom 14:54:05 ter zasedel odlično 113. mesto med 1253 tekmovalci. Tekme so se udeležili trije Slovenci, vendar je le Juretu uspelo priti do cilja. Zmagovalec Britanec Jez Bragg je s progo opravil v času 10:30:37.

Zgodba se je pričela leta 2008, ko se je Jure prvič preizkusil na tekmi »24 ur Sv. Primoža«, kjer je spoznal sotekmovalko Simono Trobec, ki se je pripravljala na tek okoli Mont Blanca. Pogoj za udeležbo na tekmi so 4 točke s posameznih tekem. V Sloveniji je možno zbrati le 2 točki, zato se je Jure udeležil tekme »Učka Mountain trek 2009« na Hrvaškem in pridobil dve točki. Zaradi službenih obveznosti pa se ni mogel udeležiti tekme v Sloveniji, zato je moral organizatorjem posredovati rezultate tekem, daljših od maratona (42 km). Jure jim je poslal rezultate tekem *Grintovci extrem, 24 ur Sv. Primoža, 12 ur Šenturške gore* in *12 ur Kališča*, ki pa ne prinašajo točk za udeležbo na UTMB. Kljub vsemu so organizatorji ugotovili, da je Jure pravi ekstremist in »ultraš«, zato so mu predlagali, naj na prijavnico vpiše, da se je tekme UTMB udeležil že leto prej. To mu je pomagalo, da je bil tja tudi uradno sprejet.

Na tekmo se je bilo potrebno prijaviti že decembra lani, ko se je Jure začel na izziv psihično in fizično pripravljati. Obiskoval je razne »ekstremne« tekme in treniral v vseh mogočih razmerah. Že pozimi je opravil nekaj daljših podvigov, kasneje pa mu zaradi drugih obveznosti čas ni dopuščal daljših treningov. Začel je razmišljati, da se tekme sploh ne bi udeležil, vendar smo ga prijatelji podpirali in ga spodbujali. Podporo je dobil tudi v Klubu gorskih tekačev Papež, ki ga finančno podpira, že nekaj let pa ga opremlja Matjaž iz Koala sport Bled. Nekaj dni pred odhodom je Jure ostal brez spremljevalne ekipe, zato sva priskočila na pomoč midva in mu pomagala pri odpravi. V sredo, 25. avgusta, se je ekipa »Cveto powerteam« ob enih zjutraj odpravila na pot. V mesto Chamonix smo prispeli okrog desete ure dopoldan. Ko smo postavili šotore v kampu »Chemin du Cry« – nahaja se v bližini mesta in ima prelep razgled na Mont Blanc, smo se odpravili na ogled mesta in poiskali prijavni prostor za tekmovalce. V mestu je vladalo pravo športno vzdušje. Povsod izobešeni plakati, zastave, prijazni in ustrežljivi ljudje. Pritegnile so nas številne športne trgovine, pika na i je bil trg, kjer so na stojnicah predstavljali športno opremo. Polni novih idej in informacij smo se z mislimi na tekmo odpravili iz sončnega Chamonixa proti kampu.

V četrtek zjutraj smo pripravili nahrbtnik, v katerem mora biti vsa obvezna oprema, ki jo ob prijavi oziroma dvigu startne številke organizatorji pregledajo. Nahrbtnik mora vsebovati dve čelni svetilki z rezervnimi baterijami, vetrovko, piščalko, 1,5 l pijače v CamelBak-u, astronavtsko folijo, prvo pomoč, mobilni telefon s polno baterijo, energijski gel in kozarec za pijačo.

Končno smo dočakali dan tekme, a vreme ni bilo preveč obetavno. Jure je ob prijavi dobil tudi večjo vrečo za dodatno opremo, ki ga je nato čakala v Courmayeurju. Dve uri pred startom smo se odpravili v mestno telovadnico, kjer smo oddali vrečo. Kljub temu, da je bilo na kupu več kot 6000 vreč, je bilo vse tako dobro označeno, da nas za njegovo opremo ni skrbelo. Nato smo se odpravili na start. Segla sva mu v roko, mu zaželela srečo in odšla na obrobje starta. Po mestu je odmevala pesem »Conquest of paradise«. Tekma se je začela, midva pa sva ves čas napeto spremljala Juretov čas in ga spodbujala.

Končno na startu prestižne ultra tekme

Jure o svojem velikem trenutku živo pripoveduje: »Pet minut do starta! S Tomažem in Sandro se poslovimo, si stisnemo roke in objamemo. Zaželita mi srečo, Tomaž pa mi še reče: »Tastar, po pamet«. Ostanem sam med množico ljudi. Tekmovalcev nas je okoli 2300. Iz zvočnikov se zasliši pesem Conquest of paradise. Oblije me kurja pot. Čas se odšteva. Če sem bil pred petimi minutami še popolnoma sproščen, postajam sedaj nervozen. To je prestižna ultra tekma, po kateri sem hrepenel tri leta, in sedaj sem tu na startu. Še trideset sekund... Pištola poči. Stojim v zadnjem delu ogromne mase tekmovalcev. Približno sedem minut po startu tudi jaz začnem teči, saj je množica prevelika, da bi se lahko zvrstili vsi naenkrat. Začelo je deževati, zato smo si nadeli pelerine. Probleme imam z nezložljivimi palicami. Zadaj na nahrbtniku so mi namreč začele lesti dol. Skušam ujeti pravi ritem, vendar se spomnim Tomaževih besed, naj ne hitim na začetku. Prav tako so mi v glavi odzvanjale besede prijatelja Ivana Šavsa, naj začnem počasi, saj bodo zame odločilni vzponi. Po osmih kilometrih pritečemo do prve okrepčevalnice v Les Houches-u, kjer spijem samo kozarec vode in tečem naprej. Končno prvi klanec. S palicami, ki jih sedaj ves čas držim v rokah, se odlično poganjam in sem tako precej hitrejši od ostalih tekmecev. Prehitevam le tam, kjer je dovolj prostora, saj nočem po nepotrebnem trošiti moči. Nekje ob poti imajo suho sadje, kjer ga tekmovalci zajamemo kar z roko iz posode. Klanec me tako prevzame, da bi šel kar »na polno naprej«, vendar vem, da moram počasi, tekma se je šele dobro začela. Dež, ki je vmes že prenehal, zdaj spet začne padati. Vzpenjamo se na Le Delevret. Okolica se mi zdi znana. Spomnim se, da sem tu že bil leta 2007 in 2008, ko smo šli na Mont Blanc. Danes pa sem tu z namenom, da grem okoli njega. Še vedno dežuje in ker se je začelo mračiti, prižgem naglavno svetilko. Sledi ubijalski spust. Le redki tekmovalci tečejo, saj je pot travnata in mokra, po sredini pa blatna. Na začetku sem previden, saj še ne vem, kako se bodo v mokrem obnesle nove superge. Začel sem teči, saj sem ugotovil, da so odlične. Uporabil sem tehniko, ki sem se jo naučil od »starih mačkov« na zimski ligi na Kališče. Prehitevam sotekmovalce. Ta tehnika deluje le na najbolj strmih spustih, zato me začnejo tekači počasi prehitevati. Zagledam luči in po nekaj serpentinah smo že v mestu Saint Gervais, kjer je okrepčevalnica pod velikim šotorom. Hitro spijem juho in že sem pripravljen za odhod, vendar opazim, da se nikomur nikamor ne mudi. Zdi se mi čudno, da nihče od teh, ki so se ustavili v okrepčevalnici, ne nadaljuje poti. Neko dekle sem povprašal, kaj se dogaja. Izvedel sem, da je tekma prekinjena zaradi slabega vremena. Veliko tekačev je popolnoma zbeganih. Pokličem Tomaža, ki s Sandro nestrpno čaka novice. Povem jima, da je tekme konec. Pokličem še domače, ki budno spremljajo dogajanje preko spleta. Vmes začne še močneje deževati. Grem čez cesto v dvorano, kjer se preoblečem v suha oblačila. Končno sporočijo po zvočniku, da zaradi močnega deževja v Italiji, naraščanja hudournikov in ostalih voda ter sneženja na prelazih preko 2500 m organizatorji prekinjajo tekmo. Organizirali so prevoz nazaj do Chamonixa. V kamp prispem ob enajsti uri zvečer, kjer Tomaž in Sandra še bedita in me čakata. Na kratko jima povem, kaj se je zgodilo in kako je potekalo pretečenih 21 km.«

Ponovno na start – tokrat 98 km

Ob sedmih zjutraj zaslišimo klice naših sosedov Špancev, ki povesta, da se tekma nadaljuje. Organizatorji so se odločili prepeljati 1200 tekmovalcev iz Chamonixa čez tunel do novega starta v mestu Courmayeur in start UTMB združiti s startom TDS .

V istem obdobju namreč potekajo štiri različne tekme: najbolj znana **UTMB (Ultra-Trail du Mont-Blanc)** – dolžina proge: 166 km, vm: 9500, limit: 46 ur; **CCC (Courmayeur Champex Chamonix)** – dolžina proge: 98 km, vm: 5600, limit: 26 ur; **TDS (Sur les Traces des Ducs de Savoie)** – dolžina proge: 111km, vm: 7000, limit: 32 ur in najdaljša hiperultra timska varianta **PTL (La Petite Trotte à Léon)** – dolžina proge: 240 km, vm: 18 000, limit: 110 ur.

Jure se takole spominja drugega starta: »S sendvičem v roki tečem za Špancema na avtobus, ki nas bo prepeljal na drugo stran tunela pod Mont Blancom v mesto Courmayeur. Tam bo start nove tekme, proga pa bo dolga 98 km. Startali bomo tekači, ki smo bili prijavljeni na progi UTMB in pa TDS (111 km). Na avtobusu sem še napol spal, tisti kos kruha s pašteto pa sem prežvekoval še na startu. Pred začetkom spijem Redbull in izotonično pijačo. Malo sem že prišel k sebi. Gneča je nepopisna, tekmovalcev se je nabralo že okoli 1000. Tokrat stojim nekje na sredini. Ko 15 minut pred začetkom zaslišim pesem »The eye of the tiger«, se začnem koncentrirati na tekmo. Zaprem oči in v glavi si zopet ustvarim tisto, kar se mi je včeraj po tekmi sesulo. Začni počasi! Start. Kmalu začnemo teči. Tek je počasen, v gneči se skoraj ne da prehitevati, pa saj tudi nočem! Naposled je konec asfalta, sledi še nekaj makadamske poti, kmalu pa odcep na ozko planinsko pot. Tempo hoje me utruja, saj je čisto prepočasen. Na serpentinah in širših delih prehitevam, a le toliko, kolikor dopuščajo. Ne zaletavam se in ne trošim energije po nepotrebnem. Počasi se dvigamo. Sledi dolga prečnica, kjer se lepo vidi dolga kolona tekačev. Vmes pada dež in sije sonce, v dolini pa se lepo vidi mavrica. Iz sosednjih pobočij padajo slapovi, ki vodo dobijo iz mogočnih ledenikov. Narava je tu res čudovita. Začne deževati. Sledi še nekaj serpentin, kjer prehitim tekače. Pridemo do okrepčevalnice, kjer spijem nekaj kokakole, juho in odbrzim naprej proti prelazu na višini 2000 m. Megla postane tako gosta, da pred seboj vidim manj kot pet metrov. Še vedno se dvigamo na prelaz. Prehitim še nekaj tekačev, naposled pa se mi zazdi, da sem popolnoma sam. Odleže mi, ko vidim zastavico. Postaja vse bolj mrzlo. Zebe me v prste na rokah. Čeprav imam v nahrbtniku rokavice, se mi zdi škoda časa, da bi jih vzel ven. Hitim naprej na vrh prelaza. Sledi spust. Pot je zelo blatna, uspe mi ujeti ritem in prehitim še nekaj tekačev. Nato ravnina in rahel vzpon. Po treh spustih me začne boleti koleno, zato ga povijem. Na vsakem vzponu ogromno pridobim.

Odlična ekipa »Cveto power-team« v zasedbi: Jure Grmšek – Cveto, Sanda Prešeren in Tomaž Cukjati.

Po skoraj 100 pretečenih kilometrih Cveto šprinta v cilj, kot da bi tekel na 100 metrov...

Med tekom opazujem naravo, ki je res fascinantna. Zaradi oblačnosti vidim samo del slapu. Nekje med Issertom in Champex-Lec je bilo v gozdu izrezljanih polno lesenih skulptur. Ko se zopet dvignem na enega izmed mnogih prelazov, se po nekaj minutah stemni, tako da prižgem čelno svetilko. Po dolgem spustu in v trdi temi pritečem v mesto Vallorcine. Tam si vzamem nekaj časa za okrepčilo, nato odhitim v noč. Pred seboj ne vidim nikogar. Pot poteka ob železnici in se rahlo dviga. Ne tečem, temveč hodim zelo hitro in si pri tem pomagam s palicami. Ko pridem za ovinek, mi pogled uide na nasprotni breg, kjer so v vijugasti koloni vidne lučke. Tako visoko moramo še? Prečkam cesto, kjer so redarji. Z enakim tempom zagrizem v strm breg. Tekmovalce dohitevam, kot da bi stali pri miru. Prehitim jih vsaj dvajset. Ko že mislim, da bomo na vrhu, se okoli ovinka pokaže nova vzpetina, za spoznanje manj strma. Tu prehitim še tri. Ko le prispem do vrha, pričakujem, da bo sledil spust. Pa ni tako. Pot vodi malo gor in nato spet dol. Za utrujenega človeka kar zahteven teren, saj je pot skalnata, vmes teče voda. Končno pridem do šotora, kjer spijem kokakolo. Tam mi povedo, da je do naslednje okrepčevalnice približno 20 minut. Teh nekaj minut se mi neskončno vleče. Od okrepčevalnice je nato še okoli 7 km do cilja. Spijem nekaj vode in pojem čokoladico. Ko hočem nadaljevati, mi oskrbnik okrepčevalnice predlaga, naj raje malo sedem in si odpočijem. Očitno nisem izgledal sposoben nadaljevati pot. Nasmehnem se mu in odidem naprej. Malo naprej se res usedem, snamem nahrbtnik, vzamem nekaj gela in spijem napitek Che guarana. Precej sem sesut. Prehiti me kar nekaj tekmovalcev. Odhitim za njimi. Sledi spust po smučišču. Nato se pot v serpentinah spušča v mesto, kjer končno zagledam luči. Chamonix! Tečem naprej, svetilka že slabo sveti, pa še megla se je spustila. Zamenjam svetilko in tečem naprej. Telo ni več tako utrujeno, čutim, da ne bo več trajalo dolgo. Kmalu izza ovinka zaslišim: »Cvetooo!« Bila je Sandra, ki mi je šla naproti. Oglasim se, prav vesel sem je. Skupaj teče proti cilju. Sandra mi narekuje tempo, ki je kar soliden, glede na kilometre, ki jih imam za seboj. Prehitiva tri tekmovalce. Kar naenkrat sva v mestu. Povečujeva tempo. Malo me še usmerja. Nekje na poti naju pričaka Tomaž. Pred seboj zagledam tekača. V glavo mi šine ideja, da bi ga prehitel. Opazim, da ima dober tempo. Pospešujem. Začnem šprintati. Tekmovalec se malo ustavi in da kolegu roko, ko opazi, da šprintam za njim. A preden začne teči, sem že mimo njega in ob enih zjutraj in 11 minut pritečem skozi cilj, kot da bi tekel na 100 metrov in ne na skoraj 100 km. Na cilju me držijo pod pazduho, snamejo čip iz roke in startne številke ter dajo brezrokavnik kot nagrado vsakomur, ki pride na cilj. Pospremijo me do okrepčevalnice, kjer si vzamem nekaj kruha, sira in salame ter seveda tudi zasluženo pivo. Nič mi ne tekne. Koščka kruha ne pojem do konca, tudi piva ne morem spiti. Nekaj časa še sedimo tam, potem pa gre Sandra pogledat, katero mesto sem dosegel. Sandra izgovori 113. Fenomenalno! Kar ne moremo verjeti. Objamemo se, vsi smo zmagali. Spomini in veselje pa so prišli za mano šele v naslednjih dneh.«

Tekmovalci takih izzivov se zavedajo, da tekme prinašajo tudi negativne strani, kot so utrujenost, premraženost, lakoto, nevarnost poškodb, padcev itd. Veliko športnikov pa že pred ciljem obupa. Statistika pravi, da tekmo konča le 52 % udeležencev. Juretu je to uspelo in že snuje načrte, kako bo naslednje leto pretekel vseh 166 kilometrov.

TOMAŽ CUKJATI, SANDRA PREŠEREN in JURE GRMŠEK

EVROPSKI TEDEN ZMANJŠEVANJA ODPADKOV

S-PUBLICUS ODPADKI IN PREDELAVA

EVROPSKI TEDEN ZMANJŠEVANJA ODPADKOV

V tednu **od 20. do 28. novembra 2010** bo potekal **Evropski teden zmanjševanja odpadkov**. Namen Evropskega tedna zmanjševanja odpadkov je v prvi vrsti osveščati prebivalstvo o učinkovitih ravnanjih za **preprečevanje nastajanja odpadkov**. V letu 2009 je vsak prebivalec Slovenije v povprečju proizvedel **449 kg komunalnih odpadkov**, oziroma **1,23 kg na dan**. Če hočemo naše bivanjsko okolje ohraniti čisto in primerno za življenje tudi za prihodnje rodove, bomo morali radikalno spremeniti predvsem naše potrošniške navade. Prizadevati si moramo za tako imenovano **»ZELENO POTROŠNIŠTVO«**.

Zeleni potrošnik je lahko vsak, ki verjame, da morajo podjetja nase prevzeti odgovornost za varovanje okolja in ki se iz istega razloga **izogiba izdelkom tistih podjetij**, ki:

- **ogrožajo splošno zdravje ljudi**,
- **skozi proizvodnjo in uporabo škodujejo okolju**,
- **so energijsko potratni**,
- **povzročajo nepotrebne odpadke**,
- **ogrožajo določene rastlinske in živalske vrste**,
- **so kruti do živali** ali pa
- **negativno vplivajo na večje družbene sisteme**.

Zeleni potrošnik tako ni občutljiv samo na okoljske probleme, ampak tudi na družbeno odgovorno potrošnjo. V Sloveniji v zadnjih letih vedno več ločujemo odpadke ter pridno varčujemo z električno energijo, manj pa kupujemo **energetsko učinkovite elektronske proizvode** in **razgradljive zelene izdelke**. Količine nastalih odpadkov **naraščajo** iz leta v leto, zato bomo morali poleg doslednega **ločevanja odpadkov** veliko narediti tudi na področju **preprečevanja nastajanja odpadkov.**

Najbolj osnovna ravnanja, s katerimi lahko pripomoremo k zmanjšanju količine odpadkov, so:

1) za nakupovanje uporabljamo vrečke za ponovno uporabo ali cekar,
2) pijemo vodo iz pipe in tako pripomoremo k zmanjšanju količine plastičnih steklenic,
3) uporabljamo varčne žarnice namesto navadnih,
4) kupujemo sveža živila v razsutem stanju brez embalaže ali tista, katerih embalaža se lahko reciklira (bodimo pozorni na evropsko ali nacionalno priznane ekološke oznake - zelena pika, oznaka smetnjaka, mobiusova zanka, ipd ...),
5) količino kupljenih živil prilagodimo stvarnim potrebam,
6) živila v hladilniku, katerim bo kmalu potekel rok trajanja, postavimo v prednje dele hladilnika in preprečimo, da bi romala v kanto za mešane komunalne odpadke,
7) dajemo prednost elektronski komunikaciji pred pošiljanjem faksa ali navadne pošte,
8) obojestransko tiskamo dokumente in že uporabljen papir ponovno uporabimo za izdelavo osnutkov,
9) pri nakupu dajemo prednost izdelkom za večkratno uporabo,
10) če je mogoče okvarjen izdelek popravimo ali damo v popravilo (elektronske in električne naprave, igrače, kolesa, ipd ...),
11) odvečna oblačila podarimo sorodnikom, prijateljem ali dobrodelnim organizacijam,
12) bližnje obdarujemo z nematerialnimi darili in jim omogočimo zabavo brez odpadkov (vstopnice za razne prireditve),
13) v prazničnih časih ne nasedamo marketinškim zankam in kupujemo stvari, ki jih dejansko ne potrebujemo,
14) na poštni nabiralnik nalepimo nalepko proti prejemanju reklamnih letakov, brošur, katalogov in še bi lahko naštevali ...

Bodite torej pozorni na življenjski cikel posameznega izdelka, raje 2-krat premislite preden se odločite, da ga boste odvrgli! Pridružite se nam in v Evropskem tednu zmanjševanja odpadkov postanite odgovorni »ZELENI POTROŠNIKI«.

Publicus, d.o.o., Ljubljana

Jesenski izlet društva UTRIP iz Motnika

Bogatejši za nova spoznanja o naši lepi Sloveniji

V organizaciji Podeželskega društva »Utrip« - Pod lipo domačo iz Motnika se je v soboto, 16. oktobra, prijetna družba odpravila na lep izlet proti Idrijsko-Cerkljanski regiji. Naš vodič Miha nam je kot odličen poznavalec tega področja natresel neverjetno veliko zanimivih podatkov in nas s pomočjo dobrega šoferja lepo vodil skozi opisane kraje.

Na dvorišču idrijskega gradu.

Na pot smo se podali z manjšim avtobusom prevozništva Vrankar ob 7. uri iz Motnika in po dobrem jutranjem prigrizku, ki so ga pripravile odlične motniške gospodinje, v Dolenjih Novakih pri Cerknem začeli ogled partizanske bolnice Franja, ki je skrita v slikovito sotesko reke Pasice. Bolnica je ena redkih še ohranjenih bolnic, ki so med drugo svetovno vojno delovale na področju Slovenije. Bila je ena najbolje opremljenih skritih bolnišnic, imela je operacijsko sobo, prvi rentgen, invalidski dom in celo lastno električno centralo. Domačinu dr. Viktorju Volčjaku, ki je leta 1943 svetoval kam skriti in postaviti prvo barako, je postavljen doprsni kip pred vhodom v bolnico. Bolnica je dobila ime po zdravnici dr. Franji Bidovec, ki je tam začela z zdravljenjem prvih ranjencev ter zanje in za bolnišnico še z drugimi zdravniki skrbela do osvoboditve. Bolnišnica je bila obnovljena po hudi ujmi septembra 2007, ko je deroča voda razdejala kanjon ter odnesla glavnino barak in razstavljene originalne opreme. Kot smo lahko razbrali iz opisov dogajanja med vojno v zdaj že obnovljenih barakah, se je tu za pomoč ranjencem izkazovala neizmerna srčnost in požrtvovalnost tako soborcev, ki so ranjence prenašali v nemogočih razmerah po vodi in skalah do skritih in bornih barak, kot tudi zdravnikov in spremljajočega osebja.

Partizanska bolnica Franja je skrita v slikovito sotesko reke Pasice.

Sledila je pot do Idrije, kjer so nam v Gostilni Kos postregli s tradicionalnimi idrijskimi žlikrofi in solato. Nato smo si pod strokovnim vodstvom ogledali čipkarsko šolo in čudovite čipkarske izdelke predvsem mladih, ki to šolo obiskujejo. Ogledali smo si tudi dvorišče idrijskega gradu, ki je zanimivo poslikano z znamenito cinober barvo. Rudnik živega srebra v Idriji ne deluje več, zdaj je opremljen kot muzej in služi v turistične namene. Večina je odšla tudi v znameniti Antonijev rov, kjer so po ogledu video predstavitve rudnika vodiči predstavili celotno zgodovino rudarjenja v tem rudniku.

Na poti proti domu smo se ustavili še na domači kmetiji pod Joštom pri Kranju, kjer smo imeli odlično pozno kosilo in veselo pokušali dobrote iz kmečke kuhinje.

V Motnik smo se vrnili v večernih urah ob prepevanju slovenskih narodnih pesmi veseli in bogatejši za nova spoznanja o naši lepi deželi Sloveniji.

Tekst in foto:
MARINA DROLC

Popoldne z ljudskimi pevci in godci

Budnarjeva domačija je v nedeljo, 17. oktobra, znova zaživela v ljudski pesmi in besedi. Humoristki Ančka in Francka iz Cerkelj na Gorenjskem sta v vlogi Mance in Franceljna pozdravili navzoče v hiši s hudomušnim skečem in zapeli nekaj redko slišanih pesmi. Citrarka Marica Polh iz Sežane in harmonikar Jože Jagodic iz Kamnika sta zaigrala nekaj starih viž in prikazala ohranjanje glasbene preteklosti. Za pester pevski program, spremno besedo in okusno pogostitev pa so poskrbele ljudske pevke Predice, ki so v sodelovanju s Turističnim društvom Kamn'k pripravile že šesto tovrstno družabno srečanje.

ZA TD KAMN'K MARTA SAKELŠEK

V teh dneh se pogosteje spominjamo naših bližnjih, prijateljev in drugih, ki jih ni več med nami. 9 novembra bo minilo leto dni, ko je Himalaja poklicala k sebi vrhunskega alpinista, našega rojaka Tomaža Humarja. V njegov spomin je pevec Franci Pušnik iz Kamnika napisal in posnel pesem TOMAŽU...

TOMAŽU...
V naročju planin ti si se rodil,
drugi je dom skala bila,
Bog ti poslanstvo je dal, da legenda gora si postal.
Tvoja je volja bila neizmerna,
tvoj močni stisk dlani
in tvoj iskren nasmeh,
vlila sta nam moč in upanje.

Ref:
Bil si viharnik sred gora,
gora te je poklicala,
vzela ti je tvoje široko srce
in tvoj duh pa ostal je v nas,
Tomaž v naših srcih boš ostal,
v svet si mesto Kamnik popeljal,
pri ljudeh boš vedno spoštovan.

Ponosni smo nate, bil si nam idol,
naš ponos in naš nasmeh,
v stenah boš počival,
v svojem svetu užival.

Ref:
Bil si viharnik sred gora ...

Glasba: **Janez REPNIK**; besedilo: **Franci PUŠNIK**; aranžma: **Janez REPNIK**; citre: **Tomaž PLAHUTNIK**

Franci Pušnik ob spominski plošči Tomažu Humarju v spominskem parku v Kamniški Bistrici.

Srečanje cerkvenih zborov kamniške dekanije na Selih

V nedeljo, 17. oktobra, je v obnovljeni župnijski cerkvi sv. Neže na Selih pri Kamniku, ki v letu 2010-2011 slavi svojo 150-letnico, potekalo srečanje cerkvenih pevskih zborov kamniške dekanije.

Srečanja se je udeležilo osem zborov: Mešani cerkveni pevski zbor Mekinje (zborovodkinja Marjeta Čimžar), Mešani cerkveni pevski zbor Župnije Sela (zborovodja Andrej Kotnik), Zbor sv. Jakoba - Frančiškani Kamnik (zborovodja Janez Klobčar), Mešani cerkveni zbor sv. Urha – župnija Vranja Peč (zborovodja Aleš Sedušak), Cerkveni mešani pevski zbor France Gačnik – Stranje (zborovodja Dominik Krt), Mešani pevski zbor Šmartno (zborovodja Rok Juhant), Mladinski cerkveni pevski zbor Mekinje (zborovodja Aleš Sedušak) in Cerkveni mešani pevski zbor – župnija Komenda (zborovodja Tomaž Kremžar).

Pevci so s srečanjem obeležili zaključek leta evharistije, zato so zborovodje posegali večinoma po evharističnih pesmih. Na začetku je sodelujoče pevce s kratkim nagovorom pozdravil domači župnik g. Danijel Kaštrun. Vsak zbor se je predstavil s po dvema pesmima, med nastopi posameznih zborov pa smo prisluhnili izbranim mislim krščanskih mislecev o evharistični skrivnosti. Ob koncu srečanja je 182 pevcev zapelo tudi dve skupni pesmi in sicer *V zakramentu* p. Angelika Hribarja (po rodu iz Tuhinja) in *Duša odloži posvetni skrbi* (na besedilo duhovnika in pesnika Gregorja Malija, ki je bil doma v vasi Znojile v Župniji Sela).

Srečanju v župnijski cerkvi sta sledila pogostitev in prijetno druženje v bližnjem obnovljenem in povečanem gasilskem domu, kjer so organizatorjem srečanja prostore prijazno odstopili gasilci PGD Sela pri Kamniku, ki so med srečanjem poskrbeli tudi za usmerjanje prometa in varovanje vozil udeležencev.

Priprava na srečanje je povezala lepo število krajanov Sel, kar je posebej spodbudno v letu, ko poleg 150-letnice postavitve in posvetitve župnijske cerkve vas Sela praznuje tudi 750-letnico prve omembe v pisnih virih.

ANDREJ KOTNIK

Leo klub Kamnik

Pričarajmo čimveč nasmehov

Leo klub Kamnik sicer res šteje le 12 članov (veseli bi bili mladih, pozitivnih in dobrodelnih ljudi, ki bi v klub vnesli svežino, nove ideje in voljo), vendar tudi nekaj ljudi lahko mnogo naredi, pomaga in nekomu polepša svet. Letošnje leto želimo pričarati mnogo nasmehov, mnogim želimo pomagati in že sedaj s polno paro delamo, tuhtamo in brskamo za dobrimi idejami. Poleg pomoči drugim pa si želimo tudi nekoliko večjo prepoznavnost, saj bomo tako morda dobili kakšno prošnjo za pomoč večin imeli tudi več moči za večje projekte.

V decembru bomo ponudili čudovite novoletne voščilnice, ves izkupiček bo šel v dobrodelne namene. Upamo, da se boste tudi letos udeleževali naših dogodkov, nas spodbujali na naši poti dobrih dejanj in nam pri tem pomagali.

Evakuacijske vaje so redna praksa kamniških šol

Oktober je mesec požarne varnosti in zato je večja pozornost namenjena gasilcem, njihovemu delu in predvsem osveščanju ter preventivnemu ravnanju nas vseh.

Na OŠ Frana Albrehta so v sodelovanju z osrednjo gasilsko enoto PGD Kamnik 21. oktobra pripravili evakuacijsko vajo.

V zadnjih letih smo kar vajeni, da kamniške osnovne šole v sodelovanju z gasilskimi enotami in Civilno zaščito redno organizirajo tovrstne vaje. Cilj vaj je usposabljanje zaposlenih in otrok, izboljšanje njihove pripravljenosti in obnovitev znanja ob ukrepanju v primerih, da bi do nesreče zares prišlo.

Tokratna vaja je temeljila na uprizorjenem požaru v eni izmed učilnic v zgornjem nadstropju šole. Okoli 500 učencev in zaposlenih je hitro in organizirano zapustilo stavbo ter se zbralo na označenih zbirnih mestih. Vaja, na kateri je sodelovalo 15 gasilcev PGD Kamnik in Šmarca, je uspela.

Požarna vaja PDG Šmartno

Šmarski gasilci dobro pripravljeni

V okviru meseca požarne varnosti so gasilci PGD Šmartno v Tuhinju v soboto, 16. oktobra, izvedli požarno vajo in tako preverili svojo pripravljenost za primer prave intervencije. Cilj vaje je bil pogasiti notranji požar v kleti, rešiti ponesrečenca iz goreče kleti in zavarovati sosednje objekte pred širjenjem požara. Vaja je potekala na zahtevnem terenu v vasi Ravne na Snovarjevi kmetiji. Gasilci so hitro prispeli na kraj požara in se pripravili za reševanje ponesrečenca ter gašenje ognja z vodo iz cisterne. Da bi zagotovili zadostno količino dodatne vode, so morali položiti kar 400 metrov cevi do bližnjega potoka in z motorno črpalko premagati veliko višinsko razliko. Voda je na mesto požara pritekla v pičlih 21 minutah od alarma, kar kaže na dobro pripravljenost in usklajenost šmarskih gasilcev. Vajo so nato nadaljevali s polaganjem dodatnih 260 metrov cevi do sosednje počitniške hišice, kjer so izvedli še en napad. S potekom vaje, v kateri je sodelovalo 21 gasilcev, je bil zelo zadovoljen poveljnik PGD Šmartno Anton Klemen, ki je gasilce pohvalil za njihovo prizadevnost, pozitivni vtis pa so naredili tudi na domačine.

Tatjana Cevec Drolc

Ko učenci opazujejo, spoznavajo in razumejo svet, ki jih obkroža

V začetku oktobra so na Osnovni šoli Marije Vere gostili udeležence vseevropskega projekta Fibonacci, v katerem sodeluje tudi Slovenija. Projekt je namenjen razširjanju raziskovalnega pouka naravoslovja in matematike v Evropi, v njem pa sodeluje 25 institucij iz 21 evropskih držav. Pedagoška fakulteta v Ljubljani je v tem projektu eden od dvanajstih referenčnih centrov za naravoslovno izobraževanje v Evropi.

Projekt Fibonacci, ki je nadgradnja projekta Pollen, je finančno podprla Evropska unija. Pollen je bil izbran kot eden od referenčnih projektov za promocijo naravoslovnega izobraževanja in kulture v Evropi. **Cilj projekta je vzpodbujati in podpirati poučevanje ter učenje naravoslovja v osnovnih šolah tako, da učenci opazujejo, spoznavajo in razumejo svet, ki jih obkroža.** Inovativni pouk naravoslovja temelji na raziskovalnem učenju in poučevanju ter na samostojnem izvajanju poskusov. Razvija eksperimentalne veščine, naravoslovno mišljenje, sposobnost reševanja problemov in kreativnost.

Leonardo Pisano Fibonacci *je bil italijanski matematik. Živel je v drugi polovici 13. stoletja. V svoji knjigi Knjiga o abaku se je enoznačno opredelil za indijske metode računanja in prvi v Evropi uporabil indijske številke, ki jih danes poznamo kot arabske številke, pri čemer je ničla prvič nastopila kot število. V knjigi je razložil tudi ulomke, pojasnil sorazmernost, knjiga pa vsebuje tudi razpravo o korenjenju in reševanju enačb. Delo danes predstavlja začetek evropske matematike.*

Mednarodni projekt Fibonacci je podprla tudi Občina Kamnik. Sodelavce in opazovalce projekta je na slovesnosti 4. oktobra pozdravil **župan Tone Smolnikar.** Kot je povedal, Občina Kamnik s sodelovanjem v Projektu Pollen izkazuje zavedanje, da je to eden od načinov, s katerim lahko sama prispeva k možnostim boljše izobrazbe. »Zavedamo se namreč, da za izobrazbo niso dovolj le lepi prostori, ampak tudi kakovostni učitelji,«.

Suzana Perhavec, vodja projekta izobraževanja Fibonacci, se je Občini Kamnik zahvalila za vso podporo, ob kateri je projekt lahko uspešno zaživel. »Če ne bi bilo lokalne podpore, tako s strani Občine kot učiteljev, ne bi imeli možnosti širjenja dobrih praks v Sloveniji. Tako pa lahko rečemo, v Kamniku nam je uspelo!«

Razstava, ki se je končala s krajo slike

V priljubljenem ljubljanskem lokalu Bi-Ko-Fe je bila med 9. septembrom in 6. oktobrom na ogled razstava umetniškega projekta z naslovom Prebujanje kralja Matjaža kamniškega avtorja Oliverja Crnoje v sodelovanju s kamniškim glasbenikom Stocksonom iz skupine Corkscrew. Idejna zasnova umetniškega projekta je primerjava zornih točk med starimi slovenskimi miti o kralju Matjažu na eni strani in zornim kotom, pod katerim današnji Slovenec gleda svet pred seboj. Likovni del obsega osem domišljijsko-sanjskih slik z mitsko in dan-današnjo kolektivno motiviko s spremnimi teksti, ki so ali miti o kralju Matjažu ali javne izjave javnih osebnosti ali pa novinarske zgodbe iz dnevnega časopisja. Glasbeni del obsega osem skladb, ki so narejene na temo slik. Zaključno obdelavo skladb oziroma mastering je z vrhunskim občutkom in profesionalnim pristopom opravil glasbenik Stockson iz skupine Corkscrew.

Avtor izhaja, da pripovedke o kralju Matjažu niso zgolj le »pravljice«, temveč imajo dejansko zgodovinsko ozadje. Slovenski predniki so na svoj kratek in jedrnat način, poln simbolike, ki je bila takrat živa in vsem razumljiva, strnili vse spremembe kolektivnega jaza v zgodbice, ki jih imamo danes za pripovedke.

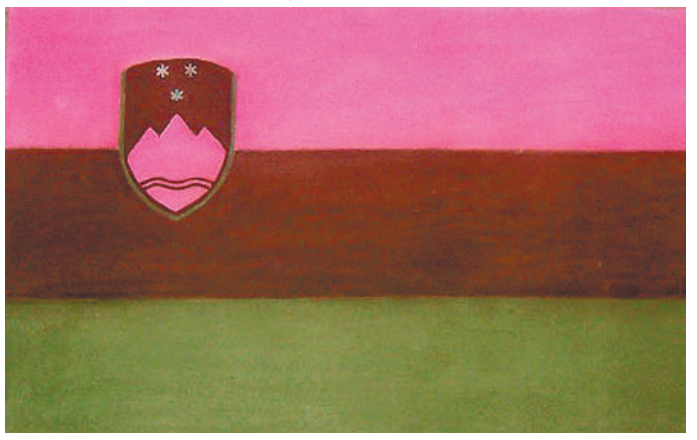

Ukradena slika z naslovom Prepoved.

Avtor je za svoj umetniški projekt vzel tri zgodbice: o stari ženici, ki bi ji lahko pripisali motiv bratomora, ki se v slovenski zgodovini ponavlja že od pokristjanjevanja in se kaže v različnih kasnejših oblikah (protestanti in katoliki, liberalci in krščanski socialisti, komunisti in domobrani, levi in desni); zgodbo o zaljubljeni vili, ki je najverjetneje zgodba o izgubi narodovega idealizma ob Krstu pri Savici; zgodba o spečem kralju Matjažu in bitki na Sorškem polju, ki kot Damoklev meč resnice visi nad Slovenijo. Ostalih pet slik je povezanih z javnimi zgodbicami današnjega dne.

Kljub skromnemu oglaševanju je bil odziv obiskovalcev razstave dober, a ni šlo brez neljubega dogodka, ki je pustil rahlo grenak priokus. Pri prevzemu slik je avtor ugotovil, da ena izmed osmih slik manjka, osebje lokala pa je sprožilo iskanje slike po svojih prostorih. Ker slika ni bila najdena, je lastnica lokala prijavila krajo pri policijski postaji Center v Ljubljani, avtor pa podal predlog za kazenski pregon zoper neznanega storilca. Ukradena slika nosi naslov Prepoved.

Razstava, ki se je sicer iztekala, je z vsemi razstavljenimi materiali dostopna v elektronski obliki na http://www.iskanjeveronikinega-zaklada.si/matjaz/pkm.htm

Je vsaka sekunda časa res tako dragocena?

V soboto, 30. oktobra, se je kljub jesenskemu ozračju in sivini zadnjih oktobrskih dni v dvorano Kulturnega doma na Lazah prikradlo ogromno poletne energije in barvitosti. Animatorji oratorija iz Šmartnega v Tuhinju so namreč pripravili uprizoritev oratorijske igrice z naslovom Pazi, čas, ki je prirejena po otroškem romanu Michaela Endeja in okoli katere se je letos vrtela tema oratorijev po Sloveniji.

Tokratna predstava ni bila novost, saj so oratorijsko igro predstavljali že lansko leto, kar je posebnega letos, je to, da se je ekipa igralcev okrepila z mladimi silami, saj je več kot polovica igralcev prihajala iz vrst osnovnošolcev.

Polna dvorana obiskovalcev je sledila zgodbi o deklici Momo (Zala Kanc), ki je s pomočjo želvice Garmi (Katjuša Lanišek) in Mojstra Urnika (Rok Koncilja) premagala zlobne sive agente (igrali so jih Jerca Hrastovec, Špela Jeglič in Matej Vrankar) ter ljudem vrnila čas.

Zgodba je vsekakor še kako aktualna za naš čas. Živimo v svetu, ki je preobremenjen z naglico. Tako kot pometač Pepi (Rok Matoh) le gledamo, kje bomo še lahko prihranili kakšno sekundo dragocenega časa in se znajdemo v paradoksu, da več kot ga prihranimo, manj ga imamo. Vse to je Žani (Ana Šimenc), Niki (Tina Slapnik) in Tilnu (Benjamin Krhin) dala jasno vedeti naša glavna junakinja, prav tako pa je pomembno sporočilo podala tudi obiskovalcem v dvorani, ki so organizatorjem po končani predstavi zaupali, da je tema in način uprizoritve sveža sapa, za katero upajo, da bo še kdaj potegnila skozi njihova srca in misli.

Med posameznimi prizori je igral oratorijski band, ki je dodobra ogrel ozračje v dvorani ter na oder privabil tudi najmlajše gledalce, ki so s svojim petjem še dodatno obogatili dogodek.

Monika Jeglič

Odprtje javnega poziva LAS Srce Slovenije za leto 2011

2. november 2010 - Lokalna akcijska skupina Srce Slovenije objavlja odprtje javnega poziva za izbor in sofinanciranje projektnih predlogov za izvajanje razvojne strategije LAS za leto 2011. Prijavijo se lahko posamezniki, podjetja, društva in ostali upravičenci navedeni v javnem pozivu. Projekti se morajo izvajati na območju občin **Litija, Šmartno pri Litiji, Lukovica, Dol pri Ljubljani in Kamnik** (izključeno je območje mesta Kamnik).

V okviru poziva so podprti projekti ki podpirajo izboljšanje kakovosti življenja na podeželju, pridelava in predelava ter trženje lokalnih kmetijskih proizvodov, spodbujanje okolju prijaznega kmetovanja, medsebojno povezovanje, izobraževanje na podeželju in spodbujanje podjetništva na podeželju.

V prejšnjih dveh letih je bilo z naslova teh sredstev izvedenih veliko zanimivih, predvsem manjših projektov, opise katerih si lahko ogledate na spletni strani **www.razvoj.si/las**, kjer je objavljen tudi javni poziv in razpisna dokumentacija. **Rok za oddajo projektnih predlogov je 22. november 2010 do 12. ure**.

LAS SRCE SLOVENIJE

SERIJA ZMAG CALCIT VOLLEYBALLA

S tekme osmine finala Pokala OZS, ko so se kamniški mladci pomerili z ekipo ACH. Foto: Nina Premk

Težko bi najbrž našli toliko zmag kamniških ekip v tako kratkem obdobju. Obe članski ekipi Calcit Volleyballa sta namreč v dobrih desetih dneh zabeležili kar deset zmag.

ZMAGA V SPLITU PROTI EVROLIGAŠICAM

Kamničanke so v Interligi zopet v zmagovitem ritmu, saj so najprej doma premagale ekipo iz Linza, nato pa v gosteh še evroligaško ekipo Splita.

Po pričakovanjih ekipa Linza ni bila na nivoju ekipe Prostejova, ki je slavila pred tedni v Kamniku. Že prvi set je pokazal, da so Kamničanke boljša ekipa, a so domače vseeno imele nekaj težav z borbenostjo gostji. Po osvojitvi prvega seta so Kamničanke zaigrale kot znajo in osvojile še drugi avstrijski skalp v letošnjem letu. Tudi na gostovanje v Split so Kamničanke odpotovale optimistično, saj so lani zmagale v obeh tekmah. Tokrat so prvi set začele odlično in ga v napeti končnici tudi dobile, v drugem in tretjem setu pa so padle v igri in domače so povedle z 2:1. Zato pa je bil četrti set popolnoma v domeni Kamničank, ki so ga dobile kar na 14 in tako potolkle domače igralke, da se niso pobrale niti v petem, odločilnem setu. Kamničanke so s pametno igro v zadnjem setu dosegle pomembno zmago v gosteh, ki jih je še približala letošnjemu cilju. Seveda pa bo potrebno za to še kar nekaj zmag, tudi v gosteh.

Med tednom pa so Kamničanke v osmini finala Pokala OZS dvakrat s 3:0 premagale nekoč prvoligaško ekipo Benedikta in se tako uvrstile v četrtfinale, kjer se bodo pomerile z ekipo Luke Koper, ki je trenutno drugo uvrščena ekipa v Državnem prvenstvu.

Naslednjo tekmo v Interligi bodo Kamničanke igrale doma v soboto, 6. novembra, ko bodo v Kamniku gostile ekipo Rijeke, v pokalu pa so najprej gostovale v Kopru, v sredo, 10. novembra, pa bodo igrale doma ob 19.45 uri.

MOŠKI NE POZNAJO BESEDE PORAZ

Še več zmag pa so dosegli moški, ki so v povratni tekmi 1. kroga Pokala Challenge po pričakovanju premagali ekipo Strassen iz Luksemburga. Gostje so se resneje upirali razigranim domačim igralcem le v drugem setu, ko so imeli celo zaključno žogo za izenačenje, a jim tega Kamničani niso dovolili. Kamničani so se tako uvrstili v drugi krog, kjer pa jih čaka izredno močna ekipa Istanbul BBSK, ki bo pravi preizkus moči kamniške ekipe, saj so gostje še lani igrali v Evroligi in v Turčiji premagali ACH. **Prva tekma bo 17. novembra v Turčiji, povratna pa v torek, 23. novembra, v Kamniku.**

Po zmagi doma proti Pomurcem so Kamničani v prvi državni ligi v gosteh zabeležili dve zmagi. Najprej so pričakovano brez težav premagali Maribor, nato pa v zadnjem krogu nekoliko težje (3:1) še ekipo Krke v Novem mestu. Tako so Kamničani po šestem krogu še naprej na prvem mestu prvoligaške lestvice brez izgubljene točke in le z dvema izgubljenima setoma. V pokalnem tekmovanju so Kamničani v dveh tekmah s 3:0 premagali Lubnik. V četrtfinalu pa se Kamničani merijo z ekipo UKO Krope.

Prvo tekmo so Kamničani dobili s 3:1, blesteli pa so predvsem v tretjem in četrtem setu, ko so dokazali zakaj so trenutno vodeča ekipa v Državnem prvenstvu. Vseeno pa so se gostje izkazali za čvrsto ekipo, ki ne bo lahek zalogaj v drugi tekmi pred bučnimi domačimi navijači. Povratna tekma pa bo v Radovljici v sredo, 10.11., ob 20.00 kamor kamniški klub organizira prevoz navijačev (več na spletni strani)**.** Tekma je že ena od vrhuncev kamniške ekipe, saj so si za enega od ciljev zadali tudi uvrstitev na zaključni turnir četverice. **V državnem prvenstvu bodo Kamničani v soboto, 6. novembra, ob 17.30 uri igrali prav tako z ekipo iz Krope.**

OBE MLADINSKI EKIPI V POLFINALU DP

Mlada ekipa Calcit Volleyballa se je v osmini finala pokala OZS pomerila z ekipo ACH. Po pričakovanju je bila stranjska dvorana premajhna za vse ljubitelje odbojke, gostje pa enostavno še premočni za mlade Kamničane, ki pa so vseeno dočakali nekaj svojih trenutkov. Gostje so tekmo dobili s 3:0. V tretji ligi pa so Kamničani nepričakovano zabeležili dva poraza, prvega proti Logatcu zunaj, drugega pa doma proti Črnučam.

Vseeno pa ti porazi niso nič hudega, saj je prvotni cilj ekipe uigravanje za mladinsko in kadetsko tekmovanje. V mladinskem tekmovanju pa so Kamničani dosegli lep uspeh z uvrstitvijo v polfinale Državnega prvenstva. Na turnirju v Novem mestu so zasedli drugo mesto in se tako že uvrstili med osem ekip. Le to pa je uspelo tudi mladinkam z drugim mestom na turnirju v Ljubljani. Polfinalna turnirja bosta v decembru.

DOBER ZAČETEK SEZONE KOŠARKARJEV CALCITA MAVRICE

Zaradi tehničnih težav v kamniški hali so košarkarji Calcita Mavrice v prvih dveh krogih gostovali. V prvi tekmi so se pomerili z ekipo Terme Olimje. Domačini, ki v letošnji sezoni še ne poznajo poraza, so tekmo odločili v svojo korist že v prvem polčasu, ko so vodili za 14 točk. V drugem polčasu je bila igra izenačena, končni rezultat je bil 96:84. V drugi tekmi so se Kamničani v Podčetrtku pomerili z ekipo Fenomenov. Po povprečnem prvem polčasu so zaostajali za 6 točk, nato pa v drugem polčasu zaostanek izničili, prešli celo v vodstvo, a na koncu le morali priznati poraz z rezultatom 73:70.

V tretjem krogu so dvorano v Kamniku le pripravili kot zahtevajo nova košarkarska pravila in prva domača tekma je bila proti nasprotnikom z Vranskega. Gledalci so v prvi četrtini spremljali odlično igro košarkarjev Calcita Mavrice, še posebej v obrambi. Ekipi iz Vranskega je uspelo doseči le 7 točk. Prav tako dobro so igrali tudi v drugi četrtini in na odmor odšli s 14 točk prednosti.

V tretji četrtini je prišlo do manjše nervoze med igralci, saj je gostujoči igralec nesrečno poškodoval Janežiča, ki je pričel močno krvaveti iz nosu. Po umiritvi strasti so domači mirno pripeljali tekmo do prve zmage v tej sezoni z rezultatom 76:56. Poleg borbenega Janežiča velja pohvaliti prvega strelca tekme Maleša, ki je s svojimi prodori vnašal nemir v gostujoči obrambi.

V četrtek, 28. oktobra, je bil v kamniški hali prvi lokalni derbi v tej sezoni proti ekipi Lastovk iz Domžal. Zaostala tekma prvega kroga se je odigrala pred lepim številom gledalcev. Kamniški košarkarji so v prvi četrtini igrali nekoliko v krču in nikakor niso mogli razviti svoje igre. Nekaj napak je prineslo skromno vodstvo 6 točk po prvi četrtini. Nato pa so v drugi četrtini le strnili svoje vrste in z odlično obrambo gostom dovolili le 10 točk, medtem, ko so s kombinatorno igro v napadu lepo polnili nasprotnikov koš.

Po prvem polčasu so vodili z rezultatom 52:26. Tudi v tretji četrtini niso popuščali, tako da je bil zmagovalec znan že dolgo pred zadnjim sodniškim žvižgom. Končni rezultat je bil 92:55.

Po štirih krogih 2.SKL so košarkarji Calcita Mavrice na odličnem petem mestu. V naslednjih dveh krogih jih čakata dve težki tekmi. Najprej gostujejo pri tretjeuvrščeni ekipi Ježice, nato pa v Kamnik prihaja ekipa Radenske Creativ, ki v tej sezoni še ni izgubila. Kapetan Grega Kajnih se v letošnji sezoni lahko pod košem ponovno zanese na Francija Hočevarja, ki se je po sezoni odmora ponovno odločil, da pomaga domačim košarkarjem.

Poleg tega pa je pri igri prijetno opazovati fante, ki so zrasli iz pionirskih vrst Calcita Mavrice in danes lepo dopolnjujejo člansko ekipo.

Pridite v kamniško halo v soboto, 13. novembra, ob 19. uri in pomagajte kamniškim košarkarjem premagati enega od favoritov lige, Radensko Creativ.

ROBERT PROSEN

Kamniški strelci šampionsko v novo sezono

Na prvem kolu tekmovanja za Pokal Slovenije so kamniški strelci s puško slavili v 1. A ligi v ekipni konkurenci, reprezentantka Kaja Repič pa si je po srditi borbi pristreljala še posamično zlato. Pred finalom je Repičeva s 394 krogi zasedla drugo mesto, Jure Ugovšek je bil s 391 krogi peti, mesto pred Rajmondom Debevcem, Damjan Burja pa deseti s 389 krogi. Ugovšek je v prvem krogu sklepnega dela ugnal Matica Bariča iz Grosupljega, nato pa klonil proti reprezentantu Željku Moičeviču. Repičeva je ugnala vse nasprotnike in v finalu finala šele po dodatnem strelu ugnala Moičeviča in tako drugič zapored – prvič ji je to uspelo na zadnjem lanskem kolu – zmagala na pokalnem tekmovanju. Na tretjem mestu se ji je na stopničkah pridružil Ugovšek.

Dobro so v novo sezono krenili tudi strelci s pištolo. Najboljši slovenski mladinec Rožle Repič je s 369 krogi zasedel četrto mesto v 1. B ligi in bil najbolj zaslužen za končno drugo mesto kamniške ekipe. Stellan Johannson je prispeval 366 krogov, predsednik kluba Marjan Repič pa 362 krogov. Rožle je naslednji dan streljal še bolje in bil s 372 krogi za 11 krogov boljši od najbližjega zasledovalca. Primož Majdič je bil s 324 krogi deveti med sedemnajstimi nastopajočimi kadeti.

Izkazali so se tudi najmlajši kamniški strelci. Gregor Kukovič je bil s 171 krogi deveti, Miha Kaker s krogom manj mesto za njim, Maks Šorn pa s 167 krogi šestnajsti. Skupno so se na odru za zmagovalce zavihteli na tretjo stopnico in v tekmovanju s petimi koli napovedali borbo za končni pokal.

SD KAMNIK

Trener mladih kamniških upov Frenk Zore ter strelci Maks Šorn, Gregor Kukovič in Miha Kaker so se na prvem kolu Slovenske mladinske lige veselili ekipnega tretjega mesta.

SP NA FLORIDI PETIČ IN NIKOLI VEČ

Na svetovno prvenstvo trije Slovenci - MLINAR, ROJNIK, ROMŠAK

Ironman svetovna serija 70'3 vsako leto doživi svoj vrhunec s svetovnim prvenstvom v mestu Clearwater na Floridi. Štiriinštiridesetim kvalifikacijskim tekmam po vsem svetu se bodo v prihodnjem letu pridružile še tri, in sicer maja na Malorki, junija v italijanski Peskari in septembra v Galwayju na Irskem. To pomeni, da se bo v prihodnjem letu za skoraj 1800 prostih mest na svetovnem prvenstvu več kot 100.000 triatletov borilona tekmah, ki so sestavljene iz 1,2 milje dolgega plavanja, 56 milj kolesarjenja in 13,1 milje teka (v kilometrih 1,9 – 90 - 21,1).

Na peto svetovno prvenstvo je danes že drugič zapored odpotoval kamniški triatlonec Matic Romšak. Lani je s časom 4.20,30 v svoji kategoriji osvojil odlično dvanajsto mesto na svetu in tretje mesto med evropskim tekmovalci. Ta rezultat bo na letošnji preizkušnji 13. novembra težko dosegljiv, saj se Matic že od avgusta ubada z nadležno poškodbo ahilove tetive, zaradi katere teče le enkrat na teden in je letos izpustil tudi Ljubljanski maraton.

»Poškodbo ahilove tetive največkrat povzroči naglo povečanje količine tekaškega treninga ali pa intenzivnosti. Količine treninga v avgustu nisem povečeval, sem pa v šestih tednih tekmoval kar na treh polovičnih ironmanih in dveh malih maratonih, se pravi, da sem »na polno« odtekel pet malih maratonov. Poškodbo poskušam sanirati z ultrazvočnimi terapijami v kamniškem zdravstvenem domu, Franjo tetivo »obdeluje« s KINESIO TEX trakovi, skoraj vsak trening pa oddelam v kompresijski opremi«, je povedal Matic.

Vsak zmagovalec kategorije na Floridi bo imel pravico nastopa tudi na svetovnem prvenstvu 2011, ki bo prvič v kalifornijski puščavi blizu Las Vegasa, največjega igralniškega mesta na svetu, kjer bo tudi cilj tekme.

Napovedujemo tudi objavljanja dnevnika »SP Florida 2010« na **www.ironman-slovenia.com**, kjer boste lahko oddali svoje komentarje. Za ljubitelje prenos tekme v živo na: **http://ironman.com/worldchampionship70.3**.

ZMAGA RADA VENGUSTA NA ITF TURNIRJU

Otočec je bil gostitelj zadnjega veteranskega turnirja na prostem. V kategoriji + 55 je Rado prikazal izvrsten tenis, suvereno premagoval svoje nasprotnike, izgubil na turnirju samo 8 gemov in s tem dokazal, da je resnično blizu najboljšim na svetu.

Rezultati: Vengust-Štemberger 6:1,6:2;Vengust-Štrozak 6:2,6:1;-Vengust-Urbanija (finale) 6:1,6:1.

Narodne noše na Apimondiji

Delček prostega časa so udeleženci mednarodnega kongresa o apiterapiji in kakovosti čebeljih pridelkov preživeli tudi na Brdu pri Lukovici, v rokovnjaškem gozdičku. Gostitelji so se tudi tokrat potrudili, pripravili tržnico domačih dobrot in bogat kulturni del programa. Na stojnicah so ponujali svoje dobrote iz medu čebelarji iz domačih logov in iz sosednjih občin, kmečke žene so ponudile domače dobrote. Predstavili so se domači rokodelci in umetniki in prostor je bil resnično podoben sejmu. Da se gostje ne bi le sprehajali okoli stojnic, so jim tokrat pripravili še predstavitev krajev, v katerih so mnogi bili prvič. Tako so spoznavali ob pomoči Moškega pevskega zbora Janko Kersnik in ljudskih pevcev iz Blagovice pesmi, ob petju in plesu folklorne skupine Društva upokojencev iz Kamnika pa plese. Navdušeni so bili že ob sprejemu, ko so jim dekleta in fantje iz Domžal in Kamnika, oblečeni v gorenjsko narodno nošo, v znak gostoljubnosti podarili nagelj. Pozdravili so jih zvoki godbe Lukovica in verjetno so bili tako veličastnih sprejemov in prijetnega druženja deležni tudi v drugih krajih, ki so jih obiskali v sklopu letošnjega kongresa, ko se tudi vsi vse bolj zavedamo zdravega načina življenja in prehranjevanja in ob tem nam lahko med, matični mleček, cvetni prah, propolis in drugi čebelji izdelki še kako pomagajo, le seči moramo po njih.

djd

Septembrske in oktobrske poroke

V septembru so se poročili:

- KLEMEN ALEŠ, Kamnik, Ljubljanska c. 15B, star 33 let in ŠTRAJHAR EMA, Tučna 1, stara 32 let
- BAJDE ANŽE, Laze v Tuhinju 22, star 27 let in BAJDE BARBARA, Laze v Tuhinju 22, stara 25 let
- RUPNIK JANKO, Valburga 24, star 29 let in JAGODIC NATAŠA, Vodice, Pot na Črno 6, stara 28 let
- REGINA GAŠPER, Ljubljana, Krožna pot 14, star 28 let in ERJAVEC KRISTINA, Oševek 15D, stara 25 let
- ŽINIČ MITJA, Žeje pri Komendi 6B, star 31 let in MAČEK ANJA, Adergas 28, stara 23 let
- VODLAN GAŠPER, Vranja Peč 4, star 24 let in ZARNIK PETRA, Križ 13A, stara 25 let
- JARC DAMJAN, Medvode, Cesta v Žlebe 6, star 40 let in ŽNIDARČIČ PETRA, Medvode, Cesta v Žlebe 6, stara 40 let
- LAH PETER, Jesenice, Cesta Cirila Tavčarja 1A, star 39 let in MARKELJ NATAŠA, Jesenice, Cesta Cirila Tavčarja 1A, stara 27 let
- KIRN BENJAMIN, Kostanj 9, star 22 let in UŽMAH MIRJAM, Loka pri Mengšu, Testenova ulica 56, stara 23 let
- JENKO BOŠTJAN, Medvode, Čelesnikova ulica 3, star 35 let in HORVAT SANDRA, Medvode, Čelesnikova ulica 3,stara 30 let
- KONIG MARTIN, Škofljica, Ravenska pot 63, star 34 let in PAVLIČ SIMONA, Škofljica, Ravenska pot 63, stara 32 let
- PANČUR MARKO, Bela 3, star 38 let in OGRIN MARINKA, Košiše 28, stara 33 let
- KONCILJA PETER, Zgornji Tuhinj 5A, star 38 let in DRČAR KLAVDIJA, Zgornji Tuhinj 5A, stara 32 let
- BRONJA ENIS, Makedonija, star 21 let in HRIBAR JASMINA, Domžale, Miklošičeva ulica 4A, stara 23 let
- KOTNIK ALEŠ, Hrib pri Kamniku 10, star 28 let in FTIČAR NIKA, Mekinje, Cesta dr. Tineta Zajca 2, stara 23 let
- PIBERNIK GAŠPER, Križ 9, star 26 let in KOTNIK TJAŠA, Hotinja vas, Obrežna ulica 4, stara 28 let
- BRULC DAMIJAN, Šmarca, Jeranova ulica 4, star 30 let in KALUŠNIK MATEJKA, Domžale, Slamnikarska c. 3A, stara 31 let
- REBRONJA JASMIN, Nikšić, star 28 let in KOŽAR MIRSADA, Kamnik, Groharjeva ulica 20, stara 24 let
- ANŽIN DUŠAN, Kamnik, Medvedova ulica 5, star 33 let in GLAVAČ JASMINA, Kamnik, Ulica Josipa Ogrinca 12A, stara 32 let
- AGOVIĆ MERIN, Mekinje, Prašnikarjev drevored 1, star 24 let in ADROVIĆ SABINA, Kamnik, Jelovškova ulica 10, stara 22 let
- ŠTRAJHAR ALEŠ, Zagorje ob Savi, Blodnik 7, star 27 let in PETRIČ PETRA, Suhadole 46C, stara 26 let

V oktobru so se poročili:

- GOLOB ROMAN, Mekinje, Cankarjeva c. 38, star 28 let in ELMAZOVIĆ TINA, Kamnik, Zikova ulica 10, stara 27 let
- SOVINŠEK MITJA, Spodnje Palovče 14, star 27 let in JANEŽ TADEJA, Ljubljana, Žorgova ulica 10, stara 25 let
- JERIHA ŽIGA, Ljubljana, Pot na Hreše 1, star 28 let in MEZE MAJA, Ljubljana, Pot na Fužine 27, stara 29 let
- KOPAČ PRIMOŽ, Ljubljana, Kajuhova ulica 42, star 39 let in KMET ANDREJA, Ljubljana, Kajuhova ulica 42, stara 32 let
- TORKAR MATEJ, Kranj, Ulica Juleta Gabrovška 23, star 31 let in STELE ADA, Ljubljana, Vojkova cesta 73, stara 28 let
- PRVINŠEK TADEJ, Kamnik, Ulica Matije Blejca 16, star 37 let in HRIBERNIK SABINA, Kamnik, Ulica Matije Blejca 16, stara 33 let

PROJEKT e-ECOFARMING – PRIHODNOST JE ZELENA

EKOKMETIJSTVO

Ekološki način življenja predstavlja na pragu 21. stoletja ne le usmeritev v trajnostni razvoj okolja, virov in materialov, marveč tudi potrebo po pridobivanju novega, zlasti prehranjevalnega znanja, na področju vseživljenjskega učenja. V ospredje stopa vse bolj celovit ekološki pristop, ki vsebuje tudi ekološko razmišljanje, temelječe na smiselni uporabi in porabi virov kot tudi dobrin.

Tako smo v letu 2009 na ravni Evrospke unije pristopili k izvajanjem projekta e-Ecofarming. Projekt e-izobraževalni tečaj na področju ekološkega kmetovanja – temelji na prenosu inovacije uspešnega EU projekta Leonardo da Vinci, Razvoj inovacij, ECOJOB v tri evropske države: Avstrijo, Češko in Slovenijo. Kot takšen predstavlja in ponuja možnosti izobraževanja na daljavo, z uporabo informacijsko komunikacijske tehnologije ter osrednjim poudarkom na vseživljenjskem učenju za vse, ki želijo na področju ekokmetijstva pridobiti ustrezen certifikat, ki bo uradni dokument opravljenega izobraževanja na daljavo. Oblikovan je kot spletni, 7-stopenjski modularni tečaj usposabljanja z didaktičnim materialom, ločeno in posebej namenjen pridobivanju profesionalih veščin ekoloških kmetovalcev (Eco-farmer, EQF-European Qualification Framework, stopnja 3) ter strokovnjakom na področju ekološke pridelave in predelave hrane (Eco-expert, EQF – European Qualification Framework, stopnja 5). Izobraževanje kot tako je namenjeno ekokmetom, ki si želijo pridobiti potrdilo o svoji usposobljenosti za delo na eko kmetiji. Tovrstnega izobraževanja pri nas ne poznamo, saj vemo, da je kmetijstvo panoga, ki je izjemno praktično naravnana, v tem primeru pa gre na tem področju za prvo e-izobraževanje, kar pomeni mnogo manj stroškov, poti predavanj ... Zamišljeno je kot samo izobraževanje za vse, ki jih to področje zanima in želijo o njem izvedeti kaj več ter za to pridobiti ustrezno potrdilo.

ZAKAJ PRAVZAPRAV GRE?

Projekt je zasnovan mednarodno s tuji partnerji in na ta način vsak izmed partnerjev prispeva svoj delež. Ko bo pripravljena dokončna oblika platforme na računalniški osnovi, bomo pričeli z izvajanjem testa in prvimi izobraževalnimi programi s testnimi skupinami. Kako naj bi to izgledalo? Ker smo šola, bomo testiranje programa najprej, v prvi skupini izvajali med svojimi študenti in učitelji, ki bodo predstavljali testno sklupino, poleg njih pa bo druga skupina sestavljena iz ekoloških kmetov, katerim je program v osnovi tudi namenjen. Na ta način bomo videli, kako obsežen in strokoven je program, ki smo ga v partnerstvu tudi naredili. Ko bomo spoznali prednosti in slabosti programa, bomo lahko šele napredovali v smislu širjena oziroma diseminacije celotnega programa.

Celotna platforma programa je tako narejena v e-okolju, kjer bo uporabnika, ki bo želel spoznati nasvete in postopke dela v eko kmetijstvu, vodila skozi celoten proces izobraževanja in dela, kjer bo možno videti kako se izvaja setev, gnojenje in dognojevanje, reja živali na ekološki način, potrebe po hranilih in prehrana živali, varstvo pred boleznimiin škodljivci, predelava zdrave hrane, gojitvene zahteve posameznih rastlin ipd. Na ta način bo možno z računalniško podporo spoznavati vsebine, ki so temeljne za določeno področje in kjer bo grafičen prikaz vsega izbranega, podprtega z računalniško animacijo. Seveda pri vsem skupaj pride zraven tudi zakonodajno področje, ki ureja celotno delovanje kmetijstva, s tem pa tudi področje ekokmetijstva. Zato je potrebno v okviru projekta pregledati področno zakonodajo in jo prilagojeno na naše področje, ki ima znotraj Evropske unije nekaj specifik tudi vnesti v računalniško aplikacijo. Pri tem mislimo predvsem na obremenitev površine z domačimi živalmi, označevanje izdelkov, zakonske zahteve za eko izdelke, kajti pomembno je, da se vsi, ki se bodo udeležili tega prav posebnega izobraževanja tudi seznanijo z zakonodajo, ki velja v EU na tem področju.

Prepričani smo, da je prihodnost kmetijstva, še posebno slovenskega v ekokmetijstvu, saj je glede na velikost naše države bistvena prednost prav gotovo v eko pridelavi. Le-ta je, kakor vemo butična, s tem pa dosega bistveno višjo dodano vrednost, kar omogoča marsikateremu kmetu boljše preživetje, neodvisno od finančnih spodbud, ki jih ponuja Evropska unija. In tukaj se lahko pohvalimo, da Slovenija s svojo majhnostjo na področju kmetijstva, prednjači prav v ekokmetijstvu. Glede na ekološko zavest, ki je v evropskem človeku vedno bolj prisotna, pa še posebej. Za zdravje prebivalstva, bo poleg zdravega okolja, ki ga Evropa želi vzpostaviti in zavarovati tudi zdrava prehrana. Zato si želimo le, da se projekt e-Ecofarming čim prej implementira in postane stalnica in pomoč vsem, ki želijo delati na področju pridelave hrane in ekokmetijstva, saj je v tem zagotovo zdrava prihodnost za vse nas.

Prosta reja zagotavlja primerno zdravstveno stanje živali (foto: S. Šegula, 2010)

Peter RIBIČ,
Biotehniški center Naklo

Iz popotne bisage

Učna pot Samostanski hrib

Kraj zaznamovan s tekom zgodovine

Grad Vrbovec, ki se dviga desno od sotočja rek Savinje in Drete ter frančiškanski samostan z župnijsko cerkvijo Marije Nazaret, ki stojita na apneniškem griču Gradišču (Samostanski hrib), dajeta izrazito podobo Zgornji Savinjski dolini. Pogled na Nazarje, kot se nam nudi z vrha Samostanskega hriba, je v veliki meri oblikovala druga polovica 20. stoletja. Povezanost vseh treh nazarskih znamenitosti se kaže na naravoslovno kulturni poti Samostanski hrib.

Približno poldrug kilometer dolgo krožno pot, označena je s smernimi tablicami, bomo pričeli pred gradom Vrbovec. Po njej se večje skupine lahko sprehodijo v spremstvu gozdarjev. Na osmih vsebinskih točkah bomo pobliže spoznali tudi pomen gozda. **Učna pot Samostanski hrib se namreč uvršča med 100 slovenskih gozdnih učnih poti v Sloveniji, namenjenih izobraževanju ljudi o gozdu in naravi. Tale posrečeno zaokrožuje sožitje človeka in narave.**

Samostanska knjižnica

Odstiranje naravoslovne in kulturne dediščine

Vsa barvitost Zgornje Savinjske doline, pokrajine ob zgornjem toku Savinje in ob Dreti, od soteske pri Letušu do Kamniško-Savinjskih Alp, bo verjetno ostala najbolje zapisana le v srcih domačinov. Kot nobene slovenske pokrajine, se tudi te ne da »prebrati« samo ob hitrem koraku. Treba ji je tudi prisluhniti. Tako kot številni gradovi na Slovenskem, je tudi grad Vrbovec spreminjal svojo zunanjo in notranjo podobo ter lastnike. Omenjen je leta 1248 kot castrum Altemburch. V slovenskem jeziku se je ohranilo ime Vrbovec, ki naj bi ga dobil po tem, da je stal sredi vrbove gmajne. Leta 1615 ga je kupil ljubljanski škof Tomaž Hren (*13. november 1560, Ljubljana – †10. 2. 1630, Gornji Grad), in vse do konca druge svetovne vojne je ostal v cerkveni lasti. Danes je v njem Muzej gozdarstva in lesarstva, tistih dveh panog, ki sta Zgornji Savinjski dolini vtisnili značilen pečat. Po ogledu muzejske zbirke nas bo pot popeljala čez Dreto na Samostanski hrib. Sprva bo sledila vijugasto speljanim stopnicam mimo starih božjepotnih kapel iz leta 1747. Smerna tablica nam bo kmalu pokazala nekoliko bolj položno pot, kjer bomo spoznali nekaj zelo pomembnega – varovalno vlogo gozda. Po prehodu iz gozda na travnik bomo s pogledom objeli Zadrečko dolino. Pred nami pa se bo že razkril frančiškanski samostan z božjepotno cerkvijo Marije Nazaret, ki kraljuje nad krajem. Na hrib je rad zahajal tudi škof Hren, ki je tu postavil loretsko kapelico. Po njegovi smrti so skrb za nov romarski kraj prevzeli frančiškani iz Bosne, ki so semkaj pribežali pred Turki. Najprej so sezidali samostan nato pa še cerkev. Loretska kapelica pa je ostala znotraj cerkve vse do današnjih dni. Po ogledu samostanske knjižnice in cerkve bomo v smeri urinega kazalca s korakom še objeli Samostanski hrib in že smo na izhodišču poti.

Župnijska cerkev Marije Nazaret

V čas starih načinov življenja

Muzej Vrbovec nas bo popeljal v ne tako daljno preteklost: v čas, ko si je tukajšnji človek z njemu lastno iznajdljivostjo izoblikoval nemalokrat težak način preživetja, ki sta mu ga omogočila gozd in pridne roke. To ne bo kar tako utonilo v pozabo, saj je za seboj pustilo dragoceno etnološko dediščino. Pred nami zaživijo podobe spretnih gozdnih delavcev – »olcarjev«, ki so za sečnjo lesa vse do polovice 20. stol. uporabljali samo sekire in ročne žage. Iz težko dostopnega sveta so les v dolino spravljali po rižah oz. drčah, ki so veljale za pravo mojstrovino. Med delom v gozdu so delavci bivali v skromnih zavetiščih. V muzeju sta prikazani »pošta« – zasilna streha nad glavo in »skorjevka«, kjer je bilo ležišče postlano le s smrečjem. Ko je bil les spravljen v dolino, se je začelo njegovo plavljenje po Savinji in Dreti ter njunih pritokih do Nazarij in včasih celo do Letuša. Posebnega pomena je bilo splavarjenje – flosarstvo, ki ga je spodbudila trgovina z lesom.

Zakladi slovenske kulturne dediščine

Za vrati frančiškanskega samostana nas bo sprejela samostanska knjižnica, ki je bila med 2. svetovno vojno precej poškodovana. Njeni začetki segajo v leto 1752, ko je duhovnik (komisar) Ludvik Umek iz Gornjega Gradu podaril svoje knjige samostanu. Danes je knjižnica prenovljena in od leta 1996 odprta za javnost. V njej pa so se skozi stoletja knjižne police dopolnjevale največ s knjigami verske vsebine. Bogate pa so tudi zbirke z zgodovinsko, zemljepisno, medicinsko in pravno tematiko ter slovarji in leksikoni. Med knjigami najpomembnejše mesto zavzemajo številne biblije, izdaje Svetega pisma. Tu si lahko ogledamo Dalmatinovo biblijo iz leta 1584 ter Trubarjev prevod evangelijev iz leta 1557. Knjižnica hrani tudi rokopise na ovčjih kožah iz 11. in 12. stoletja.

Želite izvedeti več

- Nedeljska sv. maša je v župnijski cerkvi Marije Nazaret ob 7^h in 10^h. Informacije: Frančiškanski samostan Nazarje, Samostanska pot 50, 3331 Nazarje, tel. 03/583-19-93.
- Informacije o poti in možnosti vodenja: ZGS, Območna enota Nazarje, Savinjska c. 4, 3331 Nazarje, tel. 03/839-37-70.
- Muzej Vrbovec, Savinjska c. 4, 3331 Nazarje, tel. 03/839-16-13. Muzej je odprt vsak dan, razen ponedeljka, med 9.00 in 17.00 uro. V obdobju december-februar je muzej zaprt.
- Spletne strani: http://www.muzej-vrbovec.si
- Primerno za družine.
- Izletniška karta: Zgornja Savinjska dolina, 1 : 50.000
- Muzejske zbirke Zgornje Savinjske doline. Nazarje: Muzej Vrbovec, 2004.

BESEDILO IN FOTOGRAFIJE: ALENKA VEBER

Kamniški OBČAN ☎ 01/83 91 311, 041/662 450
www.kamnik.si, e-pošta: sasa.mejac@siol.net

DOMAČ KROMPIR, ZELJE IN ČEBULO PRODAMO, DOSTAVIMO NA DOM.
Vzgajamo tudi cvetje in sadike jagod.
Tel.: 041/841-835
Kmetija Šorn, Spodnji Brnik 40 (ob glavni cesti)

Ko pošle so ti moči,
zaprla trudne si oči.
In čeprav spokojno spiš,
z nami še naprej živiš.

OSMRTNICA

Sporočamo žalostno vest, da nas je v 94. letu zapustila naša draga mami, stara mama, prababica in tašča

MARICA MUHIČ
šivilja iz Kamnika

Od nje se bomo poslovili v torek, 9. novembra, ob 16. uri na kamniških Žalah.

V žalosti: hčerki Marijana in Radina, zet Cene, vnuki Mateja, Boštjan in Irena z družinami, pravnuki Manca, Januš, Kristjan in Zala

Ne prosim za boleč spomin,
trpljenja v smrti ni,
kdor ljubil je vse žive dni
ta v grobu mirno spi.
(Elka Podbevšek)

ZAHVALA

Nenadoma in mnogo prerano nas je zapustil naš

DUŠAN PODBEVŠEK

Hvala vsem sorodnikom, prijateljem in sosedom za izrečeno sožalje, denarno pomoč, podarjeno cvetje in sveče. Hvala alpinistom in gorskim reševalcem, zmajarjem in policistom, pevcem Solidarnosti in vsem, ki ste ga pospremili na zadnjo pot in mu namenili ganljive besede v slovo.

Vsi njegovi

Oktober 2010

Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a nate spomin
bo večno ostal.

ZAHVALA

V 74. letu življenja nas je zapustil naš dragi mož, oče in dedek

ZDRAVKO HOMAR
iz Bakovnika

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste se še zadnjič z nami poslovili in izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče ter ga v lepem številu pospremili na njegovi zadnji poti.
Hvala dr. Ahlinu in sestri Marjani, g. župniku Dularju za lepo opravljeno zadnje slovo.

Vsi njegovi

Oktober 2010

Megla pade na ravnine,
meni žalost na srce;
megla iz ravnin izgine,
žalost iz srca ne gre.
(Simon Gregorčič)

ZAHVALA

18. oktobra nas je v 84. letu življenja zapustila naša mama, stara mama, prababica, sestra, teta in botra

ROZALIJA BRNOT
roj. Smešnjavec, iz Zgornjih Palovč

Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam stali ob strani in jo obiskovali v času njene bolezni. Hvala oskrbovalki CSD Kamnik in osebju DSO Kamnik za vso prijazno skrb in nego. Hvala sosedom za nesebično pomoč v dnevih slovesa. Hvala vsem za izrečena sožalja, darovane sveče in darove za svete maše. Hvala g. župniku Štefanu Steletu za opravljene molitve in pogrebni obred ter cerkvenim pevcem in organistu na Vranji Peči za lepo zapete poslovilne pesmi. Zahvaljujemo se vsem, ki ste našo mamo v tako lepem številu pospremili na njeni zadnji poti.
Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: vsi njeni

Oktober 2010

AKCIJSKA PONUDBA
SLADKOR, MOKA, JEDILNO OLJE
ŽITARICE
JABOLKA za ozimnico, za prešanje in žganjekuho
PO UGODNI CENI!
VSE ZA KOLINE
(začimbe, naravna in umetna črева, kolofonija, špile ...)
AGROPROMET CERKLJE
Ul. 4. okt. 10, Cerklje, tel.: 04/252 64 40

OPTIKA
OČESNA AMBULANTA
Helena Dolinšek s.p.
Samostanska 14, Kamnik Tel.:01/8317-005
Breznikova 15, Domžale Tel.:01/7216-436
(Breza center)
Vinko: 031/795- 960
Marta: 041/456-672

POGREBNIK d.o.o.
Pogrebne storitve, Dvorje 13, 4207 Cerklje
TEL.: 04/25-21-424, GSM: 041/624-685, www.pogrebnik.com
- **PREVOZI S KRAJA SMRTI** (na dom, v mrliško vežico, na upepelitev - po Sloveniji in tujini)
- **PRODAJA POGREBNE OPREME**
- **SPREJEM NAROČIL IN DOSTAVA CVETJA**
- **NAROČILA PEVCEV IN TROBENTE**
- **POVEČAVA FOTOGRAFIJE POKOJNEGA**
- **FOTOGRAFIRANJE IN SNEMANJE POGREBA**
- **OBJAVA OSMRTNIC V JAVNIH MEDIJIH**
- **IZKOPI ŽARNIH IN KLASIČNIH JAM**
- **UREJANJE POKOPALIŠČ IN GROBOV**
- **VZDRŽEVANJE POSLOVILNIH VEŽIC**
- **PREKOPI**
- **NAGROBNI SPOMENIKI, KLESANJE IN ZLATENJE ČRK**
- **OZVOČENJE PRI POGREBU, NOSAČI**
- **UREDITEV DOKUMENTACIJE** (matični, ZZZS)

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega

JANEZA KEMPERLA
(1942-2010)

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in sosedom za izražena sožalja, podarjeno cvetje in sveče ter svete maše. Hvala zdravstvenemu osebju, dr. Dolenčevi in sestri Jani, UKC Oddelek hematologije, dr. Černelču, dr. Andolšku, dr. Severju in oddelku poliklinike - hematologija, našim sodelavcem Košakov TMI, OMW Kranj in Tera RD ter pastirjem z Velike planine. Hvala gospe Miri Krt, prijateljema Matjažu Jurca in Primožu. Hvala gospodu župniku za pogrebni obred, pevcem in trobentaču.
Vsem še enkrat HVALA!

Vsi njegovi

Stranje, oktober 2010

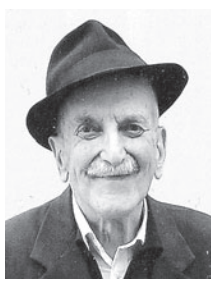

Ni te na vrtu več, ne med gredicami,
ni te na polju več, ne med meglicami,
ni te nikjer več, kjer bil si prej.

ZAHVALA

V 85. letu je odšel naš dragi oče, ded, praded, brat in stric

VID ŽAVBI
iz Zgornjega Tuhinja

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje in sveče ter spremstvo na njegovi zadnji poti. Hvala ZB Tuhinj, praporščakom in govorniku Marjanu Poljanšku za besede slovesa, pevcem kvarteta Krt in trobentaču.

Vsi njegovi

Oktober 2010

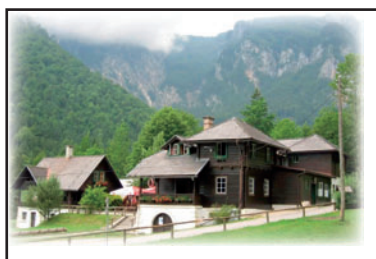

DOM V KAMNIŠKI BISTRICI
Vabljene zaključene družbe do 70 oseb na praznovanja! Na voljo so tudi prenočišča.
Postrežemo vam z domačo hrano in žlahtno kapljico odprtih vin.
V soboto in nedeljo, 13. in 14. 11., tudi Martinova ponudba
na podlagi vnaprejšnjega naročila za 4 osebe
Vsi, ki pri nas praznujete, imate zagotovljeno brezplačno prenočišče!
Informacije: ☎ **01/832 55 44** kambistrica@volja.net
Dom je odprt od 8. do 20. ure, ob ponedeljkih zaprto.

KLINIKA ZA MALE ŽIVALI
VETERINARSTVO TRSTENJAK-ZAJC d.o.o.
Ulica padlih borcev 23, Ljubljana
Tel.: 01/56-55-120
www.klinika-vtz.si

STEKLARSTVO IRMI HOMEC - DOMŽALE
tel.: 01/722 70 89, 041/956 537, 041/676 198
faks: 01/722 89 98
www.irmi.si, e-mail: steklarstvo.irmi@siol.net
- ALU in PVC okna in vrata
- izdelava termopan stekla
- brušenje stekla in ogledal
- izdelava izbočenih stekel
- peskanje stekel
- fuzije - vitraži
- okvirjanje slik

Tako čudno mi je...
Nekdo v meni
počasi zapira oči.
Samo za spoznanje bo trši korak,
za spoznanje bolj trpka črta okrog ust.
(I. Minatti)

ZAHVALA

V deževnem jesenskem jutru se je v 86. letu poslovila od nas ljubljena mami, mama, sestra, tašča, prababica in teta

IVANKA RODE
roj. Dolenc, s Kovinarske 10/c v Kamniku

Hvala vsem, ki ste jo imeli radi in ste čutili z nami ob njenem slovesu.

Marja, Borut in vsi njeni

Kamnik, Šmarca, Vrhpolje, oktober 2010

Ne jokajte na mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
pomislite, kako trpela sem
in večni mir mi zaželite.

ZAHVALA

V 57. letu življenja nas je po hudi bolezni zapustila naša draga mami, hčerka, sestra in teta

OLGA DROLC

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, sorodnikom, prijateljem in sosedom za izrečena sožalja, podarjeno cvetje, sveče in tople stiske rok.
Posebna zahvala g. župniku za lepo opravljeno zadnje slovo, pevcem Krt za zapete pesmi in gospe Marinki za poslovilni govor
Hvala vsem, ki ste jo imeli radi.

Vsi njeni

Oktober 2010

V centru Kamnika, Glavni trg 11
nekdanja mesarija Podgoršek

- **Pestra izbira dnevno svežega kruha, peciv in slaščic**
- **KRUH IN DOMAČE LEPINJE**
- **BUREK**

ODLIČNI DOMAČI PIŠKOTI 2 eur/0,5 kg

Odprto vsak dan, tudi ob nedeljah, od 6ʰ do 22ʰ

Naročila tudi po tel.: 051/447 766

Ljubljanska 3/d, v Svetilniku

DISKONT NEŽIVIL MOJ DOM

Domžale, Karantanska 6, tel.: 01/72 11 255

V ČASU MARTINOVANJA VAM NUDIMO VELIKO IZBIRO:

- KOZARCEV
- PORCELANA - 30 delni s kar 60% popustom

50% popust

- EMAJLIRANA POSODA - LONCI
- PREŠITE ODDEJE
- VZGLAVNIKI

Pri nas kupljene zavese vam sešijemo brezplačno

Obiščite nas med tednom od 8ʰ do 20ʰ, ob sobotah od 8ʰ do 14ʰ.

www.peugeot.si

Privlačen avto za privlačno ceno!

207 za **9.990€** | **308** že za **11.980€**

PEUGEOT PRIPOROČA TOTAL Oglaševana cena velja za model 207 TRENDY, 5 vrat, 1,4 pri nakupu s pomočjo Peugeot financiranja (finančni lizing). V nasprotnem primeru je cena vozila 10.250 EUR. Poraba goriva (kombiniran način vožnje, l/100 km): 3,8 - 7,4. Izpuh CO2 (g/km): 110 - 159. Oglaševana cena velja za model 308 CONFORT, 5 vrat, 1,4 pri nakupu s pomočjo Peugeot financiranja (finančni lizing). V nasprotnem primeru je cena vozila 12.290 EUR. Poraba goriva (kombiniran način vožnje, l/100 km): 4,4 - 7,8. Izpuh CO2 (g/km): 115 - 153. LIFECLASS je zaščitena blagovna znamka podjetja Istrabenz turizem d.d. Slika je simbolična. Vrednost darila je cca. 250 EUR. Vse dodatne informacije o akciji so na voljo pri pooblaščenih prodajalcih Peugeot. Ponudba in darilo veljata samo za fizične osebe za vozila dobavljena končnemu kupcu do 31.12.2010.

DARILO
LIFECLASS HOTELS & SPA
VIKEND PAKET ZA DVA

LIFECLASS
Posebna serija

Peugeot predstavlja prestižno serijo Lifeclass z bogato dodatno opremo po posebno nizki ceni. Vsem, ki boste do konca decembra 2010 kupili Peugeot 207 ali 308, podarimo vikend paket za 2 osebi v hotelih Lifeclass. Pridite v Peugeot salon in izberite svojega privlačnega Peugeota z izjemno privlačno opremo in še bolj privlačno ceno.

PEUGEOT
MOTION & EMOTION

RODEX d.o.o. - Rova, Rovska cesta 2, Radomlje, www. rodex.si,
servis: 01/729 92 01, prodaja: 01/729 92 00, 722 81 31, 031/669 367

www.kuhinjskenape.si tel.: 01 7216 720
STV GLOBAL d.o.o., Breznikova 15 (TPC Breza), Domžale
Obiščite nas na pohištvenem sejmu v Ljubljani, hala D, od 9. do 14. novembra!

ŽELITE ZA SVOJ DENAR KUPOVATI NAJCENEJE?!

TEHNIČNA TRGOVINA
gorenje CENTER .com
PERNE TRGOVINE .com
AKUSTIKA AVTOAKUSTIKA

Usnjarska 9, Kamnik (nasproti nekdanje tovarne Utok) tel.: 83-17-203

SVETILA

UGODNA PONUDBA!
10% POPUST
na vse blago na zalogi
OD 8. DO 15. NOVEMBRA

MALI GOSPODINJSKI APARATI

AKCIJSKE CENE IN POPUSTI VELJAJO PRI PLAČILU Z GOTOVINO NAD 50 EUR DO PRODAJE ZALOG
UGODNO PONUDBO SI OGLEJTE V NAŠI PRODAJALNI

BREZPLAČNA DOSTAVA • več na www.pernecom.si

tuš MARKET Veronika

Kranjska cesta 3 c, Kamnik

Ob dnevnem nakupu

nad 20 eur vam poklonimo 1 l planinskega mleka TUŠ!

akcija velja do 15. 11. 2010

V Martinovem času še posebej pestra izbira v vinskem kotičku, mlincev, zelja, zamrznjenih in sveže pečenih račk in gosi.

- **pečeno iz naše toploteke: račke in gosi 3,69 eur/kg**

Naši kupci so deležni vseh Tuševih ugodnosti in akcij in še več, saj pripravljamo še dodatne lastne akcije.

Market Veronika na Kranjski cesti

(tel.: 01/831 10 41) je odprt od ponedeljka do petka od 7.30 do 19.30, ob sobotah od 7.30 do 17.00, ob nedeljah od 8.00 do 12.00.